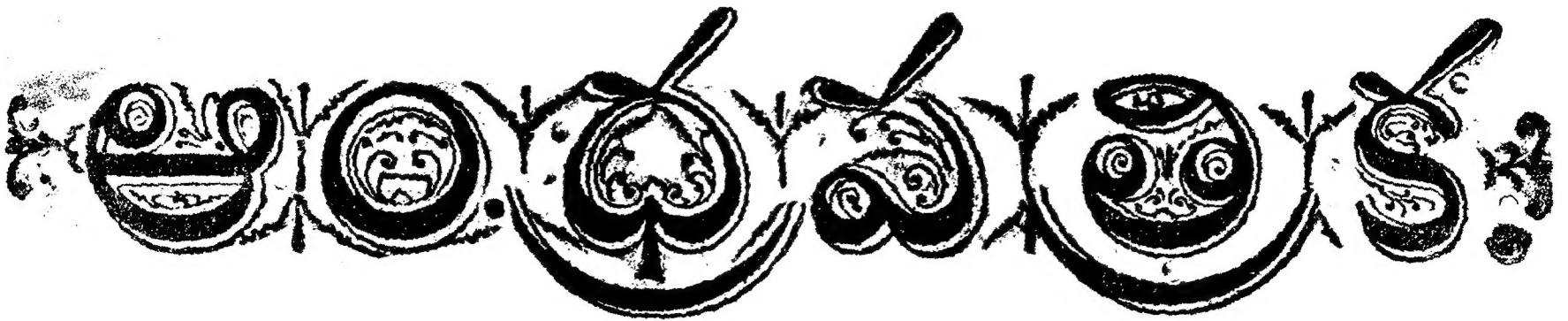

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వత్తిక 1-8 0-1-8

Telephone No. 544.

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11 } చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 17-వ తేది మంగళవారము } No. 66
సంపుటము-౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస శుద్ధ పాడ్యమి ౧౩. } సంచిక ౬౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వలకు వలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధాపుష్పాల్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాఘను.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్ప్రదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

కొలదివ్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుదు ?

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:— మొక్కపాటి రామకృష్ణ గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 0
నిండుకాళికోటైందు ఛాదర్ వెటుకాగితములు } పోస్టాఫర్సులు ప్రత్యేకము.
పోస్టాఫర్సులు ప్రత్యేకము } ఆంధ్రవత్తికాకార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆర్థరు చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయుటయు

వట్టెలుతీర్చిన డైమండుగాజులు

8 నుండి 15 వరకులలో తయారగుచున్నది 1 కి మహారి రు 10, 15 వరకు గలదు.

బోలు చేతిగొలుసులు

గెట్టిగొలుసులు

5 నుండి 15 వరకుల వరకు తయారు చేయవచ్చును 1 కి మహారి రు 10, 15 వరకు గలదు.

172 పుటలుగల ఆంధ్రమైన మా క్యాటలాగు 1 కి ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, వాణిజ్యవస్తువులు, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణాహోసూక్తులు

జగద్యువేద

తెలుపులాభయన ఈనెల 10వ తేదీని తెరవబడును. ఇతర
చోట్లనుండి వచ్చి ఇచ్చు 4, 5, 6 ఫారములలో జేయబడ్డ
లకు సకముతీయములు తక్కువలేకడ సహాయమువచ్చుటకు
జూర. రా. శ్రీ ముక్త్యుల రాజాగారు దయతో వాగ్దానము
చేసెను. ఈయనకాశములను వృధాపుచ్చక తగిన విద్యార్థులు
ఈనెల 20 లేక 1లోగా ప్రవేశ దరఖాస్తులు ఈక్రిందివారికి
పంపుకొనవలెను.

హెచ్ మాస్టర్.

హిందీ-తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ ౧-౦-౦.

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు

వీలయిన నులభశైలిని వ్రాయబడినది.

తనకల ఖర్చు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రవత్తికాకార్యాలయ,

7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

14.6.24 తేదీకినివారమునుండి 20.6.24 తేదీ వరకు
వారమువరకు, దినమునకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6.15 రాత్రి
8.30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8.15
గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ ట్యువెండును సీరియల్ ని
డేనియల్ బూని అద్భుత వైర్లసాహసకృత్యములు
గల చిత్రాత్మకకథ, ఉపకథలు 10, 11, 12 వార్లవారము
6 భాగములు. (ఫ్రెడ్ థాక్ యూనివర్సల్స్ గ్రేట్ బాక్సింగు
సీరియస్ ని లెడర్ ట్రవర్సు కూడ చూడవచ్చును.)

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దినవ నుడపొందిన మిల్లులో తయారగుచున్న బనీ
నులు, హిందూదేశపుమిల్లు నూలులోనున్నా, ఖద్దరునూలులో,
మన్నా, హిందువుల వర్తికనుచేతనున్నా, సకలమైనపట్టుపున్నె,
ప్రత్తి, పైరాభారముతో మా తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, వీరసాదులకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాలు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు శేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారపద్ధి కల్లుకేసినాము గమక ధరలు
తెలియగోరనవారు యిక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చాక్లీ
లేకుండా ఖరీదులవట్టి పంపెదము. కాంపిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పోస్టాఫ్రీ రు 6-0-0

మానేజరు:— ఆంధ్రహోబీరీమిల్సు,
రెజినాడ, నక్షత్రాంధ్రాపరగ.

మదన కామేశ్వర లెహ్యము.

దుర్బలల పాలిటి సందేహ మేహము, నికాక పక్ష పత్త
ము, నిస్సత్తుక, అతిమూర్తిము, వీటిని చూచింది మంచి బలమునూ,
యావ్యమునూ, కాంతిని, వీర్యకల్పిని, సంతాపప్రప్తిని కలిగించు
చుపరచును. 2 డబ్బీలను చూడు.

20 కులముల డబ్బీ రు. 1-4-0. ఏ.పి. చాక్లీ
పి. శి. ఏ. అందు కంపెనీ,

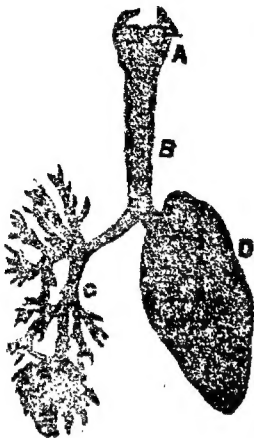
అయ్యలపేట నూనెల పెంజెడి. (నల్లూరుపల్లె).

దగ్గులు! జలుబులు!! ఇన్ఫ్లుఎన్సా!!!

హాడ్ సన్ను

"యూమెంథాల్ జుజుబులు" అన్ని విధములదగు, జలుబు, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడితేము, ఇన్ఫ్లు ఎంజా" మొదలగువాటిని తప్పక తుడుద్దును. తుడుద్దును రానియక అటుంకపరచును.

"సి లాస్ ఫెట్" "ఆప్రెషియన్ మెడికల్ గెజెట్టు", "ది ప్రాక్టిషన్" "మెడికల్ ప్రెస్సు ఆంధ్రు సర్క్యుల్" "మెడికల్ రివ్యూ" "ప్రాక్టికల్ మెడిసిన్" థెర్లి (ఇండియా) మొదలగు వైద్య ప్రపంచముచే సిఫార్సు చేయబడినది.

కంఠధ్వని కుత్తుక

ఊపిరితిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

ఏ.స్వరశక్తిక, బి.శ్వాసనాళము, సి.శ్వాసనాళము యొక్క గొట్టము, డి.విక క్యాళోళము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమిక్లు దుకాణము లందును వెలుగు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది, బుడ్డి 1.5 ధర రు 1.2.0. అన్ని చోట్లలో దొరకును, ఈడిగన తెలుపబడిన జాగా లలో దొరకును.

మెనర్స్ ఎన్. శేఖారి గౌడర్ అండుకో, చెనా బజార్ రోడ్డు, ఆల్బర్క్ అండుకో కెమిక్లును, బ్రాడ్వే. సోల్ ఏజెంట్లు:— నైనామహమ్మదు అండుసన్ను 5 మెన్స్ వీధి, బాన్సు, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

సూర్యనిమారుక్కు

వ్యవస్థమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మానవ దొరకును. కొనువారు సూర్య మాయ్కను గెలుంపుడు.

కరస్పాకా డెస్కు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున న్నాయవలయును —

ఎస్. నారాయణ డి.కంపెనీ, 21, హమ్మం వీధి, బాంబాయి.

ఎల్కే.టి.కే. వా. కెట్టు లాంఛన్
 ఖా. కెట్టు 1.5 2.4.0
 కేటరు 1.5 0.12.0
 బి.కె. 1.5 0.8.0
 సి.కే. కెట్టు స్క్రింగ్ టాపు 1.5 1.8.0
 హి.కె. కెట్టు, ప్రోగ్రెస్ ప్రూఫ్, రింబ. లి.సి.
 కె.కె.కె.కె.కె. కెట్టు 1.5 0.12.0

మినియో క్రిక్ స్టోర్సు
 83, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

కావలెను

ప్రతి చోట మా క్యాంపెన్లను వికస్యించుటకు ఏజెంట్లు కావలెనని మిక్కిలి లాభకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు కుంపిన్ షిపర్లు తెలుపబడును.

Rajavid Sri Ramandasji Kaviraj
 152 Harrison Road, Calcutta

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై 17-న తేది మంగళవారము

(1) ధాన్యములు			
వనియాల రు 1.5	రు 85.0.0	మెదల 45.0.0	కలెక్ట్
బియ్యము బస్తాలు		మెదల, వరి	
కునుమ తెనాలి	రు 48 గలవి	రు 18.0.0	14.0.0
నెల్లూరి	రు 16.8.0	రు 17.0.0	
దిల్లి	రు 16.8.0	రు 17.0.0	
రాగులు రు. 164 బస్తా 1.5	రు 8.12.0	రు 9.0.0	
నవ్వులు	రు 24.0.0	రు 26.0.0	
(2) వత్స ధాన్యములు			
కందుల బస్తా 1.5	రు 205	రు 11.0.0	రు 12.0.0
నెనగలు	రు 10.12.0	రు 11.8.0	
మెనలు	రు 10.12.0	రు 11.4.0	
మినుములు	రు 12.8.0	రు 18.12.0	
ఉలవలు రు 164	రు 9.4.0	రు 10.4.0	
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులు నూనె రు 1.5	రు 160.0.0	రు 170.0.0	
నెయ్యి రు 1.5	రు 14.0.0	రు 26.0.0	
కొండాపురం నేనునెనగవత్సరు 1.5	రు 60.0.0	రు 62.0.0	
యికర ప్రతేకము	రు 55.0.0	రు 58.0.0	
నేనునెనగనూనె గానుగ రు 1.5	రు 142 మినుకానూనె 185		
అనుదము నూనె రు 1.5	రు 160.0.0		
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు రు 1.5	రు 210.0.0	రు 215.0.0	
మారపసుపు	రు 160.0.0	రు 165.0.0	
మిరప కాచులు (గుంటూరు) రు 1.5	రు 80.0.0	రు 112.0.0	
గుంటూరుపాచుకట్టు నీలిమందు మజుగు 1.5	రు 45, 50		
కాళివాస్తీ పాచుకట్టు	రు 60, 70		
తెలుము రు 1.5	రు 85.0.0	రు 50.0.0	
చింతపండు రు 1.5	రు 26.0.0	రు 42.0.0	
(5) ఇనుము			
వట్టులు రఖం రు 1.5	రు 38.0.0	రు 40.0.0	
చదరం	రు 87.0.0	రు 41.0.0	
రపుండు	రు 87.0.0	రు 42.0.0	
(6) లోహములు			
వెండి 100 కులంకు	రు 78.0.0	రు 84.0.0	
బంగారము, కులము 1.5	రు 25.6.0	రు 25.8.0	
నవనము 1.5	రు 16.8.8		
ఇక్రడి రు 1.5	రు 296.0.0	రు 298.0.0	
రూ.1 డిటా	రు 840.0.0	రు 845.0.0	
అస్కా చక్కర రు 1.5	రు 44.8.0	రు 44.12.0	
(7) రంగులు చలిజరైసు			
అల్లకప్పుడు	30 డిగ్రీలు	రు 92.0.0	
కొట్టి కప్పుడు	డిటా	డిటా	
సింహం	డిటా	డిటా	
4 గురం	డిటా	రు 86.0.0	

కౌంటిల్లు ని ఆర్థ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మూమిడిపూడి వేంకట రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి
 చంద్రగిరి ప్రచురించిన ప్రధానమంత్రియూ చాణక్య దనునామంతరముగలిగినట్టియు కౌంటిల్లునిచే రెండువేలసంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో ఇదిగ్రంథము. దీనిసాధారణము చేసికొనియే కామంకాదులు వారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియుద్ధగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. పోర్చుగీస్ కాలముదలి మనదేశములోని రాజ్యము లేటు పాలింపబడుచుండునో తెలిసికొనగోరువారిని చాలితెలిపికోధమలంబిటి నది యు మూల్యమైనది. గ్రంథమునుప్రసాసినవాడు కౌంటిల్లుదేవా కాకా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథమందు చ్ఛింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క ప్రధానములను తెల్పి-అనువిషయములను విమర్శించిన యుపాధ్యాయుల చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాలి కొలెండు. ఖరీదు రు 4.0.0 మాత్రము.
 మూమిడిపూడి వేంకటరంగయ్య.
 మదరాసులోని, విజయనగరం.

త మా పా లు

కా రణ మే మి?

ఉపాధ్యాయుడు:— (బాలంతో) యుద్ధము జరుగుట మికివచ్చుమాగాదా?
 ఒక బాలుడు:—నాకిష్టము లేదండీ.
 ఉపాధ్యాయుడు:—బాగున్నది. అయితే కారణ మేమిటో తెప్ప.
 బాలుడు:—ఎందుకంటే యుద్ధాలు జరిగితే, హింస పెరుగుతుంది. నాకు హింసరీపాతమంటే కలకాయనొప్పి.
 ఇంతేనా?
 చెన్నపురి కొత్తగా చూడవచ్చిన నాగిరెడ్డి సముద్రాన్ని ఎన్నడూ చూడలేదు. వీలుగాను నాగిరెడ్డిని బండిలో పెట్టుకుని బీచికివోయి సముద్రాన్ని చూపించిరి. అంతలేని సముద్రములో ఎట్లా అల్లు చెక్కిలేది నురుగులు గడుతున్నవో చూడుమని వీలుచెప్పెను. తుదకు సముద్రం బాగుంచాయని నాగిరెడ్డిని వీలుగా రడిగిరి.
 నాగిరెడ్డి:—ఏంబాగులేదండీ. సముద్రమంటే చాలా పెద్దది అనుకున్నాను. ఇంతేనా? ఒక మైలువెడల్పుగాదాలేదు.
 చెప్ప నక్కరలేదు
 బోలీసు ఇన్స్పెక్టరు:—ఈ నేరం డిడి వ ర కే కి తు పడియున్నాడు.
 మేజిస్ట్రేటు:—ఆసంగతి మిరు చెప్ప నక్కరలేదు. చెనుకడిమారు మాయుల్లో దొంగతనం చేసిందీదీ.
 క రి న శి తు
 మన్యులలో మేజిస్ట్రేటు లేనపుడు రిజిస్ట్రార్ ఆపని జూచుచుండెను. ఒక నాడు రాత్రి టిఫినుములేకుండ బై సికిలమీద పోయి తామిద్దరము నేరము చేసితిమని ఒకరికొకరు తెప్పకొనిరి. ఒకరి కేసును మరియొకరు విచారించుటకు ఒప్పుకొనిరి, ముందుగ మేజిస్ట్రేటు రిజిస్ట్రారుగారివై కేసు విచారించి రూపాయి జరిమానా వేసిరి. అంతట రిజిస్ట్రారుగారు మేజిస్ట్రేటుగారి కేసు విచారించి పదిరూపాయల జరిమానాను విధించిరి.
 మేజిస్ట్రేటు:—నాకింత కఠినశిక్షను విధించుటకు కారణ మేమి?
 రిజిస్ట్రారు:—ఇట్టి నేరములు చాల సామాన్య మగుచు న్నువి. ఇంతకుముందే ఒక కేసు ఘటించెయ్యెను. అందుచే ఈ కేసులో కఠినంగా శిక్షిస్తే తప్ప అందరూ భయంగావుండరు.
 నగలదొంగతనము
 చింతామణి నాటకమును ప్రారంభింపబోవుచున్నారు. ఇంతలో "చింతామణి" పాత్రధారి కంపెనీ మేనేజరువద్దకువచ్చి "నా రవ్వలరుద్దులు, వజ్రాలవడ్డెనము మెల్లోనాన్న కనబడలేదండీ. పోయినట్లు వోస్తుంది. నేను ఇవ్వాలి వేమంటెయ్యలేను. ఇంకొకరిచేత చేయించండి" అనెను.
 మేనేజరు:—నీవు అంతఅజాగ్రత్తగా ఎందుకున్నావు? వస్తువులను ఎందుకు పోగొట్టావు? ఈవస్తువుక్రింద నీకేతుములో రెండురూపాయలు తగ్గిస్తాను.
 అచీరం
 ఉపాధ్యాయుడు:—(కోపంతో) ఈకోజు పాతం ఎం దుకు వడవలేదు?
 బాలుడు:—చదివానుగాని, మరిచిపోయినానండీ.
 ఉపాధ్యాయుడు:—నేనిదివరకు చెప్పలేదు, బాగా చదివి తీర్చుకోవాలివా?
 బాలుడు:—చెప్పినమాట నిజమే. అయితే నాకు చాలా కోజులవంది అతీర్ణంగా ఉంటున్నదండీ.
 తగినజవాబు
 జయలునూపరింటెండెంటు:— (ఖయిదీతో) నీవు చావను బాగా అల్లడం లేదు. ఇట్లా పనిచేస్తే నాకు సరిపడదు.
 ఖయిదీ:—పరిపడకపోతే నాకు పనే ఆక్కరలేదండీ. ఈపని లేకపోతే, నాకేం నవ్వడంలేదండీ, ఇది నేను కోరింది గాదు.
 వీడిఎత్తు?
 ఇద్దరు బాటసారులు వంటెనమీద నడచుచుండిరి. మొదటిబాటసారి నీళ్లలో రాయివేసెను.
 రెండవబాటసారి:—నీవు వేసినరాయి నీళ్లలో బద్దది. ఇందువల్ల ఒకసంగతి కనిపెట్టాలి. క్రిందినించి రాయివేస్తే ఇంత దూరంరాదు. అందుచేత వైసుంచి క్రిందికన్న, క్రిందినుంచి వైడీ ఎత్తని రుజువయింది, చూశావా?
 ఎవరిమహిమ?
 డాక్టరు:—(కోగితో) నీ నిర్దుష్టమందు మీకు బాగా కంటుట్టింది. ఇప్పుడుమాత్రే చాలాతేటగాక ముడుచుచున్నారు.
 కోగి:—అయ్యే, మీరు పొరబడ్డారు. ఈకోటు తొడుక్కంటే, ఎప్పుడూ అట్లాగే కనబడతాను.

నిరుద్యోగము

ఉద్యోగము చేయజాలనివారు. మనవిధి

II

రంగనాయకులు డి.యి.పి. అక్కుపర్లు సి.యస్.డబ్ల్యు.
(నిన్నటితరువాత)

బిచ్చగాండ్ర విషయము పరిష్కారము చేయుటకు సామాన్యప్రజల మూఢాచారములు నమ్మకములు అజ్ఞానమే కాక విద్యాధికుల యాలోచనారహిత యభిప్రాయములు కూడ యెదురుపడుచున్నవి. ఇతరదేశములందు విద్యార్జన చేసినవారిలో కొందరు జీవితముఖముల విదవాడి అనుదినము వచ్చు బిచ్చముతో సంతృప్తిపొంది దేశసేవచేయు బ్రాహ్మణ సాత్వికబుద్ధిని పోగడుము అని పలుకుచున్నారన్న ఇట్టి దరిద్రపుటభిప్రాయ మొంతకట్టిగ మనప్రజల మనస్సునందు నాటుకొని యున్నదో యని అనిపించుచున్నది. తర్వాత మన పాశ్చాత్యబౌద్ధము అయ్యా మీరు బ్రతికించకపోయిన మరేద బ్రతికించెదరు మీ సందరిని యని యోదాదాపలులు చెప్పెదరు. మనబిచ్చగాండ్రు ఆమ్యా కొంతమంది మావంటిదరిద్రులు మిమ్ము బిచ్చ మడుగనినో మీ రెవరికి ధర్మము చేయగలరు? అందులకనియే భగవంతుడు మమ్ము సృజించెను" అని ధైర్యముగ ప్రకటింతురు. ఇక మనతాత ముత్తాతలు తమ మనసులతో మీరు తెలియదూర కొండరా వారికి కాపము పెట్టుకొని యున్నది. ఎందులకు మమ్ము యేడ్చించెదరు? తిన్నే పిండలు తిననే తింటువు. పైగా కాపాలెందుకు తెచ్చుకొనుట ని భయపెట్టెదరు. ఇంతటితో యీపాతము పూర్తికాదు. ఈమధ్య మదరాసు లో పోలీసులు కొంతమంది బిచ్చగాండ్రును గోలకేసినందులకు గా కొట్టినందు పెట్టగా, హిందూ, స్వరాజ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ గొల్లన గోలపెట్టి, హిందువుల సాంప్రదాయధర్మస్వభావమును బోగడుచు, పశ్చిమదేశములందు ధర్మముచేయు స్వభావములేదు కాన యట్టిపద్ధతులు సరిపోయినవి కాని మనకు కూడ వని గంతులేతురు భయంకరముగ ప్రధానవ్యాసములు వ్రాసినవి. చూచితిరా! మనపెద్దల యభిప్రాయము! ధర్మము చేయు స్వభావము మనసాంప్రదాయసిద్ధము! ఎవరు కాదందురు? ఐహోపియనుల స్వభావము కాదు! ఎవరు చెప్పిరి? కాని, ఒక్కనిమిషము మన ధర్మముచేయుస్వభావ మెట్టులున్నదో యాలోచింపుడు. ప్రతిగ్రామమున బిచ్చగాండ్రువచ్చుచుండ, వారికొరకై వెనుకకు ముందుకు తిరుగలేక, తిట్టుచు, గొనుగుచు, బిచ్చముపెట్టు మన ముసలముల జ్ఞప్తికి చెచ్చుకొనుడు. వారు పీడించుచుండ, తిట్టుచు, అన్నపెట్టి, వారు తినుచుండి నానాబూతులు తిట్టుచుండ, ఆనిష్టదరిద్రులు గుటకలుమింగుచుంటు తలంపుడు. బిచ్చగాని జూచిన మొగము చిట్టించులు, చేయిచాచిన వాని జూచిన, అమ్మనాలబూతులు, తలనంచిన వాని జూచిన కాలుమాకులు, ఇవియన్నియు మరువరాదు. ఇదియేనా ధర్మముచేయు స్వభావము? అస్వభావము మనకు లేదనికాదు నేను తెలుసుట. దానిని పదేపదే కుర్లగించుటచే, అది కుట్టుచున్నది. ఇతరవిధముల, ఈప్రజల కష్టనివారణార్థమే, ధర్మముచేయు నవకాశములు కలవు. ఆపద్ధతులనే పాశ్చాత్యులవలంబించుచున్నారు. అందువలన, సాంఘిక బాధ్యత యేర్పడుటయు, కష్టములం దున్నవాని జూచి, విచారించి, సదుపాయముల కల్గితమను బుద్ధి హెచ్చుగుట్టుయు, సున్నితభావములు, మంచిభావ యలవడుటయు, స్వాత్మాభిమానముగలవారిసంఖ్య హెచ్చినకొలది, భావయొక్క సున్నితము హెచ్చుటయు సాధ్యమగును. కనుక మనలేళ్ళపైప్రాయముల, మనయజ్ఞానమును, మనదురాచారముల బోగొట్టుకొననంతవరకు, క్రొత్త మార్గముల నవలంబించుట కష్టతరము.

అనాధులను గూర్చి మన మెట్టి జాగ్రత్త తీసికొనుచున్నారము? బిచ్చగాండ్రందరివలెనే వారిని జూచుచున్నారము నియు. వారిని తిట్టుచు, వారినింధించుచు, వారిని జూచి, కోతగల్గించుకొనుచు, మొగము చిట్టించుకొనుచు, ఏమాత్రము సున్నితభావములేకుండా ధర్మము మనవారు చేయుచున్నారనియు, సాంప్రదాయసిద్ధమైన ధర్మముచేయు స్వభావము వెలగలేట్టి నట్లు వీరియందు జూపెట్టుచున్నారనియు, నిష్కృతపాతబుద్ధి లాప్సకౌశిక తప్పదు. ఏమదాసులోనో యొక, బీదలరక్షణకై యుదాహరణ కలదు. కుప్పవారికై, అవిటివారికై, గ్రుడ్డివారికై మదరాసులో ప్రభుత్వప్రతి ద్వారములుకలవు. నిజమే కాని యీయనాధుల నాభివృద్ధిమునకు తీసుకొని వెళ్లి, ఆస్పత్రులం దుంచి, బాగుచేయించువా రెవరు? రైలుచార్జీలు పెట్టువారే? పైగా, ఇన్నియంటురోగములతో తిరుగు, వాని

నితరప్రదేశములం దితరప్రజలయందు ప్రాకారముచుండుటను గాంచుచు, పరిహారకార్యములకేయ మారకొనుచున్నారము గదా! బిచ్చగాండ్రందరు పెండ్లిచేసుకొందురు. ఈ యనాధులు, నాధులగుటకు తప్పలేదు. ఇదియ మన హిందూమహమ్మదీయ మతతత్వము. ఈదరిద్రులు చిన్నతనముననే పెండ్లిచేసుకొనుట యు, బిడ్డల బీరకామపీవలె పండులవలె కనుటయు, అంత వారిని, తమగాడిదలవలెనే వస్తువులను మోయుటకు త్రిప్పుటయు జరుగుచునేయున్నది. ఈపసిబాలుర, బాలికల యడుగుకొనుట యందు తయారుచేయుచు, చిన్నప్పటినుండి వంగివంగి సభాములు పెట్టుట, తిట్లుతినట, సత్రములందు నివసించుట, మురుగుచున్న తిండితినట, ఎంగిలి మట్టలతాగుట, ఎంగిలివిస్తరాకుల నాకుట, అశుభముతో సమానమైన సర్వపదార్థముల చేతులతో తాకుట నేర్పుట, అట్టిమానవుల ప్రపంచములోనికి తెచ్చుట జరుగుచు నున్నది. అన్నిరోగములు గల యాయనాధులకు పుట్టుకతో బాండుచున్నారు. ఈవిధముగ, అంతలేకుండా తరతరములుగా, దరిద్రులు వచ్చుచున్నారు. వీరికి వృద్ధిపొందుదుమని గాని, ఒక్కగ్రామమున నివసితమనిగాని పాలము గృహముసంపాదితమనిగాని బుద్ధిలేదు. ఆత్మగౌరవము లేదు. పశుప్రాయము, మానవులయజ్ఞానదేవతయొక్క శిశువులు.

ఈ కష్టముల నివారణ చేయుటకు ఏయే జాగ్రత్తలను తీసుకొనవలసినది విచారించవలయును. ఇతరదేశములం దేమి చేయుచున్నారో చూతము. రైతుపత్రికయం దొకానొకప్పుడు ఈ విషయముగూర్చి తెలియించి. ఇచ్చట ప్రత్యేకముగ తెలుపుటకు నవసరలేదు. కాని యింగ్లండులో బిచ్చమెత్తుట వ్యాయసమృతముకాదని ప్రకటించిరి. రెండు: అనాధులనూరందరు, అనాధరక్షణాలయమునకు, రావలయుననియు అచ్చటవారికి, నివాసయోగ్యముగు గృహములందు సకలసదుపాయముల చేయవలయుననియు ఏర్పాటులు గావించుచున్నారు. మూడు: పనిచేయగలియుండి, చేయుటకు కామీసినంతపని యున్నను, పనిచేయుట కిష్టములేక బిచ్చములేక సాంఘిక రక్షణకొరకు దరిద్రులకు ప్రత్యేకపని పెట్టి ఆపనిచేసినే, భోజనము పెట్టెదమని, నియమమేర్పరచిరి. అంతనిరుద్యోగి కాని, అనాధగాని ప్రతిమానవుడు, పనిచేయుట కిష్టములేక సోమరిగ నుండ నిచ్చయుండునో, ఆతనికి, అనాధరక్షణాలయమునకు వెళ్లినే గాని, తిండిదొరకునను ఆశ లేదు. అచ్చటనైనను, ప్రత్యేక పని పూర్తిచేసిననెగాని భోజనము దొరకదు. ఆభోజనమైనను సుఖము కల్గించునదిగాక, గొంతుదిగని దుంపలమాట, కనుక, సోమరిగ నుండువానికి జీవితము సాగదు సరేగదా, భోజనమే దొరకదు. ఇందువలన, పనిచేయ శక్తిగల్గిన ప్రతివాడును, బిచ్చగాడనకుమారు, పనిచేయ సిద్ధమగుచున్నాడు. అచ్చటను 1884 సంవత్సరమునకు పూర్వము మనదేశములోవలెనే ఆర్థిక గౌరవములేని, సోమరిపోతులైన, ఇతరలవలనపై నివసించ నిచ్చగల, బిచ్చముపై కీరింపకోతలేని దరిద్రులనేకులు వేల కొలది యుండెడివారు. కాని, పైనచెప్పినవియుములద్వారా అట్టివారికి మంచిపాతమును నేర్పిరి. ఒక్క పర్యాయము జీవితముకై, ఎప్పుడు కష్టించి పనిచేయని ఆవేలకొలది సహాములు పనిచేసి జీవిత ప్రారంభించినవిమ్ముట, క్రొత్తజీవిత మంతకష్టమైనదికాదని విదితమగుచుండెను. అంత క్రమముగా, ఆత్మ గౌరవము హెచ్చుటయు, ఎన్నికష్టములుపడియైన స్వతంత్రముగా జీవనోపాధి కల్గించుకొనవలయుననుబుద్ధి వాడముటయు, అందువలన, సోమరులై అనాధరక్షణాలయమునకు శరణుజొచ్చు వారిసంఖ్య తగ్గుట యు తటస్థించెను.

ఇక ముందుచెప్పబోవువిషయములందు పైనతెలుపబడిన పద్ధతులుగాక మరి యొకతరపద్ధతుల 'నిరుద్యోగి' రక్షింప ఇంగ్లండు దేశమువలంబించుచున్నది తెల్పెదను. కనుక, ఇప్పటికి, మనవిషయమునకు సంబంధించినంతవరకు మాచితిమి. కాని ఇప్పటికిని ఇంగ్లీషుపద్ధతులు, పూర్తిగలవంతముగ, లాభకరముగ, కష్టరహితముగ లేవని తెలుపవలయును. ఆపద్ధతులగూర్చి తెలుపవచ్చు ధీర్ఘముగ నాలోచనముల విచారించవలను.

మనదేశమున, మన మేమి చేయవలయును? ఇంగ్లీషు వారికిగాని, మరేయితర యూరపుఖండవాసులకు గాని లేని పరిస్థితులు మనకున్నవి. మనబిచ్చగాండ్రలో, కులములకు కులములు ఆత్మత్రియం దున్నవి. మరియు, కొందరుబిచ్చగాండ్రు, మతవిషయములందు కొంతసంఘనన చేయుచున్నారు. ఇట్లని మనపూర్వాచారపరాయణులు బ్రాహ్మణులగూర్చి పల్కిదరు. మనభట్టాజులు తాము కమ్మ వెలమ, రెడ్డికులములవారికి కైకధర్మములు తెలుపవలయునందురు. దొమ్మరవారు తాము గారడీల చేసెదమనియు, బుడబుక్కలవారు తాము భూతముల

తోలివేసెదమనియు, కొయ్యలవారు, తాముమూలికల దెచ్చి, బొమ్మములుగా, పాముకాటుకు, తేలుకాటుకు, అమ్ముచున్నారమనియు, పాములవారు విషజంతువుల పట్టుకొందుమనియు, బుడవారు తాము ఎలుకలు, పిల్లలు, పిల్లలపీడలను తొలగింతుమనియు, బైరాగులు తాము మంత్రములు పలుకుచు, కాశీరామేశ్వరకళల తెల్పుచు, మతప్రచారముచేయుచుండుమనియు, ఈవిధముగతమకష్టమువచ్చినట్లు పలుకుదురు. ఈసోదరులనమ్ముస్వామి లనేకులున్నారు. వీరంతరికి సమాధానముబిచ్చుటిచ్చట సాగదు. కానియొక్కవిషయమిచ్చట తెలుపవలను. ఒకప్పుడీకులములవారు ప్రత్యేకప్రత్యేకసాంఘికసేవలను ప్రత్యేక కారణముల ననుసరించి చేయుచుండవచ్చు. ఒకప్పుడు, వీరందరిప్పటివలెకాక, ఆత్మగౌరవముగల్గి, సాంఘిక సంస్థలందు, సంప్రదాయములందు ప్రత్యేకనియంత్రానముల నలంకరించి, ప్రతివత్సరము నియమితకాలములందు తమ ప్రత్యేక సేవలను సంఘమున కొనర్చి, తగు ప్రతిఫలమును పొందుచుండవచ్చు. కాని యిప్పుడు వారి ప్రధానవృత్తి సాంఘికసేవ చేయుటకు మారు, సాంఘికపీడాకరులై, బిచ్చ మెత్తుకొనుచు, ఆత్మగౌరవము గోల్పోయి, నీచపుష్కభావము గొని, సంఘమునకు చేరవురుగై యున్నారన్న కోపపడ నవసరము లేదు. సత్యమును మరుగుపరుచు తెందులకు" చల్లని పల్కు లెండును.

అట్లని త్వరపడి, అందరి నొక్కసంపుగా జేర్చి మార్పు కల్గింపఁ బ్రయత్నించు టుప్రవృత్తకారము. బ్రాహ్మణులందున్న బిచ్చగాండ్రు, భట్టాజులందున్న బిచ్చగాండ్రు చదువుకొన్నవారు ప్రపంచముగూర్చి యజ్ఞానమునందున్నను, మంత్రముల పద్ధతుల ధారాళముగ వర్ణించుకొని కల్గియున్నారు. పైగా వారిని, తదితర, విద్యారహితులగు బిచ్చగాండ్రతోకల్పి, కష్టనివారణ చేయవలంబునో, సాంఘికసంస్కారములుగా నున్న కొలది బ్రాహ్మణులకూడా, తమసోదరులై, మనల నెదిరింతురు. అది యుగాక, అట్టిపద్ధతుల నవలంబించుటచే, దేశము నష్టపడుచున్నది. బుద్ధిచాకచక్యము గల్గివీరిని చేతులతో కట్టించి పనిచేయమనుటచే, ఫలితము తక్కువయగునదా! కాన చేయవలసినదేమి?

తరువారే, బైరాగులు వెన్నెదరు. వీరందరు, చాలసగతు తెల్పిగల్గిన, చురుకుతనము కల్గినవరు. ఆచారముగా పాటలు కీర్తనలు వర్ణించుచు, ఎప్పుడు చదువురాకపోయినను, విద్యానింతులమును వాతావరణముందు పీరుండుటచే, వీరినికూడ, వెంటనే కాయకష్టము చేయు మనుటయు భావ్యముకాదు. దొమ్మరవారు, బుడబుక్కలవారు, కోయ, బుడవారు, ఇత్యాదిగాగలవారు, దేశద్రిష్ట్యులు దొంగస్వభావముకలవారు ధైర్యసాహసములు కలవారు. బాహు బలము కలవారు. వీరందరిని కొన్ని ప్రదేశములందు ప్రత్యేక 'సెటిల్ మెంటు' లేక 'అక్రమములం దుండుయ్య, అచ్చట వీరికి 'సాగన, సర్కసు, మెస్సేజము' ఇత్యాదివిషయముల నేర్పుట మంచిది. ఎవనారే, వీరందరు, అడవులయందు బుట్టిపెరుగువా రగుటచే, ఒక్కపరి నాగరికత జెందినప్రదేశములందు, ఎలకలముంచిన వీరికి బుద్ధిమాండ్యము కల్గును. కనుక, అడవుల దగ్గరలో, వీరిసాగ్రములు నేర్పరచుటయు, తనంతవరకు వీరికి క్రమముగా, అడవుల సక్రమముగనుండుపనుల నేర్పుటయు, వీరిలోనుండి విద్యాయులుగా కొందరిని తీసికొనుచుండుటయు మేలు.

ఎలుకల, ఏనాదికులములవారికి, చెంచు, కోయకులముల వారికి ఆనందముగనవ్వజెల్ల "అక్రమములందు" వారివారి వృత్తులకు సంబంధించిన విషయముల తెల్పుచు, వారివృత్తికి లాభకరములగు సౌకర్యములనే కూర్చుచు, వారిని సాంఘికసేవలందు తయారుచేయుట యుత్తము. ఈవిషయముగూర్చి తాత్విక తీసిగనవలయును. ఎందులకన, ఎలుకులవారు బుట్టల, బుట్టల నల్లులలో చాలమరుతుతనముచూపెట్టుచున్నా. వీరి మేడలలనలె సౌభాగ్యవంతులుగ జేయుభారము సభ్యము చేయు న్నది. ఏనాడు లమితధైర్యముకలవారు. దొంగలనుండెరక్షించుటకు కూలీలుగానుండుటలో మెళకువకలవారు. వారిమధ్య మంచి కట్టుబాటులుపాడకలవు. నెల్లూరుజిల్లాలో వాడభిన్నధర్మరక్షణి నొందుచున్నారు. కాన వారికి పరిశోధకశక్తి హెచ్చుగాలదుగాన, వారినుండి, వారికి వివర్గదీసిన పిమ్మట, పోలీసువర్గము లోనికి కొంతమందిని తీసికొనవలయున్నందు మంచిది తోచుచున్నది. చెంచువారు, కలపవాడపారమునందు మంచి పేరును గణించుచున్నారు. గోదావరిజిల్లానుండి, కోటప్పకొండ తమనాళ, నెల్లూరుకుకాణములవరకు పీరువచ్చుచున్నారన్న దీనివ్యాపారవశత మేమగాజెప్పవలయునా? తరువారే, భట్టాజులయొక్కయడవులు, నందిగామ, మహాసందేయడవులు, పెట్టమాగాని భూములుగా చేయబడవలయునన్నగాని, ఆయనవుల

సంపాదకత్వమునందున్న గాని, చెంచునారలవంటి యువ యోగసంఘసేవకుల మరొకరుండరు. కనుక వీరి ప్రత్యేక ఆశ్రమముల దాయకత్వములందేర్పడి, ప్రత్యేక పాతకాలవ్యాధి వీరికి, అవలంబితులగుట, వ్యాధిరహితముల డెట్టి, నాగరికతల వ్యవహార, గోరీలవలన, సత్ప్రములనుధరించుటచేసి, వారికి సహకారసంఘములయొక్క, పరపతిసంఘములయొక్క లాభములచేసి, వృద్ధిపరచునను. తమవార, కోయవారు, వనమాలి కలగూర్చి యుద్ధముగా విషయముల తెలుపగల్గుటయేగాక, వైద్యులనుండవలసిన జ్ఞానము వారియొద్ద ముంది కలిగియున్నది. వారికి, ఆయుర్వేదముగూర్చి, వారి శాస్త్రములందు శాస్త్రము, వారికి తెలిసినవిషయముల ఆయుర్వేదశాస్త్రమునందు శాస్త్ర సంఘములకు లాభము చేయవలెను. ఇటుల ప్రత్యేకముల వారికి సంఘములకి ప్రత్యేకవసతుల ద్వారా సంఘసేవ చేయవలెను? ఇతర వేదములనుండి మార్గముల తెలిసికొని బలిముఖము. కాని ఆశ్రమములలో చాల జాగ్రత్తగనుండుటవలనను. ఇంతవరకున్న యాశ్రమములు స్థాపించుటకు గమనలేనిచో వీరిలో హెచ్చుమంది, కొండలకు అవలంబితులగు రోగి నుండువారే కాన, కొన్ని యాశ్రమములందు, ప్రత్యేక వసతులందు ప్రత్యేకసంఘములవారి నుంచి, భవనమును తగ్గించుట. కాని, జాగ్రత్త యీ విషయముగూర్చి యాలోచించుచుండటం ప్రభుత్వవ్యయము.

ఇంతవరకు, Professional Beggars లేక శీవిత లక్షణముగా విచ్చుమెత్తుట, గైకొన్న విచ్చుగాండ్రు, విచ్చుపెట్టుటవలన మరొకపని చేయగోరుచో, ఏయేవసతులు వారికి సంఘముకల్గింపవలసినది విచారించితిమి. విచ్చుమెత్తుట, న్యాయవిధానమున చట్ట మేర్పరచినను, ఈ విచ్చుగాండ్రు, మరొకపనిచేయ నిష్టపడనిచో చేయవలసినది యేమి? బ్రాహ్మణులు, భట్టాజులు, బ్రాహ్మణుల తప్ప, మిగిలినవలయుల వారి విచ్చుగాండ్రు, ప్రత్యేక, కష్టముగల్గించువనిని, ఆ యాశ్రమములవద్దపెట్టి ఆపని చేసినవిచ్చుమెత్తుట వారికి భోజనము పెట్టవలయునని, నిర్ణయింపవలయును. అంత నాల్గవవసతుల నరములు తెగవట్లు పనిచేయునప్పటికి, ఆచరింపకు, కష్టపడి న్యాయమార్గమున గణించు చిట్టిగవ్వతో, ఇతరము, సముదాయముగానెంతో. అంత వీరినుండి విచ్చుగాండ్రు తగ్గింప వీలగు, న్యాయవిధానమున, విచ్చుగాండ్రుగూర్చి ప్రకటించుటయే కాకరి ప్రతిపాదించు, గామమునను, ఎట్టివానికి, విచ్చుగాండ్రు నరకపు చేయు యధికారమున్నట్లు గావలెను. అప్పుడే, విచ్చుమెత్తుట నాప, పొసగు. ఇక, బ్రాహ్మణ, భట్టాజులు, బ్రాహ్మణ గూర్చి యేమిచేయవలయును? ప్రత్యేక కళాశాల నేర్పరచి, అచ్చట వారికి తనవిద్యగరచి, అంత ప్రపంచమున స్వతంత్రముగ జీవనోపాధి సంపాదించుకొన వారి కోరుటయే సులభముగను, లాభకరముగను కన్పట్టుచున్నది. అంత, వారినుండి యుపాధ్యాయులు, గుమాస్తాలు, కవులు, శాస్త్రజ్ఞులు అనేకులుగా వెలువడుటకుసాధ్యము. ఈవృత్తి కిష్టములేక, స్వతంత్రముగా జీవించునెంచినవారట్లు చేయనొప్పు. కాని వారు విచ్చుమెత్తడంబట్టి యుత్తించుచో, వారికి, ఇతరుల కుపయోగించిన పద్ధతులతోడనే పురాణము పెట్టవలయును. పైన చెప్పిన ప్రత్యేక నివారణపద్ధతులం దనేక మార్పులకలుగజేయవచ్చు. కొన్నితప్పు లదిద్దవచ్చు. మూలములను గమనించి, కులములట్టి, ఇదివరకున్న వారివారితో కే ననుసరించి, పరిహారమార్గముల నవలంబించ వలయునను నూత్రమున గమనించినంతవరకు, ఎన్ని మార్పులను చేసినను భరవాలేదు.

ఇక యనాధులవారి సేవచేయవలయును. 1. ముసలివారున్నారు. వారికి బిడ్డలులేరు. లేదా వారిబిడ్డ లుమితమిదవారు. లేదా, వారికి కలిసివృద్ధులు. 2. తరువాత, తల్లితండ్రులు లేని పసిపిల్లలు, బాలబాలికలు కలరు. 3. పనిచేయలేక, ఆదాయములేక, నిస్సర్దుకగ్ని, వయస్సునందున్న యనాధులకలరు. 4. మనజేకమునందు, బాలమునందే భర్తల బోగొట్టుకొనిన వితంతు లనేకులున్నారు. వారి కొక్కొక్కప్పుడు బంధువుల ద్వారా గాని, స్నేహితుల ద్వారా గాని సహాయమురాదు తోడునడ లేకపోవును. 5. కుంటి, గ్రుడ్డి, చెవిటి, తొట్టిగల యవిటిదగ్గర లెందరోగలరు. 6. కష్టభోగము, ఇతరయంతు రోగములతో, అమితముగా బాధపడుచు, పనిచేయలేక, శిశు సోషాధిక, మందులనుగొన్న కేకలేక మరెందరోగలరు. మనది జేడిచేతను అగుటచే ఇట్టి నిరాశ్రయసంఖ్య హెచ్చునందు. వీ రంబిగూర్చియే జాగ్రత్తలను గైకొనవలయును.

ప్రతిగామోద్వేగము నిట్టిదురవస్థలందున్న ప్రజలగూర్చి జ్ఞానోద్ధమము వెంటనే తెల్పుచుండవలయును. అంత వీరిలో ప్రభుత్వ నాల్గవవసతులవారిని అనాధకళాశాలములందు,

ప్రత్యేకవసతులం దుంచవలయును. అచ్చట వీరి కన్ని సదుపాయమును కల్గించుటయే కాక వారి కాత్మగౌరవమును బోగొట్టుటకు మారుగా, ఆత్మగౌరవాభివృద్ధి కల్గించి, వారికి చేయబడుచున్న నేపథ్యముగాకాదనియు, సాంఘిక బాధ్యతయే యనియువారికి నచ్చజేప్పుచు, వారికి నేపథ్యము యుద్వేగం లధికారమువహించుటకుమారు, అచ్చటియనాధులను గౌరవముగ జూడవలయును. ఐదు, అజుతరగతులకు జేరిన ప్రత్యేకవైద్యాలయములం దుంచ వలయును. అచ్చట వారి కన్ని సౌకర్యముల గల్గించి, వారిలోగ ముల నివారణజేసి, వారి కాశోగ్యము కలుగజేసి, సత్తువను కల్పించి, వారిని సుఖములకుగా చేయవలయును. తరువాత, అట్టి నిరాశ్రయలకు 'Sterilisation' నపుంసకత్వమును కల్పించి, వారిద్వారా, అట్టి నిరాశ్రయల కొరతగా పుట్టి సంఘమునకు బరువు కల్గించుటకు చేయుట భర్తము. సాధ్యమైనంతవరకు, వారిని పెండ్లి చేసికొన నీయగూడదు. అసలు జరుగుచున్న వేమన అనాధయై, తినుటకు తిండిలేని, త్రీ అట్టి ముఠోగిని పెండ్లాడి, వాని ద్వారా బిడ్డల గనుచు, జీవనము పోసి కొనుచుండును. ఈ పద్ధతిని ఆపవలయును. ఇంతవరకు, దీర్ఘము గ ఈ విషయముగూర్చి విచారించితిమి. కాని, చివరకు ముఖ్యముగ తీసికొనవలసిన జాగ్రత్తలను, ఒక్క-పేజీతో ముగించితిమి. అందువలన, వానిని, నిర్లక్ష్యముగా జూడరాదు. పైగా, ఆపేజీనరయే, వ్యాసమును జీవము. అదిలేనిచో లాభమేలేదు. కాన చదువరులు జాగ్రత్తగా విచారించుట మేలు. 'విచ్చుమెత్తుట న్యాయసమ్మతముకాదు' అను చట్ట మేర్పరచుట లగత్యము. 'విచ్చుమెత్తుటవారిని కొట్టునకు పంపవలయునని యేర్పరచుట వలనను. తరువాత, భర్తముచేయ గోరు సంపన్నులగువారయి, భర్తము జేయు వలవాలుల గూర్చియు, అసాంప్రదాయముల నెట్లు సంఘోపయోగమున యుపయోగింపవలసి, మరొక్కప్పుడు దీర్ఘముగవిచారించుట. కనుక, పైన జెప్పినపద్ధతుల నవలంబించుటవలన, భర్తము చేయుట. కవకాశములేదని తలంప నగత్యములేదు. దేవాలయములకట్టించుటకు, గ్రంథాలయములకు, విశ్వవిద్యాలయములకు, పాఠశాలలకు, వైద్యాలయములకు, అనాధరక్షణాలయములకు, మరెన్నియో సంఘలకు భర్తము చేయుట కవకాశము కలదు.

పోదనూరున మై అంతరించుట

సమ్మెదారులు పనిలో ప్రవేశించుచున్నారని

సేలంబోకూడ సమ్మెదారులు పనిలో చేరవచ్చును సేలం, 16 జూను:—పోదనూరులో సమ్మెఅంతరించిన నియు, వ్యవహారములు తగ్గిరిని పరిష్కరింపబడిననియు, సమ్మెదారులు యీసాయంకాలమున పనిలో ప్రవేశించుచున్నారనియు, దాక్టరు వరదరాజులనాయకుగారి కిప్పుడే పోదనూరునుండి తిరిగివార్త వచ్చెను. సేలం సమ్మెదారులు కూడ పనిలో ప్రవేశింపవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

యస్. వి. రైల్వే ఏజెంటు కలెక్టరులను విచారించుట కోయంబల్లూరు, జూను 15:—సౌండియన్ రైల్వే యేజెంటు బి. సి. స్కాట్ గారు పోదనూరు డిస్ట్రిక్టు లోకో సూపరంటెంట్ రేనాల్డుగారిని కలిసి మాట్లాడుటకు రమ్మని కలు రంపెను. ఈయన తిరుచనాపల్లికి బయలుదేరక పూర్వము వెంకట రమణ అయ్యంగారు, యస్. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, కె. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారితో మాట్లాడిరి. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవు ననుసరించి కలెక్టరు వర్తనగాను సమ్మెపరిస్థితులను విచారించుచున్నారు. కార్యక సంఘాభ్యుదయ మహమ్మత్ యిస్కయేలు ముయిద్దరతో కలిసి మెట్టుపాలయం మెయిలుబండిమీద తిరుచనాపల్లిలో స్కాట్ గారిని కలిసికొనుటకు వెళ్లెను. కార్యకప్రతినిధి వర్తనగాను ను ఏజెంటును సేమ కలిసికొందురని అనుకొనుచున్నారు.

నిన్నుమధ్యాహ్నము బండిలో రైల్వేపోలీసు సూపరంటెంట్ లువులూక్కుగాను కూడ తిరుచనాపల్లి వెళ్లిరి. ప్రకృతపరిణామములండి వచ్చిన రయిల్వే పోలీసు చారు చాలమంది సేదు తమతమ యూజ్ కుపోయిరి.

ఉదకమండల హతావరణము

ఉదకమండలము, జూన్ 16:—వారముదినములనుండియు విచ్చట వర్ష పుముట్టులు అధికముగా నున్నవి. ముసురుపట్టి బొమ్ములు తిరుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

మోకమును రైల్వే ప్రమాదము

ఉదకమండలము:—రైల్వే సామగ్రిని, పనివారిని తీసి కొనిపోవుచున్న ఒకరైలుపెట్టె 'హిల్లుగ్రోవు' అడ్డెక్కి గల మధ్య నోకములుపు దిరుగుచుండగా పెట్టె ఒరగి అందులో నున్నవారిని క్రిందపడవేసెను. అందుచే రైల్వే పి. డబ్ల్యు. డి. గణపతి అయ్యరును, కుంట్లమరకయ్యరు అను మరెయ్యకడును, ఒకగాంగుమేస్త్రీయు తీవ్రమునడబ్బలు తిని వెంటనే హాస్పిటల్ చిరి. పెట్టె రైలుపట్టలనుండి తప్పిపోలేదుగాన, మార్పున కెట్టి యల్పంతరమును గల్గింపకుండ ప్రేమనునకు వచ్చి చేరెను. ఈవిషయము శనివారమున సంభవించెను. (ఆ. ప్రె.)

బండ్లునడచుచున్నవి

జూన్ 16:—యేర్పేడువద్ద మార్గము సరిచేయబడినది. నేటినుండి బండ్లు సరాసరి నడుచుచున్నవి: అని పాకాలనుండి బ్రాఫిక్ నూపర్నెంటు మాకు తెలియించుచున్నాడు.

వర్ణభేదములుగల ఆంధ్ర కాథలికు-విద్యార్థులు

వర్ణభేదములు లేనివారితో భోజనముచేయమని చెప్పి వెడలిపోవుట

తిరుచనాపల్లి, జూన్ 15:—కాథలికు-వర్ణభేదముల పోట్లాటయైన తరువాతకూడ తిరుచనాపల్లి నెంటుజోస్సెప్తుకళా కాలయొక్క భోజనశాలలో వర్ణభేదములేని విద్యార్థులతో కలిసి భోజనము చేయవలసిన యవసరము గల్గుటచే ఒకడజను మంది వర్ణభేదములు గలిగిన ఆంధ్రకాథలికు-విద్యార్థులు రెక్కరుతోను తక్కినవిషయవారితోను చెప్పుకొనినను నిష్పా మగుటచే ఆవరణములను వదిలిపెట్టి వెళ్లిపోయిరి. వారిలో కొంతమంది వారియిండ్లకు వెళ్లిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

నూతన మహమ్మదీయ ఉన్నత పాఠశాల

ప్రారంభదినమునకు సర్ మహమ్మద్ హబీబుల్లాగారు తాలేదు

ఉదకమండలము, జూను 16:—సర్ మహమ్మద్ హబీబుల్లాగారిభార్యకు ఎక్కువ జబ్బుగానుండుటచే నూతనమహమ్మదీయోన్నత పాఠశాలయొక్క ప్రారంభదినమునకు చెనపుట వచ్చుట వారు మామకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుచనాపల్లి-విల్లిపురంయినుపదారినిర్యాణము ప్రస్తుతము ఆపివేసిరి

తిరుచనాపల్లి, జూన్ 15:—ఇదివరకు మంజూరు చేయబడిన అంచనా (120 లక్షలు) కను, సవరణచేయబడిన అంచనా (సుమారు 225 లక్షలు) కను భేదముండుటవలన తిరుచనాపల్లి-విల్లిపురం యినుపదారిని తిరిగి తెలియజేయవరకు ఆపి వేయవలసినదని రైల్వేబోర్డువారు యుత్తరువునిచ్చిరి. మూడు నెలలయిన తరువాత యీపనిని తిరిగి ప్రారంభింతురని అనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద, సిద్ధధర్మవైద్య పాఠశాల, గుంటూరు

ప్రకటన

ఇంగ్లీషు తెలిసి ఆంధ్రవిద్యా పాండిత్యమును గలిగి 18 మొదలు 25 సంవత్సరముల వయస్సుకు మించవలెనంతి సత్ప్రవర్తనగల ప్రతిస్త్రీ పురుషులు మతవిచక్షణలేకనే మా వైద్యపాఠశాలలో నుచితముగా వైద్యవిద్యబడయవచ్చును. విద్యార్థులుగా మండగోరువారు దరఖాస్తులను 1924 సంవత్సరజూలై 5 తేదీలోగా ఈదిగువ ఆద్రునకు చేరులాగున రిజిస్టరు పోస్టు ద్వారాపంపుకోవలయును. పాఠశాల జూలయి 21 తేదీన తెరువబడును. వివరములను గోరువారు ఒక్క ఆణా పోస్ట్ పోస్టాంపు ను పంపుకోవలయును.

గుంటూరు } వైద్యరత్న వి. పి. రాజు, యల్. సి. పి. అంధు యస్. యమ్. బిరు. 9.6.1924 } డిస్పెన్సరీ ఆంధ్రఆయుర్వేద సిద్ధివైద్యపాఠశాల.

ఆదిద్రావిడ మహాసభ

తిరుచనాపల్లిలో నేడు సమావేశమగుట

గౌ. సర్. వ. పి. పాత్రో అధ్యక్షోపన్యాసము

నేడు తిరుచనాపల్లిలో సమావేశమైన ఆదిద్రావిడ మహాసభ కార్యక్రమము గౌ. సర్. వ. పి. పరశురామ పాత్రో గారి అధ్యక్షోపన్యాస సారాంశమును ప్రకటింపబడుచున్నది:-

నిమ్మజాతి సమస్య

నిమ్మజాతి సమస్యను చాలా పురాతనమునందీయు పురాణములవాటినుండియు గలదు. ఆ పురాణములలో జాతియొక్క ఆ క సాంప్రదాయములు పూర్తిగా నుల్లంఘింపబడినవి. జాతిని వ్యతిరేకంగా గుణకర్మలనుబట్టి యుండునని భగవద్గీతలో తెల్పబడినది. బ్రాహ్మణ్యవైశ్య వృక్ష వైశ్య వారివారి ధర్మములనుబట్టి జాతి యేర్పడినది. కావున హిందూసంఘమునందు నిమ్మజాతి లని నీచముగా జూచుట కారణము లేమియును లేవు. మహాప్రభు కలందరును జాతి ఆచారములను బాగుగ ఖండించిరి. బుద్ధుడు సర్వసమత్వమును బోధించెను. బ్రాహ్మణమతము చాలకాలము అడుగంటియుండెను. బౌద్ధమతము చాల కాలములు వ్యాపించి విస్తరించియుండెను. మరల బ్రాహ్మణ్యమతకర్మల ఆచారములు వచ్చి ప్రచారముగాంచెను. మరల పిదప చాలమంది మహాత్ములు బుద్ధధర్మముల కొంతకాలమువరకే ప్రవర్తించగలిగిరి. మహాధర్మ కార్యమునం దలిభర్మములు పురాణములందు వ్యాఖ్యానము చేయబడి జాతిమతభేదము గట్టికాసాపించబడినది. జాతిమతభేదము లేర్పడి యెక్కువ తక్కువలు వచ్చి తోడివారలను క్రూరముగా జూచుచుండుటను శ్రీరామానుజ ఆశీర్వాదము, శురు నానక్, తుకారాం, శ్రీచైతన్య మున్నగువారు అధిక్షేపించిరి. ఒకప్పుడు కార్యములు నడిచి, మహావ్యయజ్ఞుల సంగీతంబున, నిమ్మలవనమౌదయులుదానినినమ్మిరి. దక్షిణ దేశములో భక్తిభావమార్గము లభింపదుగా చెలిసియుండిన ఆశ్వియులసాంప్రదాయముల జూచినయెడల వారు నిమ్మజాతులనుండి యుద్భవించినవారనియు, ఆత్మకీర్తిని కర్మలవలన వారియెడ అందఱును భక్తిగల్గెననియు తెలియును. తమిళమత గ్రంథకర్తలు అందరును నిమ్మజాతులవారే. ఇట్టి మహాత్ములు ఉద్భవించిన నిమ్మజాతులను పంచములు, అస్పృశ్యులని యేజాతిలో భేదపరచుచుండిరి. కాని జాతి హిందువు యీ పంచమునీచే పోలముపంట పనులుచేయుచు కొనుటకును, పశులకాయించుటకును, నిషేధించలేదు. ఈనిమ్మజాతులను కుటుంబములు కుటుంబములుగా భూముల కంటకట్టి యెట్టిసాక్షాత్కారము లేకుండ దాక్షిణ్యములో నిస్సహాయులుగ వదిలివైచిరి. ఈనిమ్మజాతి సమితి సమస్య చెరువుకే చెక్కిరియక, హోలియ, మాదిగ, మాల, పల్లార్, పరియక తరగతులవారికి తెలియుచున్నది. ఆదిద్రావిడులను వారు ఇండ్లలో కూర్చుంటున్నచో కరుణగ నుండును. పంచమునిగాని, ఆదిద్రావిడునిగాని భేదవిధముగా జూచుటకు హిందూ కార్యములలో సాధారణమైనది హిందువుల సాధారణత్యముచేతనే వారైరి. అస్పృశ్యులని ఒకదోష మహాపాపకేయుట వలనవారుసంఘములో నెట్టివిద్యాభ్యాసములేని దరిద్రులుగావలసి వచ్చెను. ఈదోషమును భగవంతుడు చాలకాల ముండినీయజాలడు. భగవద్గీతలో ధర్మసంస్థాపనార్థమయిన సంధవామి యుగయుగం యని చెప్పియున్నాడు. అంగవిద్యతోను, క్రైస్తవ ప్రచారముతోను, ఆర్య, బ్రాహ్మ, దివ్యజ్ఞాన సమాజములవలన కొంతమార్పుగలిగి, నిమ్మజాతులలోనే పభోధముగల్గెను. అంగవిద్యతో పాశ్చాత్యవాగ్దేశక జ్ఞానము గలిగి మన భావములందు మార్పుగల్గెను. నూతన భారత మేర్పడినది. ఈజాతి యిప్పుడు ముగ్ధులనుండి హెచ్చుగల్గు లుండుటవలన దేశమునకుగలయువద్రవమును అధునికబుద్ధుడు తన కేళిమన దెల్పెను. జాతివారలమన సీక వైతిక భావము మార్పుకొనినదిగాని నిమ్మజాతులు బాగుపడరు. నిమ్మజాతులలో గూడ స్వయంసహాయము, ఆత్మగౌరవము అభివృద్ధి యగుచున్నది. ఇక్కాలమున ఈస్టు లీని బడయు భావము నెరుకాలము నరిగిట్టజాలదు.

ఇప్పటి జాతివిభేదము పోవలెను

అభివృద్ధిని మోక్షమునకును ఆటంకముగ నుండి కలుగజేయు ఆటంకములు ఆత్మహంతకములైనవి. ఇప్పుడున్నటు జాతిభేదములు పోవలయును. ప్రవర్తనమునుబట్టి కూర్చుండు బ్రాహ్మణులు దగుననియు తెల్పబడలేదా? తృప్తియుడుగాని, వైశ్యుడుగాని జన్మించినవానికి గూడ నిదియే వర్తిండును. ప్రవర్తనమునుబట్టియే జాతిని నిర్ణయింపవలెను. అట్టితరీ యిప్పుటి జాతిపద్ధతి మరయిజాతిని అస్పృశ్యులుగా చేసేయేటటువలన మెన్నటికిని కాదు. ఈ జాతులు జ్ఞానకర్మలవలన సంజాతములైనవని చెప్పాలమో సంఘ పరిణామమునకు గాను ఇప్పుడున్న జాతివిభేదము పోవలయును. ఇప్పుడు మార్పుగానిందించుచున్నది. శ్రీరామానుజ, నానక్, రామమోహనరాముగారు అస్పృశ్యతా నివారణకు మార్గముల జూపిరి. గాంధీమహాత్ముడు గూడ భారతదేశము సర్వత్రమును బొంది రాజకీయ పౌరుషమును బొందుటకు అస్పృశ్యతను నివారించవలెనని విధించెను.

పరిష్కార మార్గము

జాతివిభేదమును పోషించుటకు ప్రయత్నము యాముఖ్యము. పరిష్కార మార్గముగాదు. నిమ్మజాతులసామర్యతైత్రాణజోతులై మోక్షముగ బడియున్నారు. వారి కాయవ్యాప్తియు బోధనలను విశ్వాక్రమము గావించి సంఘసేవ చేయవలెను. నిర్మలముగ ఒకటియ పనిచేయుట అవసరము. అనేకచోట్ల యెన్నెనియో సంఘములు పనిచేయుచున్నను, ప్రభుత్వమువారే ప్రత్యేకముగా కౌశలము నిర్మించి విద్యావ్యాపకమునకును, మరల కుర్మముగ నుండుటకును యోగ్యులులే నేనీకను యంతవరకును భరితము కృషి కర్మముగ లేదు. ఇట్టిసంస్థలకుటకు ధనవంతులన్ని తరగతులవారును తోడ్పడవలెను. పట్టణములలో పనిచేయుట ముఖ్యమే గాని గ్రామములలో నెట్లెక్కడ కేయలసిన పని గలదు. నిమ్మజాతులు దరిద్రులగుట వలన వారలలో విద్యావ్యాపకము చాలకచ్చమే. పిల్లలు చిన్నప్పటినుండియు తరదలకు లకు సహాయము చేసెదరు. వారల క సహాయమును తొలగించి నయెడల చాలకచ్చమగును. ఆదిద్రావిడులలో కలవారు గొందరు గలరు. వీరిపిల్లలను చదువుకు పంపెదరు గాని పనిచేసికొని బ్రతుకుకొరకే కచ్చము. రాత్రిపాఠశాలలోను, కొంతకాలము దేరచియుండు పాఠశాలలోను, పని జరుగవచ్చును. అంతటను పని ఒక్కమాగురు జరుగదు. గుడివాడ లో ను, మంకురూరులోను క్రైస్తవులు కాని వారలు యీ పని చేయుచుండుట ప్రశంసనీయము. ప్రజలు తమ తోటివారి సుధర్మముపనుల చేయుచున్నారు. విద్యను వ్యాపింపజేసియు, ఇండ్లు గట్టించియు, మద్యపానవిషప్రచారమును జేసియు పాపము చేయుచున్నారు. ఒక్కసారి జాతిభేదముల పోగొట్టుట కచ్చమే. కాని నిమ్మజాతులపిల్లలను ప్రభుత్వ సహాయముబొందు పాఠశాల లన్నిటిలోనికీని యెట్టి ఆటంకము లేకుండ రానియవలెను. పిల్లలలోని బావులును, రహస్యము అన్ని తరగతులవారును నడుచుటకు ఆటంకముండరాదు. ఒక ముగ్ధునిపిల్లను పట్టణములో నిమ్మజాతులవారిని తోడ్చుమరచ్యుతు పనుల చేయనిమ్మకులేదనియు, యితరచోట్ల నిమ్మజాతులవారిని విశ్వనిర్వాకతయగు భగవంతు వారాధించుటకు పిల్లలలోగూడ బోనిమ్మకు లేదనియు చదువుటకు విచారమగుచున్నది.

సంక్షేపము

నేనీసభ కొనంగ సంతోషము, మీరు ఆత్మగౌరవముచూపాడుకొన నెప్పుడోవలె ననియు. మీరేజాతివారైనను సర్, మీలో మీకు సహకారము లేకున్నయెడల జయమును బొందజాలరు. మీయభివృద్ధికి కార్యద్రవ్యము ఆటంకముగ నుండవచ్చును. కావున యిప్పుడు ముమ్మల నణచియుంచిన వారిసహాయమునే మీయభివృద్ధిమనకు కొరకలయును. ప్రభుత్వమువారు మీకు పనిగల్పించి సహాయము చేయ నేర్పాట్లుచేయుచున్నారు. ప్రతి గ్రామములోను మీతేమమునకై నిర్మలముగ పనిచేయువారుండవలెను. క్రొత్తపాఠశాలలను స్థాపించుటయు, సహకార సంఘముల స్థాపించుటయు, మద్యపానవిషప్రచారమును జరుపుటయు ముఖ్యముగా గావలసియున్నది. మద్యపానములో వలనండియు తైటినుండియుగూడ పోగొట్టునటుల పని చేయవలెను. పని గట్టిగ జరుగునపుడు ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేసెదరు. విద్యావ్యాపకమువిషయములో ప్రభుత్వమువారు విలసింపజేయుచును జేయ సిద్ధముగ నున్నారు. చేతిపనుల నేర్పుకొనయెడల దాక్షిణ్యము పోవును. వ్రాత, చదువు, తక్కువేర్పుకొని పరిక్షలు పూర్తి ప్రయోజనములేదు. ప్రాథమికవిద్యావ్యాపకమునకై మేమూలొందుచున్న విధానము వలన నిమ్మజాతులకు చాల ఉపయోగ కరముగ నుండును. అవిధాన మారణలోనికి విచ్చినపుడు మీపిల్లలికమాధక్యములో మునిగియుండజాలరు. నిమ్మజాతుల సాంఘిక, ఆర్థిక జీవిత పునర్నిర్మాణమునకు పంచాయతీ కాంగ్రెసు పనిచేయునది. గొందరు జాతిమతమువారిని తేరుబెట్టుకొని స్వార్థమును జూచుకొనుచు మీతేమమును జూచు వారివలె నుండురు. జాత్రు, మిత్రులకు జూచు కొనుట లో జాత్రుత్వముండి చేతభక్తితో నుండురు. మీరు రాజభక్తిగల జాతియగుట చేత అల్లరివాడతో గలియక వ్యాధికారితమార్గముల నభివృద్ధి బొందురు. ప్రభుత్వమువారు గత మూడువత్సరములలో నేమి పనిచేసికొని మీరు చెలిసికొనుట యవసరము. చేతపరిష్కారముల బట్టి వారు చేసినపని బహుమందముగ నుండెను.

ప్రభుత్వమువారు చేసిన సహాయము

నిమ్మజాతిభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు 1919 లో ప్రత్యేక కౌశలము నిర్మించి ఒక పైసము అభివృద్ధిని నియమించిరి. గత తర్సరమువరకు యీకౌశల తంజావూరు, గోదావరి, చెంగల్పట్టు, పక్షిగారాట్టు (చిదంబం) జిల్లాలలో పనిచేయుచుండెను.

1923 లో యీకౌశల కృష్ణా, గుంటూరు, బళ్లారి, తిరుచినాపల్లి, దక్షిణకన్నడం జిల్లాలలోగూడ జరుపునటుల నిర్ణయపడినది. నిమ్మజాతులకు వ్యవసాయమునకును, నివేశనమునకును, బంజరభూము లిచ్చియు, ఎప్పుడు భూభిక్షయు ముందుకొ యను భయములేకుండ యిప్పుడున్న నివేశనముల వాతపము చేయించియు, యిరుకుగనండకుండ నివేశనములను నియమించియు, విద్యను వ్యాపింపజేసియు, చుంచి నీచకావులు, మార్గములు, శ్రమభూముల చేర్పాట్లుచేసియు, సహకారసంఘముల స్థాపించియు, నిమ్మజాతిభివృద్ధిని స్థాపించుచుండుచు, కానవసరముల సభ్యులుగ నియమించియు, ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుచున్నారు. నిమ్మజాతులకు గత మూడు వత్సరములలోను 28 జిల్లాలలోను 74507 ఎకరముల భూమి వ్యవసాయమున కీయబడినది. 1922-23 సంవత్సరాంతమునకు గోదావరిజిల్లాలో లంకభూములు 7 జిల్లాలలోకరములు అది ఆంధ్రపరకారసంఘములకు కవులు కీయబడినది. నివేశనములకు దరఖాస్తులు చేసిన భీదలకు 20 పెంట్లవరకు నీయవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. విద్యావ్యాపకమునకు ప్రభుత్వమువారు నిమ్మజాతులకు చాలసౌకర్యములజేసిరి. ప్రభుత్వవిద్యాలయములందును. ప్రభుత్వసహాయమును బొందువిద్యాలయములందును నిమ్మజాతులవారిపిల్లలను జేర్చుకొనుట కెట్టి ఆక్షేపణయుండరాదని యుత్తరువులజేసిరి. 1923 మార్చి ఆఖరుకు ప్రత్యేకముగా నిమ్మజాతులకు 298 పాఠశాలలు స్థాపింపబడినవి. ఇయ్యది గోదావరి, చెంగల్పట్టు తంజావూరు జిల్లాలలో జరిగెను. పాఠశాలల ఖర్చుకు యీసంవత్సరము 1-78 లక్షలు అంచనా చేయబడినది. చెన్నపట్టణములో నోకనిమ్మజాతివిద్యాభివృద్ధి గృహము యేర్పాట్లు చేయబడినది. ఇందు చేర్చుకొన్నవారికి భోజనసత్తు లుచిత్తమే, ప్రభుత్వమువారే ఖర్చును భరించెదరు. గత వత్సరము ప్రభుత్వమువారు 890 ఉచితచేతనముల నిచ్చిరి. ఇయ్యది 1 మొదలు 6 వ ఫారంవరకు విద్యార్థుల కీయబడినది. ఇవిగాక ప్రభుత్వమువారు పారిశ్రామిక విషయముల జరుపువారికి నెలకు 4 రూ. 10-11 10 ఉపకారచేతనముల నిమ్మకు కంగీకరించిరి. ప్రాథమిక పాఠశాలలలో నెన్నియో సౌకర్యములు జేయబడినవి. ఇచట జీతములు లేవు. నెకెండరి స్కూల్స్లోను కళాశాలలలోను సకము జీతమే. అన్నిజాతులకును ఉపకారచేతనము లిచ్చునపుడు ముందు నిమ్మజాతులవారు ఆలోచింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు విధించిరి. నిమ్మజాతుల పిల్లలు స్కూలుఫ్రెండుల పరిక్షనరఖాస్తునును నీయకక్కరలేదు. ఇంకను స్కూలురుషిఫర్ లెన్సియో నీయబడినది. మీరు ప్రభుత్వమునెడ భక్తితో సహకారభావముతో నుండు నెడల మరన్ని యెక్కువలాభములు బొందగలరు. సహనము, సత్వవర్తనము, విశ్వాసము ముఖ్యముగా గావలయును. ఇతర మతములను దూషించుట వలన మీరభివృద్ధి గాంచజాలరు. మీరు తగిన వాయువుల నెన్నుకొని సరియైన మార్గముల నడుపునటుల చేసికొనవలెను. భగవంతుడు మీయభ్యయము నాకీర్తించుగాక!

బొంబాయిమిల్లుపని వాండ్రనమేల్

బొంబాయి, జూన్ 14. — ఇంగ్లీషులో మిల్లులో జీతములవిషయము 60 నుండి పనివాండ్రు చేతి యుండుమున నమృకట్టిరి.

సక్సన్ దంతచూకము

సోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్యును. పండ్లనోవ్వులు, ఇంగ్లీషులో నెత్తురు చీముకాటులు వాయులు దీనివలన స్వస్థముగను. వాలుకమీది పొక్కులు తొలగను. ఇన్ఫ్లూవేస మూలకల ట్టరములోను బొంబుద్రవ్యములతోను చేయబడినది. 1 డబ్బీ 0.2-0. దీ. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి. దజను. 1.4-0 నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిళ్లవీధి తిరువల్లికేశి ముద్రాను.

లాభములేని వ్యాపారములచేరి వృధాయేల వృత్తనొందెదరు

ధనసహాయముగాని, మహాకవి తోడ్పాటుగాని, చేతమునకు లోబడిగాని లేకనే నెల 1 కి రు 100-0.0 కు తక్కువ లేక అవలీలగా సంపాదించవచ్చును. యిది అన్ని వర్గములవారికిని బాలురు మొదలు, వృద్ధులవరకును, ప్రతిదిన కృతకారకంగాను, ప్రకృతి నాగకేతన తగినదిగాను, మామయత అందుగాను వెల సరసముగాను యుండుటకల్ల ఆర్జున తివ్య సుగాని, విక్రయించుగాని మిగల సులభముగా యున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు. మేనేజరు ఇంగ్లీషులు వీవింగు యెచ్చాపల్లి నెం. 1, కుప్పం, సోత్ ఇలవర.

యంగుండియా సంపాదకీయ వ్యాఖ్యలు

మహాత్మా విజయతో వినుగు చెందుట

నా పేరునకు 'మహాత్మా' యను బిరుదు చేర్చుటకు గూర్చి సెరాజాగంజిసభలో జరిగిన తర్కము నన్ను చాల బాధించినది. నా నామమునకు 'మహాత్మా' బిరుదు చేర్చవలెనను మోహముచే అట్లు బలుకని పెద్దమనిషిని దూషించినవారుగాని, అట్లు బలుకమని ప్రతిమానినవారుగాని నాకు నాదృష్టమునకు యెట్టి నేపథ్యము కలిగిన వారు కావాలను. వారు అహింసాతత్వమునకు విరుద్ధముగా ప్రవర్తించుటచే నాకు మరింత బాధకలిగించిన వారయిరి. బలవంతముపై బిరుదును వ్యర్థముచేయు సభను పీడింపవలయునను ఆయనను నేను అభినందించుచున్నాను. ఈరక కొనియాడువారికన్న ఆయన నాయుద్యమముపట్ల యెక్కువ గౌరవము జూపెను. ఆయనవలె ఇతరులుగూడ నన్ను మహాత్ముడు అన్నమాటమరచి పోయి 'గాంధీజీ' యనిగాని లేక గాంధీయనిగాని పిలిచిన చాల సంతసించెదను. నామిత్రులు నాకుజేయగల ఉత్తమసేవయేమన నేను ఆచరించుకార్యక్రమమును అంగీకరించినయెడల తామును సాన్నిధ్యముచేరవలెననుచున్నారని నేను నాకొరకు నన్ను ప్రతిఘటించుటయే. కార్యములు జరుపవలసినకాలములో ఈరక కొనియాడుట నిరుపయోగము. ప్రతిబంధకముగను, బాధకరముగను నుండును.

మహామృదీయుల యెడ పక్షపాతము

నేను మహామృదీయులయెడ పక్షపాతము గలిగియున్నాననునింద యిప్పుడు ప్రబలియున్నది. "హిందువుల సేరములను అధికముజేసి మహామృదీయుల సేరములను తక్కువగా నూచించెదను" అని కొందరు విమర్శకులు నన్ను నిందించుచున్నారు. ఈనిందకు నంగీకరించుచున్నాను. పాప మొకవిషయమున న్యాయముగా తీర్పు జెప్పవలెనను యిరువత్తుల యంతఃకులను సరిగా పరిశీలించవలెను. మన మట్లు సాధారణముగా జేయుచున్నాము. మనసేరములను తక్కువగా జెప్పుకొని ప్రతిపక్షాల సేరములను అధికముగా జెప్పుకొనుచుండుము. ఇందువలన అసహనము పోవును. మనము సహనబుద్ధి గలవారమునచో మనప్రతిపక్షాలను గూర్చివా రేకరిగా భావించుచుండునో మనముగూడ నట్లే భావించుటకు ప్రయత్నింతుము. ఆప్రయత్నము నందు మనము సాధింపజేయును, మనకు అందువలన నిజము తెలియును. కావున హిందువులలోపములను నేను యెక్కువ జేసి జెప్పుచున్నాను ననువిషయము ప్రాంతమాత్రముగపడును. "మీరు చెలిపినట్లుగా మాలానా అబ్దులు బారీగారు వైద్యభిజి తప్ప నేమియు నెరుంగని పక్షపాదముని మేము నమ్ముచాలము. ఆయన అత్యవధియు, పొగడబోతు, విశ్వాసపీనుడు నని సంయుక్తరాష్ట్రములందున్న మేము చెలిసికొంటిమి" అని ఒక విమర్శకుడు వ్రాసెను. మాలానా సాహెబుగారు రిట్టి వారుగా నాకు దోచినచో నే నట్లు ప్రకటించుటకు వెడదీయ నని చెప్పుచున్నాను. ఆయన ప్రమాదకరముగు మిత్రుడని నుడువులులోనే ఆయనగూర్చి ప్రతికూలముగా వినవంతయు నూచించితిని. ఆయన విశ్వాసపీనుడని నేను గ్రహించలేకుంటిని. రాజకీయోద్దేశముల నెరవేర్చుకొనుటకు మహామృదీయుల పొగడబడుటనని విమర్శకులు చలంపరాదు. నేనట్లు చేయజాలను. పొగడవలన మైత్రి కుదురదని నాకు తెలియును. మర్యాదజూపినచో పొగడగా, భావింపరాదు. బుద్ధిపూర్వక అమర్యాదప్రవర్తనను ధైర్యగుణముగా భావింపరాదు.

ఒకమహామృదీయుని ఆవేశము

హిందూమహామృదీయులమైత్రిని గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసముపై నొక మహామృదీయు డిట్లు వ్రాసెను. "హిందువుల పిరికితనమునకు చాల సిగ్గుపడుచున్నాను..... లూటీ జేయబడిన గృహధికారులు రిమ అప్రీ సంతోషించుచు ప్రయత్నములందు ప్రాణములనెల యర్పించలేదు, ఆయన యావలకులవలన హిందువుల కోపముతీయించును. మీరిట్లు వ్రాసినందులకు చింతింపరాదు. మీవ్రాతలవలన చాలప్రమాదము సంభవింపును."

నావ్రాతలలో నట్టిప్రమాదమేమియు నాకుగపడలేదు. నావ్రాతల నిలన హిందువులు విపత్సమయములందు ఆత్మసంరక్షణ

క్షణ జేసికొనగలుగువారయినచో చాల సంతసించెదను. ఒకరి నొకరు తావి భయపడుట మానినగాని వికమత్యము కుదురదు. ఈవిలేఖరి ప్రత్యామ్న జేయవలసిన దేమియు నూచించలేదు. పారుగునానికి భయపడుచుండును హిందువుని గాంచి 'అహింసా మార్గము నవలంబించి నిష్ఠలను ప్రాణము గాపాడుకొనుము, లేదా జౌరన్మన్యగ్గ మవలంబించి దెబ్బకు దెబ్బకొట్టి రక్షించుకొనుము' అని జెప్పుటకన్న 'వేరొక మార్గమేమి నూచించగలము? ఆ మహామృదీయుడే యింకను యిట్లు వ్రాసెను:—

"పండిత మాలవ్యాగారు మహామృదీయులకు శత్రువుగాడను మీ మాటల నేహించువుగాని మహామృదీయుడుగాని నమ్ముచాలదు. ఆయన మహామృదీయులకు ప్రత్యక్షవిరోధి. మీయీ మాటలను హిందువులుగూడ నమ్ముచాలరని నాయుడే శిక్షు. లాలా లజపతిరాయగారు కూడ నట్టివారే. జమ్నూదాసు, బోయితరామగార్ల గూర్చి జెప్పుటలో మీకు మీరే అపభ్రాంతి దెబ్బకొనుచున్నారు. మహామృదీయులయెడల వారికి గల భావము పత్రికల జదువు ప్రతివారికిని స్పష్టము కాగలదు ఇట్లు హిందూనాయకులను పొగడి మహామృదీయులను నిందించినచో మీరు హిందూ మహామృదీయుమైత్రి నేనాటికిని కొనసాగింపజాలకుండురు." అతిసోదరులను, మాలానా బారీ సాహెబుగారిని విశ్వసించినవారై మైత్రి పొసగనేరదని హిందూ సోదరులు జెప్పుచుండురు. ఇప్పటి హిందూనాయకులను గాని, మహామృదీయు నాయకులనుగాని యెత్తుకొని నమ్ముచుండునో ఒకవేళ మైత్రియే చేపొననో వారందరంతరించిన గాని చేపొకదని యీ స్నేహితులందరు గుర్తింపవలెను.

ఆ మిత్రుడికిను యిట్లు వ్రాసెను:— "మీరు ఆగాఖాను సాహిత్యము, తల్లి గూర్చికూడ నేల చెలిపెదరు. వానివలన బాతీయోద్యమమున కేమియు ప్రమాదములేదు. వారు తల్లి ప్రచారమును అతిశాంతముగా జేసికొనుచున్నారు. మహామృదీయు బోధలయందు మీరు అధమపువానిగూర్చి మీరు నూచించితిరి. శుద్ధి ఉద్యమ మెట్టిది? కరపత్రములో ప్రకటించినపథకు లన్నియు అక్షరాలా వైజాము రాష్ట్రములో నవలంబించబడుచున్నవని జెప్పుటలో చాల తప్పునర్పిరి. ఇట్లు జెప్పుటవలన మీరు మహామృదీయు సంస్థానము నెదుర్కొనిరి....." మనము మనసులో చలించు భావములన్నియు ప్రకటింపకాదు. ఎక్కడివిక్కడ అణచివేయవలెనని చలించు రికము కొందరు ప్రచారకులు బయలుదేరుచున్నారు. ఈవ్రాతయనత డిట్టి తరగతిలోనివాడు. అన్నిరకముల మురికి గుడ్డలను గాలిలో దులపరాదును విషయము నాకు తెలియును. కాని కళ్ళయెదుట ప్రత్యక్షముగా నగవడుచున్నవియును, యెల్లరు దీర్ఘముగా నాలోచించుచున్నవియునుగ విషయములను కప్పిబుచ్చుచాలము. ఈత్రీవానేతమునందు యీవిలేఖరి నేను మహామృదీయుసంస్థానము నెదుర్కొనలేదను విషయము మరచిపోయెను. తల్లి గూర్చి నేను నూచించిన చర్యలన్నియు వైజాము రాష్ట్రములో నాచరింపబడుచున్నట్లు "నాకు తెలియవచ్చె"నని నేనంటిని.

ఆయన యింకనిట్లు వ్రాసెను. "గోహత్యయు, మసీదు నెడుట వాచా (సన్నాయి మేళము) వాయింపులయు సరి సమానము లెట్లుగనో నాకు తెలియదు. గోవధ జేయవచ్చు నని మహామృదీయులకు కురాఫసునందు అనుజ్ఞగలదు. మహామృదీయు మసీదులయెదుట బాజావాయింపులకు హిందువులకు అధికారములేదు. ప్రభుత్వకార్యాలయములవద్ద, వైద్యశాలల యెదుట హిందువులు వాయిద్యములు నిలుపుజేయుదురుగాని, మసీదుల యెదుట మానుటకు అంగీకరింపదు." మహామృదీయులు గోహత్య జేయవచ్చునని కురాఫసునందులేదని విలేఖరి యెరుంగవలసియున్నది. కొన్నిసమయములందు మాత్రము కొన్నిజంతువులను, (గోవున్నను ఉండవచ్చును) బలి నీయవచ్చునని అందుగలదు. కావున గోహింస విధిగా జేయ నవసరములేదు. కాని దానిని చంపవచ్చు నన్నంత మాత్రమున, హిందువులు వలదనుచుండుటచే మహామృదీయులు విధిగా చేయవలెననుచున్నార, అట్లేమసీదుల యెదుటవాయిద్యములు మోగించవలెనను నిర్బంధము లేకున్నను మహామృదీయులు 'దౌర్జన్యముతో' నిషేధింపవలెననుచుటచే వీరును తప్పక మ్రోయింపవలెనని పట్టుచు జేయుచున్నారు. ఈరెండు విషయములను వానియంతనవి సరిజాదుకొనవలసినవి.

ఆగాఖాను భావోచితప్రస్థలు

అర్ధసమాజముల సేగాక, యితరులనుగూడ నొప్పించుట నాదురదృష్టము. ఐదుగురు భోజామతస్నేహితులు నన్ను జూడవచ్చిరి. భోజాలచర్యలనుగూర్చి నేను నుడివినవానికి వారు కుసితులైరి. వారు దీనినిగూర్చి నాకు వ్రాయుటమాని స్వయముగా జూడవచ్చినందులకు సంతసించుచున్నాను. వారిని భోధ

పరచుకొన గలిగితిని. వారిని భాగ్యవశింపనిని వారినిగూర్చి వ్రాయుట భావ్యముగాదని చలించుచున్నాను. నేను యిరువత్తులగుగూర్చి వ్రాసితి ననియు, నాకు తెలియనిచోట్ల యితరులేవి అనుకొనుచుండిరో దానినే వ్రాసితినినియు జెప్పితిని. వారిగ్రంథముల జదివినపిదప నాయభిప్రాయమును తెలిపెదనని నమ్మకముగా జెప్పితిని. నాకు సమాచారమును తెలిపినవారు తప్పుచెలిపినట్లు తెలిసికొంటినేని నేను తుమాపణ జేసికొందును. వారిగ్రంథములు చదివినపిదప గూడ నాకు ముందుగా తెలిసిన సమాచారముపై గలిగిన అభిప్రాయము మారనిచో నన్ను నిందింపరాదు. కాని ఆగాఖా గారు హిందు అభిప్రాయము ప్రకారము చెప్పబడు అవతారమున్నచో నేను నమ్ముచాలనని తారకి చెలిపితిని. ఓం అనుపదము వారుపయోగించుట హిందూమతస్సాతం త్ర్యము మారగొనుట యనియే నా యభిప్రాయము.

కాని న్యాయముగా మా కట్టినమ్మక మున్నచో మేమేమి చేయవలసియున్నదని వారనరి. మినమ్మకము విడువక, నాకు న్యాయముని తోచినట్లె వ్రాయుటకు స్వాంత్ర్యమొసగవలెనని నేనంటిని. భౌతికలాభములయందు ఆతే జూపి వారు ఇతరమతములవారిని తమలో జేర్చుకొనుచున్నారనుట అసత్యమని వారు చెలిపిరి. అట్లయినచో నా కీసమాచారము తెలిపినవారి కీవిషయము తెలిపి వారిదివరకు జెప్పినదానిని సమర్థించుకొన జాలకుండినచో నవజీవను పత్రికలో ప్రకటింతునని తెలిపితిని. "సకలకి అవతారమునందు భోజాలకు నమ్మకము క్రొత్తగా గలిగినదని మీవ్రాతలవలన నవజీవనపత్రికా చదువరు లూహించురు. కాని యీ నమ్మకము ఆదినుండియు గలదు" అని వారనిరి.

పై వ్రాతయంతయు నవజీవన పత్రికలోని వ్యాసము నకుఅనువాదము. భోజాలునతభోధచేసినపుడు భౌతికలాభముల జూపికర్మించుకొనిరని నాకు తెలిసినవారు యిప్పుడుతమవ్రాతలను సమర్థించుకొన గోరుచున్నారు.

భూపాలురాష్ట్రమతవిసర్జన శాసనము

భూపాలు సంస్థానమునందు మతవిసర్జన గూర్చి గల శాసనమును కొందరు మిత్రులు నాకు నెలదినములక్రిందట నంపిరి. కాని అప్పటికి నేను హిందూమహామృదీయు మైత్రిగూర్చి యేమియు ప్రకటించునందుటచే యింక నెక్కువ సమాచారము తెలిసికొనుటకయి నశ్చేయుంచితిని. దానిపై చాల అస్సారీ గారి విమర్శన యీమధ్య జూచితిని. ఆశాసనము యీ దిగతరీతిని గలదు:—

"ప్రభుత్వశాసనము నెంబరు 17 5:—జూలయ 1920. 898 ఎ. సెక్షన్సుప్రకారము, ఒకసారి మహామృదీయుమతమును చేపట్టినపిదప విడిచిపెట్టినవానికి రి సంవత్సరము నిర్బంధము, లేదా జరిమానా లేక రెండును విధింపబడును."

ఈశీదీపరయినదని నాకు తెలియదు. సరిగా నున్నదని భావించినను యీఉ త్రవు యెంతయో పురాతనమైనదిగాదు. కాని యిదియెప్పుడుగావింపబడినను ఒక్కటే. పరిశుభ్రమైన ఇస్లాము మతముప్రకార మిది మంచిదా కాదాయన ప్రశ్న యొక్కతేగలదు. మనఆచర్య మేమన, అన్ని మతములును శాంతముగానుండవలెననియు, ప్రజలు యుద్ధపడినచో ఒకదానినుండి నేరొకదానిలోనికి మారుచుండ వచ్చుననియు, మతవిషయములలో నిర్బంధముండగూడదనియు ఆమూదర్యముప్రకారమును కరించవలెననియే కొందరు హిందుమహామృదీయులను పాటుబడుచున్నాము. కావున ఒకసారి ఇస్లాముమతము చేపట్టినవాడు తిరిగి తనస్వమతములోనికి బోనిచ్చుటకు అంగీకరింపకుండినచో ఈశాసనము ఇస్లాముమతేస్తాంతమునకు విరుద్ధముగా నున్నట్లు భావించి సాధ్యమగుసంతకర్తృలలో రద్దుజేయవలసియుండును. అచ్చటి పరిస్థితులు నేనుతెలిసినట్లే యున్నచో, మహామృదీయు నాయకులుబోయి భూపాలురాజీయగు రీగముసాహెబుగారిని వేడి ఈశాసనమును రద్దుజేయించెదరని నమ్ముచున్నాను.

నల్లమందు

అస్సాములోని నల్లమందుగూర్చి ఆంధ్రాసుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

"ఇంతచక్కని యీ ప్రదేశమునందు నల్లమందు వ్యసము చాల ప్రబలియున్నది. దీని దుష్ఫలితములగుగూర్చి కాంగ్రెసు విచారణ సంఘమువారు విచారించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నల్లమందురాబడి, దాని విధానముగూర్చి జనీవాకన్వేషన సభ వారియెదుట తెలిపెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. నల్లమందురాబడి న్యాయమైనదని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరని నేను నిన్నసాయంకాలము సభలో చెలుపగా సభవారెల్లరు అపహాస్యముగా పకాలున నవ్వరి. ఆ

యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, కాశీ.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం. జూన్ నెల 17 వ తేది

మ. 7 శనివారము

రాజకీయ కార్యక్రమము

కేవలము రాజకీయదృష్టితో జూచినను, గాంధీ మహాత్ముని నిర్మాణకార్యక్రమము రాజకీయ కార్యక్రమమనుటకు సరియములేదు. రాజకీయ మనిన, ప్రార్థనలు, విన్నపములు, తీర్మానములను గావించుట యను భావము వెనుకబట్టి చాలకాల మయినది. ఈ న్యాయముల కెక్కడవకాశమిచ్చెడి కార్యక్రమమునే రాజకీయకార్యక్రమ మనియు, వేడివేడి కార్యక్రమమనియు తలంచి, ప్రాతే ఆలవాటులను విడువలేకుండుట కొందరియందొకను గనపించును శ్రీవాసయ్యగారి విమర్శనమున కిట్టిభావ మాధారభూతము గ గనపించుచున్నది. లేనియెడల స్వరాజ్యస్థాపనకు స్వతంత్రనిర్మాణ మవసర మను ప్రాథమిక సూత్రమును మరిచుట తటస్థమదు. స్వరాజ్యపక్షనాయకులు శాసనసభలవలన మోక్షమురాదని బలుకుచు, నిర్మాణకార్యక్రమ మత్యవసరమని డెలుపుటబట్టియే, అయ్యది రాజకీయ కార్యక్రమమని తేటపడుచున్నది. స్వరాజ్యమునకు త్రోవమూసని కార్యక్రమముతో కాలము వ్యర్థపరుపవలయునని, దాను, నైహూత్రభృతుల ప్రజలకు బోధించజాలరు. ఆవిషయ మటుండ, కాంగ్రెసుచారిత్రము నించుక పరికించిన, నిర్మాణకార్యక్రమము రాజకీయముగ భావించబడినటుల కనుగొనవచ్చును. 1906 వ సంవత్సరమున కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసుసభకు సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులగు జి. కె. దాదాభాయి నారోజీగారధ్యక్షత వహించిరి.

ఆనాటిసందర్భముల నించుక జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొనవచ్చును. వంగదేశ విభజనము నూతన జాతీయోద్యమ జననమునకు కారణమయ్యెను. వంగదేశీయులు ప్రార్థనలతోను, విన్నపములతోను, ప్రజాసంగమాలతోను విసుపు జెడియించిరి. అధికారవర్గమును ప్రార్థించుటవలన ప్రయోజనము లేదనియు, స్వరాజ్యమును సంపాదించుటవలననే ముక్తిగలుగుననియు భావించిరి. స్వరాజ్యాశయ మను సంతతము బోధించుచుండిన లోకమాన్య జాల్మగౌరవ తిలకు మహాశయుడు వంగదేశ జాతీయవాదులకు చేయూతి నిచ్చెను. స్వరాజ్యాశయ మప్పటికి దూరమున నున్నటుల గనపించినను, తనదమ్మే ఫలప్రదమగు కార్యక్రమము చేర్చరని, దానిని తేజోవీరితో నిర్వహించవలయుననుపీటు. కాంగ్రెసుసభ్యులలో ఒకను గలుగకున్నను, స్వరాజ్యదర్శము సువ్యక్తపరుప బడెననుట సత్యము. భైత్యుకకర్తలను నిరసించుటకు దేశభక్తులు బూనుకొనెరి. స్వతంత్రతేజవలననే స్వరాజ్యము లభించునను భావము ప్రబలియుండెను తిలకు, పాలు, లజపతిరాయి, మున్నగు దేశనాయకులు కాంగ్రెసుసభ లంకరించిరి. అప్పు డంగ్గికరింపబడిన హంశములు, చాల ముఖ్యమయినవనుటకు సంయమములేదు. స్వరాజ్యము, విదేశవస్తు బహిష్కారము, జాతీయవిద్య, స్వదేశీవస్త్రము, అనునాల్గు సూత్రములను, కలకత్తా కాంగ్రెసు సభ నిర్ణయించెను.

దాదాభాయి నారోజీగారు తమ యున్నత పీఠమునుండి స్వరాజ్యమంత్రము ను పడేశించి, దేశమునందు నూతనోత్సాహమును కలుగజేసిరి. నారోజీగారుగాని, తిలకు, పాలు, లజపతిరాయి, ప్రభృతులుగాని కాంగ్రెసుతీర్మానమును రాజకీయ తర కార్యక్రమమని భావించియుండరు. విదేశవస్తు బహిష్కారమును, స్వదేశవస్తు నిర్మాణమును, జాతీయవిద్యావ్యాపకమును, స్వరాజ్యమునకు దారి జూపునను భావము అప్పటినుండియు ప్రబలియున్నది. ధరయధికమయినను స్వదేశవస్తువులనే ప్రజలు కొని వాడవలయునని, అప్పటి తీర్మానమునందు గలదు. కలకత్తా కాంగ్రెసుతీర్మానఫలితముగ, దేశమందంతటను స్వదేశవస్తునిర్మాణము ప్రారంభమయ్యెను. అప్పుడును మిగిలినవస్తువులన్నిటివైకన్న స్వదేశవస్తు ములపైనే దృష్టి విశేషముగ నిలువబడెను. చేతి నూలుగూర్చి పట్టుదలజూపకున్నను హిందూదేశమున తయారయిన వస్త్రములగూర్చి ప్రజలు ఎక్కుడు పట్టుదలవహించిరి. అప్పటినుండి యిప్పటి వరకును స్వదేశవస్తువులను దీక్షగ వాడుచున్న వారు నేటికిగలరు. ఆంధ్రదేశమునగూడ స్వదేశీ అంగడులు వెల్లివిరిసెను. ఆనమయముననే దేశము నంజలి వివిధప్రాంతములలో జాతీయపాఠశాలలు నెలకొల్పబడెను.

అప్పటి సంస్థలలో నుకటియగు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల నేటికి నిలిచి కనిజేయుచున్నది స్వదేశ వస్త్రముగాని, జాతీయవిద్యగాని, దేశస్వతంత్ర్యమునకు బనికెరావని, రాజకీయనాయకులు త్రోసి వైచియుండలేదు. ఇయ్యవి వంగదేశ విభజన రద్దగుట కయినను బనివచ్చెను. బ్రిటీషు పరిపాలన మునకు, ఆర్థికసమస్యయే మూలాభారమని, రాజకీయ ప్రముఖు లంగీకరించియుండిరి. ఆర్థిక సమస్యను పరిష్కరించిన, రాజకీయ సమస్య తప్పక పరిష్కారమగునని తెలుపుచుండిరి. హిందూ దేశమున ప్రజలకు సరిపోయే వస్త్రములు పూర్వ మెటుల తయారు జేయబడుచుండెదో, లాంకి మైన మాంఛెస్టరు షిల్లులు ప్రభుత్వమువారి సహాయము మూలమున స్వదేశవస్త్ర వ్యాపారము నణగ ద్రొక్కి తమ వస్త్రములలో దేశము నెటుల నింపివైచెనో, దేశమునుండి ధన మెటుల ప్రజాహరూపమున వెలుకలకు బోవుచున్నదో, దీని నాపుటకు విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును స్వదేశవస్త్ర నిర్మాణమును ఎటుల యవసరములో, సుప్రసిద్ధ రాజకీయ సంస్కర్తలు తమ గ్రంథములలో నిరూపించియుండిరి. ఇట్టి సందర్భములలో, నిర్మాణ కార్యక్రమము స్వాతంత్ర్యసంపాదన కవసరమని, రాజకీయ సంస్కర్తలు చాలకాలమునుండియు అంగీకరించుచుండిరి తెలుపకుట లేదా?

విసెంటుగారి హోంరూలు యుద్యమము ప్రారంభ మయినపిమ్మటగూడ, మరిల నిట్టి కార్యక్రమమే సూచించబడెను. జాతీయవిద్య, స్వదేశ, విదేశవస్తు బహిష్కారము, పంచాయతులు మున్నగు హంశములు హోంరూలు సంపాదనకవసరమని నిరూపించబడెను. గాంధీమహాత్ముడి సాధనలను మరిల నిరూపించుటలో, అహింసాధర్మమునకు భంగము గలుగని విధమును సూచించిరి. సత్యమును అహింసయు, మహాత్ముని యుద్యమమునకు ప్రాణ ప్రదములగుటచే, నిర్మాణకార్యక్రమము సహితము తదనుగుణ్యముగ మార్పుజేయబడెను. రాజకీయోద్యమమును ధర్మబద్ధము జేయవలసినంతవరకు, గాంధీ మహాత్ముడు మరెమును రాజకీయ విషయములలో జొప్పించినను, రాజకీయస్వరూపమును మార్చి యుండలేదు. కార్యక్రమాంశములు వెనుకటివలెనే నిలిచియున్నవి. విదేశవస్తు బహిష్కారమునందు,

విదేశవస్త్ర బహిష్కారముగూర్చి మహాత్ముడు పట్టుదలజూపుటకు కారణముగలదు. నేటి కిది తనకు చాలినవస్త్రమును తాను తయారుజేసి కొనుక్కీ, హిందూదేశమునకు కలదనుట నిర్వివాదాంశము. కొంతకాలము క్రిందట హిందూదేశము తనకు సరిపోయిన వస్త్రమును తానే తయారు జేసికొనియుండెను. తిండికిని బట్టకును విదేశములపై నాధారపడియుండెడి స్థితి దేశమునకు తొలగిపోయిన యెడల, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు ప్రజల కదృపితక్రియలవడును. అత్యవశ్యాసమును అత్యస్థిర్యమును ప్రబలగలవ.

అట్టితరీని, స్పృంధములు ప్రజలసంకల్పమునుచలించజేయుకలవు. శాసనోల్లంఘనమును నిరంతరాయముగ కొనసాగించుట కెట్టియాటంక ముండనేండు. తిండికిని బట్టకును ప్రజ లాందోళనపడుచుండునంత వరకు, ఏస్వల్పకష్టము తలపించినను వానిని నిరాశాహృదయుల గావించును. నిర్బంధము వారిని భీతావహాలుగ జేయును. ఆర్థిక దౌస్థిల్య మనేకసంకటములకు కారణమగునని గ్రహించుటచేతనే, గాంధీ మహాత్ముడు కద్దనినిర్మాణము విషయమై విశేష ప్రబోధము గలిగించెను. వెనుకటి రాజకీయోద్యమములు, స్వదేశవస్త్రమునుగూర్చి బోధించినను, చేతి నూలుతో వడికిన వస్త్రములను ధరింపవలయు నను సంగతిని బోధింపలేదు. రాటముతో నూలుతయారు జేయుటవలన ప్రజలందరును కద్దరును ధరించుట కెటులవిలగునో, ప్రజలకు భుక్తియు ముక్తియు నెటుల గుడుగునో, మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. అన్నమవండుకొనుట ప్రతిగృహమునందు ఎటుల యాచారమో, రాటముమూలమున నూలు వడుకుటయు హిందూదేశమనం దటుల యాచారమయ్యెను. అట్టి యాచారమును పురపదరించుట దుస్సాధ్యముగాదు. సామ్రాజ్య వస్తుబహిష్కారమును మహాత్ముడు మోడింపకుండుటకు కారణ మెద్దియో దెలిసియేయున్నది. బ్రిటీషుసామ్రాజ్య వస్తువులను మాత్రము బహిష్కరించి, ఇతరదేశ వస్తువులను స్వీకరించుట కీ చర్య ప్రోత్సాహము గలిగించును. స్వదేశవస్తునిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహమును తొలగించి, అనవసర ద్వేషమును జెంచును. స్వతేజ్విప్రవర్ధనమున కడ్డు గలిగించును.

ఇటులనే గాంధీమహాత్ముడు పూర్వము నిరూపించబడిన నిర్మాణకార్యక్రమమును ఆధారముగ గైకొని, ధర్మబద్ధమగునంతవరకు దానిని నిలిపి యుంచెను. కద్దరు, కంచాయతులు, జాతీయవిద్య స్వరాజ్యసిద్ధి కవసరమని, వెనుకను ఇచ్చును గూడ నిర్ణయించబడెను. హిందూమహాత్ముడియ సయోగము, అస్పృశ్యతా నివారణ జాత్యైక్యమును బలపరుచుటకు ఎంత యవసరములో డెలుపనక్కరలేదు. జాత్యైక్యమే స్వరాజ్యమని ఇటీవల నెలుగెత్తిచాటిన జిన్నాగారు రాజకీయ నాయకులే. పరుల సహాయములేకుండ, జాత్యైక్యము గుడర్చుకొనుటవలన స్వరాజ్యము లభించుననుట స్వతస్సిద్ధము. జాత్యైక్యము గుడుగు నెడల, స్వరాజ్యసిద్ధి నాటంకపరుచుట కెవరికిని సాధ్యపడదని, ప్రాజ్ఞులెల్ల రంగీకరింపక మానరు. నిర్మాణ కార్యక్రమము కంకకు ప్రజలదృష్టిని ద్రిప్పి, భైత్యుకకర్తలనుండి వారి దృష్టిని వరలొడుటకే బహిష్కారధర్మమును మహాత్ముడు నిరూపించెను. శాసన సభలనుండియు, ప్రభుత్వపు న్యాయస్థానములు, కోర్టులనుండియు విదేశవస్త్రమునుండియు ప్రజలదృష్టిని మరల్చుట చేతనే స్వరాజ్యస్థాపనయు, పాఠశాలల పంచాయతులస్థాపనయు, కద్దరునిర్మాణమును సుసాధ్యములగును స్వతంత్ర నిర్మాణోద్యమ స్వరాజ్యము.

గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన కార్యక్రమము
కేవలము గాదని జెప్పి, పాశ్చాత్య దేశీయుల
పంచిన రీతిని నిరసించుట అసభ్యము. భారత
మునం దెన్నడును జాతీయ జీవితమును ప్రత్యే
గదులక్రంది విభజించియుండలేదు. వాని కన్నిటి
అవినాభావసంబంధము గలదనియే ఎందరి
భాగములును సమానాభివృద్ధి జూపవలయునని
చుచుండెరి. ధర్మహితమగు రాజకీయ విషయ
లు భారతవర్షము నెన్నడును ఆకర్షించియుండ
దు. ఇకముందియునను ఆకర్షించునని దోచవు.
పాశ్చాత్య ప్రపంచము సహితము ఇట్టి శుష్క-రాజ
కీ విషయములతో వినువెత్తియున్నది. నిజ
తత్వము నాశించుచు, ఆత్మపాఠశుభ్యము
నుస్థితి యరుదెంచినది. పాశ్చాత్య దేశవృష్టి

లినసభ్యులు అన్నతిపదవుల సభిష్ఠించియున్నారు. విత
 వాదులు సైతము సమర్థుగారి పట్టిలకు, విచారము
 జూపుచున్నారు. సమర్థు ప్రభుత్వలను జాతీయ
 వాదులనుట, ఆశయమును దుర్వినియోగము చేయుట
 యగును. సివిల్ సర్వీసు సభ్యులను ప్రభుత్వము
 వారును యికవీరద పరస్పరముగ కంట్రాక్టులు
 చేసికొందురు. వేల నములకును పెన్నులకును
 మారకపు రేట్లకును, ప్రయాణపు ఖర్చులు మొద
 లగువాని శిష్టిభంగమయినను గలుగునెడల, సర్వీసు
 సభ్యులు కోర్టులలో దావాలు చేసి నష్టము రాజుట్టు
 కొనవచ్చును. ఈరీతిని సివిల్ సర్వీసు యుద్యోగులకు
 పార్లమెంటరీ గ్యారంటీకన్న నక్కడు భద్రమగు
 గ్యారంటీ యొసగబడెను. శిష్టిఫలితముగాంచి, టైము
 పత్రిక ఉప్పొంగుట సహజమిగదా! లీకవీరము
 రిపోర్టుమూలమున సంస్కరణములు ఇంతలో చలింప
 వనిగూడ స్థిరమయినది. ట్రాన్స్ పరెన్సు రిజిస్ట్రుడు
 కాభావిభాగము మరింత బలపడినది. సర్వీసులలో
 యూరపీయనుల సంఖ్య నిలిచియుండును. ఇరువది
 యైదు సంవత్సరములకు పిమ్మట యూరపీయనులు
 సగమువంతునను. భారతీయులు సగమువంతునను
 ఉద్యోగముల నాకమింపగలరట. ఉద్యోగము
 లన్నియు భారతీయుల పరమగునప్పటి కెంత కాలము
 కట్టునో ఊహింపవచ్చును. లీకవీరము రిపోర్టునూ
 చనల నేమాత్రము తిగ్గించినను, బ్రిటిషుఉద్యోగులు
 హిందూ దేశమునకు దొరకరనియు, సుపరిపాలన
 మునకు భంగముకలుగుననియు, టైముపత్రిక మొద
 లించుచున్నది. క్రొత్తసంస్కరణములు చేకూరునని
 గంపెదాశతోనున్నవారికి, లీకవీరము రిపోర్టు
 మూలమున క్రొత్తబరువులువీరదబడుట కాలవైక
 రీత్యముగాదా?

స్థానిక వార్తలు

అంజుమాణ:—అంజుమాణపాఠశాలకు వైకాంతు గోపాల్ ప్రభువుగారు ఈ సంవత్సరమునకు 100 రూపాయల విరాళము నొసంగి రవి అంజుమాణ కార్యదర్శి బెంజువున్నారు.

యాదన మాన్పించుట

కొన్ని సూచనలు

యాదనమంటే వృత్తిగాల దురాచారమును యీ నగరములో తొలగించుటకై కార్యోచనమువారిచే నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారు కొన్ని ప్రశ్నలను ప్రజాభిప్రాయము జదియబుటకై ప్రకటించిరి.

మరణిధానికముగా బిచ్చమెత్తుకొనువారు వారివారి మతాధికారుల కట్టుబాటులకు లోబడెయ్యవలెనా? వారిపై అధికారుల కట్టి అధికారముగలదా? వృత్తిగా బిచ్చమెత్తుకొనవచ్చునని యేమతనిబంధనయందైన గలవా? లేకున్నచో అట్టి బిచ్చగాండ్రను శాసనముల అధికారముక్రింద నుంచుట మరస్యతం త్రియమును చూడగోనుటయగునా?

ఒక మరణసంఘముగాని, సంఘమునకుగాని సంబంధించిన సాధువులవంటివారికి ఆసంఘముధికారిగాని, అయాగ్రామముల అధికారులుగాని ఒకరై సెన్సెచీటి (నిజమైనసాధువని బెలుపుయోగ్యతాపత్రము)నిచ్చినచో వారిని విడిచిపెట్టి యితరబిచ్చగాండ్రందరిని పోలి ధువారియాధీనమునం నుంచవలెనని ఒక నూచనగలదు. వైమాచనగూర్చి ప్రజాభిప్రాయము తెలియగోరుమన ప్రజాజములు తమభర్తృత్వములను సాధువులకుమాత్రమే యొసంగుమన వై యేర్పాటు నందు తోడ్పడెదరేమో సంఘమువారు బెలుపగోరుచున్నారు. అసాధులగు నిరుపేదల సంరక్షణకై సాపింపబడు శరణాలయములకు ఈ ప్రమాజములు తోడ్పడవలెను. ఈరీతిగనే మహమ్మదీయ ఫకీరులను గూర్చి గూడ జరుగును.

గాంధీ పూజా నిధి

చెన్నపురి న్యూస్ పేపర్ ఫీల్డల్ గాంధీపూజా నిధికి మిందాల చినబాబుచెట్టిగడ్డ రంగయ్య వాయుడుగార్ల ద్వారా వసూలు అయిన విరాళములు.

Table with 2 columns: Donor Name, Amount. Includes: మోడవాకం సన్యాసిమప్పలలోని చిన్న సుబ్రహ్మణ్యముచెట్టిగారు కుమార్తె వివాహకాలముందు సమర్పించినది. 10.0-0; దూపాటి అప్పయ్యచెట్టిగారు కుమారుని వివాహ కాలముందు సమర్పించినది. 5.0-0

గడ్డ రంగయ్య వాయుడు, కార్యదర్శి.

Table with 2 columns: Donor Name, Amount. Includes: నెల్లూరుజిల్లా కావలి తల్లూకాలో వసూలు అయిన గాంధీపూజానిధి చందాదారుల కట్టిక; శివసకొంఠూరు; పువ్వాడ వెంకటసుబ్బారాయుడుగారు 7.0-0; గంగి నేని చినలక్ష్మయ్య వాయుడుగారు 3.0-0; బ్రాహ్మకాక అగ్రహారం; కిప్పిపాటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు 1.0-0; అవధానం రామయ్యగారు 1.0-0; కేసరియ్యయ్యగారు 2.0-0; కేసరి వెంకటాచార్యగారు 2.0-0; గంపర్తి నరసింహయ్యగారు 1.8-0; గంపర్తి నారాయణయ్యగారు 1.8-0; ఒక అభిమాని 1.0-0

మొ|| 20 0-0
గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య,
కావలికాంగ్రెసుసంఘం 10.6.24, కార్యదర్శి.

కార్యోచనము ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు: రానున్న కార్యోచనము ఎన్నికల సందర్భమున ఈదిగువ కేర్నూరుజిల్లా విడుదల అయిన స్థలములకు ప్రత్యేకముగ నిలుచునట్లు తనిఖీనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు ఉపసంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు. మిగత విడుదలైన స్థలములకు మరెవరుగూ అభ్యర్థులను కేర్నూరు ప్రై సంగములవారి తరపున ఆయాడివిజనుల ఓటులను ఇతరులును వీరికి తగినసహాయమును కేయాలెనని గోరుచున్నారు. కార్యోచనములో కేయాలెనకార్య విధానము, ఈ అభ్యర్థులంగీకరించిన కొన్ని పరతులను మిగిలిన స్థానములకు అభ్యర్థుల నాములు మూచింపబడినపుడు ప్రకటింపబడును.

మదరాసు కార్యోచనము జాతీయవాదుల వశమైనప్పటికిని కార్యోచనమునందు అభిమానము గలవారెల్లరును, దేశసేవజాతీయతాభిప్రాయములు గలిగి తాగబుద్ధితో శోకపక్షముగా నేర్పడి జాతీయకార్యక్రమమును జరుపనెంచిన కాంగ్రెసు సభ్యులకు కార్యోచనమునందే దధికారము గలిగి యుండుట ఆవశ్యకమని గర్హించియుండురు. ఈరీతిగా నేమి కార్యములు చేయవచ్చునో ఆలోచించు మునిషిపాలిటియందు జవహర్లాలుగారి చర్యను గమనించిన దెయిగలదు. ఎన్నికలలో విశేషధనము వెచ్చించు అభ్యర్థులకు మాత్రము ఓట్ల సీయగూడవని నేమ ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నాను. తక్కువ ధనము ఖర్చుకేయువారే సభ్యత్వమునకు తగినవారు. మేము నూచించినవారికి సహాయము కేయాలెనని పాఠము గోరుచున్నాను.

ఎస్ క్రీనివాసయ్యంగారు.

అభ్యర్థులు.

- 1. శ్రీ ,, వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు:— చూరై డివిజను.
2. ,, భాసిమాలీ సాచెబాబు:— తిరువట్టిక్కోటేట.
3. ,, సి. వి. నాజీకుందరం పిల్లై:— చింతాడ్రెట్టేట.
4. ,, ఎస్. ఎ. ముసే వహమ్మదు:— వేళేడి.
5. ,, సి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం చెట్టి:— పెద్దనాయుకోటేట.

మోక్షార్థ వార్తలు

గంజాం హత్య కేసు నలుగురి కురికితీతక్షణము

గంజాంజిల్లా జైల్లము ఆసు గ్రామమున నొక చందాసి (చంచుడు)ని చంపిన నేరమునకై జిల్లాకోర్టులో ఉరిశిక్ష పొందిన సబ్బర్ది చంద్రో పాణిగ్రహి మరణపురో రెళ్లర్లు బ్రయలునందు నేమి న్యాయదాసు, వేంకటసుబ్బారావుగార్లు తీర్పుచెప్పుమనలుగురు ముద్దాయిలకును క్రిందికోర్టు కేసు రద్దుపరచిరి.

ప్రాసిక్యూషను సందర్భము లివి: చంపబడిన చందాసి యాతడు సీచబాలివాడైనను కొంచెము ద్రవ్యమును చేకూర్చి తనయవారు జైల్లమునం నొక దేవాలయమును కట్టించెను. సీచబాలియడు దేవాలయమును కట్టించుట అగ్రవర్ణములకు సంబంధించిన హిందువులకు వెగట. గమందెను. అదియునుగాక, ఈ సందర్భమునుబట్టియు, ఇతరవిషయాలకు ఈర్వనబట్టియు సివిలు క్రిమినల్ వ్యవహారములు ఈతనికిని, ఇతర అగ్రవర్ణముల హిందువులకును చెలరేగెను. అవి మరింత విషమాకారము దాల్చుచుండెను. అక్టోబరు 15, 1923 నాడు ముద్దాయిలు చందాసియారికి హాయి అతనిని విడిచిపెట్టి విడిచి ఉంచారు 1:0 మందియెముల తిన్ని గాయములచేసి చంపిరి. గంజాం జిల్లా సెషన్సుకోర్టు విచారణచేసి ముద్దాయిల నలువురికిని ఉరిశిక్ష తీర్పుచెప్పిరి.

మోక్షార్థులలో ముద్దాయిల పక్షమున బారిష్టరు డాక్టరు ఎస్. స్వామినాథనుగారు హజరైరి ప్రాసిక్యూషను పక్షపు సాక్ష్యము అవతరింపగ నుండెననియు ముఖ్యమైన సాక్ష్యము నూడ ఇరవురు జట్కబండ్లవారు అనియు, వారి సాక్ష్యము సమ్మతిపడినదిగాదనయు చెప్పిరి.

న్యాయమూర్తులు సందర్భములను పరిశీలించిచందాసిని చంపినది వాస్తవమేయని యంగీకరించిరి. కానిజట్కబండ్లవారి సాక్ష్యమువైన నే ముద్దాయిలకు శిక్షించుటకు విలులేకుండెను. అనేకులయెదుటపట్టపగలు ఒకరిని నడివిధిలో చంపుట విచిత్రముగను అమానుషముగనుదొకెను. పాత్యజరుగునపుడు ఎందరో యుండినను, వారిసాక్ష్యము మోక్షార్థులకు లభింపకుండుటయ్యున్నట్లునుగ కన్పించెను. ముద్దాయిలును ఆపరాధులకారని చెప్పుటకు విలులేదు. కాని వారియపరాధము రుజువు కానందున, న్యాయమూర్తు లిరువురును క్రిందికోర్టుతీర్పును రద్దుపరచిరి.

వెంకటగిరి

స్వరాజ్యకాకమురు తగులబెట్టుట మహాత్మునిపట్ల నను త్రొక్కుట

నిన్నటివినమున తేరువీధిలో నొక చలివందిరి నిర్మింపబడినది. దీనినేర్పాటుచేసినవారు కాంగ్రెసువారు. వీరు చలివందిరివద్ద ఆసేమైన జలంకారములు చేయుచు నొక స్వరాజ్య పతాకమును నిలిపి ఒక స్వరాజ్య పతాకతోరణమును గట్టిరి. వెంకటగిరి రాజాగారు నిన్నటిరాత్రి శేవుని ఉత్సాహమునకు సదరుతోరణ మున్న యెడల భంగము కలుగునను గనుక తోరణమును తీసివేయవలసిందిగా ఉత్తరువువేసిరి. అందులకు కాంగ్రెసు కౌంటిరిగారు తోరణమును తీయలేదు. అంగ్రవైన పోలీసువారికి కురురు పంపి నాకిదార్జనముతో తమ నాకర్లద్వారా తోరణమును త్రొవ్వేసి జెండాలకు తగులబెట్టి మహాత్ముని పట్టును కాలికింద త్రొక్కించెరి. బహు దౌర్జన్యముతోటి యెత్తవమును నాటిరాత్రి జరపిరి. మరల కాంగ్రెసువారు రప్పించే తోరణమును గట్టిరి. నేటి ముదయమున మరల పోలీసు సబ్ డివిజన్ డిప్యూటీ సర్జెంట్ యిక్ సెక్టరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు ఇరువరి చందీ పోలీసువారి సహాయముతోటి వచ్చి దౌర్జన్యముతో జెండాలతోరణమును తీసివేసిరి. మరల కాంగ్రెసువారు తోరణమును గట్టిరి మరల పోలీసువారు తీసివేసిరి. మరల కట్టియున్నది. ఇంక నేమి జరుగనున్నదో తెలియజున్నది. ఈసంగతులను తంతి యివ్వక పోదుమాస్తురుగారు తేనిపోనిసాకులు చెప్పి ప్రేక్షకులకు సకాలమునకు సంగతి అందకపోయినందులకు చింతిల్లుచున్నాను. వెంకటగిరిటవుకే, 16.6.24. (స్వకీయ విలేఖరి)

రాకపోకలు:—భారత ప్రభుత్వవిద్యాకాశకు అందరు క్రైటరీగనియమింపబడిన ఎం. ఎస్. ఎ. హైదరి. ఐ. సి. ఎస్. గారు ఈఉదయము ఉదకమండలమునుండి మద్రాసువచ్చిరి అవ్యతసరమునకుతిరిగి వెళ్లుదు, సర్దారు లాలసీంగగారును మరి అయిదుగురు అకాలీలును ఈయమయముమద్రాసువచ్చిరి. రంగూనునుండి తపాలకు, ప్రయాణికులను గొని వచ్చుచున్న “ఇగ్రా” నాక వాతావరణపరిస్థితులు సరిగాలేకపోవుట ఈ మద్యాహ్నము 11 గంటలకు మద్రాసుకేరెను. పరిస్థితులుసరిగనున్నచో ఈ నాక నిన్నమధ్యాహ్నము ఇచ్చుకుజేరవలసియుండెను.

నాభావిచారణ

ఇంక 15 రోజులవరకు తీర్పుచెప్పరు నాభా, జూను 16:—అకాలీజరిలను విచారించుచున్న సెషన్స్ మేజిస్ట్రేటు కింకను జబ్బుగానుండుటచే నాతడు కేసును పోవుచున్నాడు. కావున నింక 15 రోజులవరకు తీర్పుచెప్పరు. (అ. ప్రె.) కలకత్తా, 16 జూను —గవర్నరు నేడు డార్జిలింగుకు జిల్లెను. (అ. ప్రె.)

(The Acme of Poetry) Who is a Poet "Who is not a Post" Part I 1-0-0 Part II 1-8-0 1 Jerry Sneak or a Hen-Pecked Husband "A. (Romance)" Price one Rupee.

By. A. K Muni Srotirandrar Proddutur post. Thousands have been offered for selling the copy-right by famous Book-Sellers, but the author has reserved the right to himself. With the author's previous English works great personages like J. K. Gokhale, N. G. Chandra-Varkar, Mr. H. J. Allen M. A. Bar-at-Law, and Rev. Montietth Macphail vice chancellor of the Madras University, etc. already highly appreciated. Scholars of brilliant intellect like the Hon'ble Mr Justice M. D. Deva Does, Sir, C V. Kumaraswamy-Sastry, T. V. Sushagiri Iyer, C. R. Reddi, M. A. Cantab (M. L. C.), Y. G. Somayajee M. A. B. L. Dt Judge, Mr. S. Nilakantam Pantulu B. A. B. L. Sub-Judge, N. S. Narasimachari Dt. Munsiff C. Sambasiva Moodaliar B. A. Dt. Collector, K. Kuppaswamy Iyer Dt. Collector, M. Venkataramaiah Dt. Munsiff, Chilakamarty Lakshmi Narasimham Pantulu and Abhinava Kalidasa Panuganti Lakshmi Narasimha Row etc. have very highly spoken of this "Who is a Poet and who is not a Poet."

పోదూరు రైల్వేనమ్మ ముగిసింది.

సమైదానములందును పనిలోనికి తీసికొనబడుచున్నది.

కోయంబతూరు, జూన్ 16:—పోదూరు రైల్వే సమైదానములందును పనిలోనికి తీసికొనబడుచున్నది. పోదూరు రైల్వే సమైదానములందును పనిలోనికి తీసికొనబడుచున్నది. పోదూరు రైల్వే సమైదానములందును పనిలోనికి తీసికొనబడుచున్నది.

పోదూరు రైల్వే సమైదానములందును పనిలోనికి తీసికొనబడుచున్నది. పోదూరు రైల్వే సమైదానములందును పనిలోనికి తీసికొనబడుచున్నది. పోదూరు రైల్వే సమైదానములందును పనిలోనికి తీసికొనబడుచున్నది.

వాతావరణ స్థితి

1924 సం. జూన్ నెల 17-వ తేదీ మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూన్ 1-వ తేదీనుండి వర్షము	మొత్తముగా వర్షము
గోపాలపురి	89.7	83.8	...	0.28	44.56
విశాఖపట్టణము	98.5	84.8	...	0.38	87.08
కాకినాడ	99.7	86.4	...	0.29	80.09
మచిలీపట్టణము	108.3	86.1	...	0.84	41.62
కర్నూలు	98.8	77.8	...	0.58	26.01
బళ్లారి	98.5	75.9	...	1.22	20.51
కడప	100.5	81.7	...	0.68	81.28
నెల్లూరు	104.4	86.2	...	0.08	87.98
మద్రాసు	102.8	85.0	...	0.80	80.74
కడపూరు	102.2	79.8	0.02	0.14	52.99
సీలము	98.5	73.6	0.81	1.09	89.80
కోయంబతూరు	88.2	71.6	...	4.82	22.29
తిరుచనాపల్లి	98.7	79.9	...	0.08	82.18
నాగపట్టణము	98.8	80.2	...	0.38	54.98
మధుర	96.1	78.7	...	0.87	88.58
పొంబన్	98.0	80.9	...	0.05	87.00
తిరువల్లూరి	0.44	28.84
తిరుచేంద్రము	81.1	74.6	0.84	19.80	64.61
కొచ్చిన్	82.4	74.1	1.80	36.58	114.51
కాళికట్టు	87.5	74.1	2.81	29.58	117.16
మంగళూరు	78.9	72.4	2.04	26.97	125.68
తెంగుకూరు	81.4	66.6	0.02	8.48	85.87
మైకార	67.4	62.5	2.05	18.49	125.46
కొడైకానూరు	61.4	53.2	0.05	8.81	62.18

సర్కారులు:—ఆకాశము మేఘావృతంబై యున్నది. అర్ధరాత్రులకు. కాకినాడలో 5. 2 మచిలీపట్టణంలో 6. 2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 81. నుండి 83 డిగ్రీలవరకు ఎక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. కర్నూలులో పగటివేడిమి 83 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో చిగురులు పడినవి. మేఘములు పట్టివి. అర్ధరాత్రులకు. పగటివేడిమి 83 నుండి 4 డిగ్రీలవరకు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పశ్చిమము:—సానికచిగురులు పడవచ్చును. పడమటి తీరమున వర్షపాతము సాగుచున్నది యుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామూయి,

కారాకరణ శ్రుద్ధాను.

లండన్ ఇనుపదారులు

లండన్, జూన్ 14:—లండనులో భూగర్భమునబోవు రైల్వేలైన్లు నడుచుచున్నవి. యథాప్రకారము రైల్వేలైన్లు పోవుచున్నవి.

ఓడ్యయరు అభియోగము

న్యూ లీడరు ఖండనము

లండన్, జూన్ 12:—ఓడ్యయరు నాయకులు యభియోగములో న్యాయమూర్తి వైఖరిని అతిశీతముగ న్యూలీడరు పత్రిక ఖండించుచున్నది. న్యాయమూర్తి మృక్కాగారి తీర్పు భారతదేశములో ప్రస్తుతము దున్న పరిపాలనమునకు కాశ్యోతముగ నుండునట్లు గొప్పదెబ్బ. ఈ న్యాయమున సర్దుబాటు చేయనిచో ఈతప్పును సవరింపనిచో బ్రిటిషన్యాయమునందు విశ్వాసము మొదలంబుపోయి కాశ్యోతముగ ఆ యభిప్రాయము ప్రజల హృదయమున నాటుకొనును. అమృతసరు సంగతులన్నిటిని ఏకరవుబెట్టుచు కార్యకర్తలభ్రమత్యమువారు మోడలు భారతదేశముపట్ల తమధర్మమును నిర్వహింపవలె ననుచున్నది.

(ఇండియన్ డెయిలీమెయిలు)

ఇంగ్లండు-మెక్సికో

మెక్సికోకు బ్రిటన్ తరఫున బంపబడిన ప్రతినిధిని హ్యూమిస్టుగారిని చెడుగొట్టుటకు మెక్సికో ప్రభుత్వమువాడు బెడరించుటచే కొంచెముకొంచెము కష్టపరిస్థితి లేర్పడినది. హ్యూమిస్టుగారు చేయవలెనని అమర్యాదగ మెక్సికోలో జరిగిన కొన్ని సంవత్సరములగురించి తప్పుగ్రేటు బ్రిటన్కు తెలియజేసినందువల్ల. హ్యూమిస్టుగారు బ్రిటిషుప్రజలను మెక్సికో ప్రభుత్వమువారిట్లు అవరించుచున్నది నిర్యాగమాటముగ తెలుపుచుండిరి. ఇతనిని తీసివేయవలెనని గ్రేటుబ్రిటన్కు మెక్సికోవారు రెండుపర్యాయము అడిగిరి. కాని హ్యూమిస్టుగారిని బ్రిటన్కు బలపరచెను. ఇతడు రాయబారిగాడనుచున్నాడు. ఎవరో ఒక లోపాయి కారీమనిషి అనుచున్నారు. అనుకుంటున్న ప్రతినిధిని బంపవలె ననుచున్నారు.

చనిపోయిన భారతకుటుంబముల ఆస్తిగల ప్రాంతములకు చేరినది.

భాయీ ఫెరు

నత్యాగ్రహము జరుగుచున్నందున ఇంతవరకు అమృతసరువద్ద నున్న భాయీ ఫెరు గురు ద్వారమున 8000 మందిని అరెస్టుచేసిరి. (అ. పై)

వెంట్రుకలే ఆందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilets, Kaminiya Oil, & Otto Dillbahar, Sold everywhere."

వెంట్రుకలు దుస్సంతో ఉడిరాకముననే త్వరచేయు. ఉడిచివుట్ట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును. అంతవరకు రాసీయవద్దు.

నేడే కమినీయా నూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కష్టి రాగమునకు, కిరో ముండ్ల మున్నగు యిది నిర్వహకము. వెంట్రుకలు చిట్టలు గాని, గండము గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ మెత్తవలెను గట్టి కట్టుకల నుండి మెరయవలెను.

ఈ కారణనే దీనిని ప్రపంచమునందు

వెంట్రుకలు యెట్లువృద్ధియగునో కనిపెట్టుడు

కమినీయా కలహారము నిన్ను శరీరశుభ్రముగ చేయును.

ఇది బాటి 1.5 లీ. కలహారము. ౩. ౬ లీ. లాటిలు క్రమేణము.

అన్ని వ్యాధులకు ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము నిర్వహించవలెను.

మీకు నునానైన ద్రవ్యము, లేక అల్లరు కావలసినప్పుడు

"టోట్ దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన నువ్వునుగలది.

1 కేసు బాటి 18 ఫర దు 2.00 } కొన్ని చక్కలు చేరినమాలయందు చల్లిన విక్రియి
2 కేసు బాటి 18 ఫర దు 0.12.0 } మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
3 కేసు బాటి 1.5 ఫర దు 0.80 }

ఇది మందు అమ్మకారంబునందును, శరీర అమ్మకారంబునందును కా జరగదు. లేకున్న,

నాలు యెనంటు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126

155 శామ్సూనుగేడు, బొంబాయి.

నెల్వ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ పేనా

పోలీస్ నెల్ ప్రభుత్వమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పవలెను ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అడ్మినిస్ట్రేషన్, మొదలగు ఖండములలో వివిధా వ్యాపించియున్నది. ఇక్కడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ విక్రయముగా జరగవలెను.

సాదారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మనములగా ఉపయోగించుటకు ఉత్కృష్టమైనది "ఆ గేట్" గానామోగి నువ్వునుగల యద్భుతమగు నూతన శాసనము. ఒకతూరి సిరాలో ముంపినయెడల అంతయు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మెలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

స్థానిక వార్తలు

అంజుమా:—అంజుమా పోషకులకు వైకాంతు గోషాల్ ప్రభువుగారు ఈ సంవత్సరమునకు 100 రూపాయల వితాళము నొసంగిరి అంజుమా కార్యదర్శి వెంకటసుబ్బయ్య.

యాదన మాన్వించుట

కొన్ని సూచనలు

యాదనమునకు వృత్తిగాల దురాచారమును యానగరములో తొలగించుటకై కార్యోచనమువారిచే నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారు కొన్ని ప్రశ్నలను ప్రజాభిప్రాయము జేయుటకై ప్రకటించిరి.

మతవిధానముగా విచ్చమెత్తుకొనువారు వారివారి మతాధికారుల కట్టుబాటులలో నైయున్నారా? వారిపై అధికారుల కట్టి అధికారముగలదు. వృత్తిగా విచ్చమెత్తుకొనవచ్చునని యేమతనిబంధనయందైన గలవా? తమవచ్చో అట్టి విచ్చగాండ్రను కాపనముల అధికారముక్రింద నుంచుట మతస్వాతంత్ర్యమును చూరగొనుటయగునా?

ఒక మతసంస్థకుగాని, సంఘమునకుగాని సంబంధించిన సాధువులనంటివారికి ఆసంస్థయధికారిగాని, అయాగ్రామముల అధికారులుగాని ఒక లైసెన్సుచీటి (నిజమైనసాధువని చెబుచున్నాడని తాపత్రము)నిచ్చినచో వారిని విడిచిపెట్టి యితరవిచ్చగాండ్రందరిని పోలికలవారియధీనమునం నుంచవలెనని ఒక సూచనగలదు. వైకాంతుచనగూర్చి ప్రజాభిప్రాయము తెలియగోరుచు సమాజములు తమభర్తృత్వములను సాధువులకుమార్త్రమే యొసంగుచు నై యేర్పాటు నందు తోడ్పడెదరేమో సంఘమువారు చెబునగోరుచున్నారు. అసాధులను నిరుపేదల సంతక్షణకై స్థాపింపబడు కరణాలయములకు ఈసమాజములు తోడ్పడవలెను. ఈరీతిగనే మహమ్మదీయ ఫకీరులను గూర్చి గూడ జరుగును.

గాంధీ పూజా నిధి

చెన్నై ప్రతి సమ్యక్ వాదికీల ఫీర్డులో గాంధీపూజా నిధికి మిందల ఐదుబాబులకట్టి గడ్డ రంగయ్య నాయుడుగార్ల ద్వారా వసూలు అయిన వివరములు.

మోడవాకం సమ్యక్ సేవకేంద్రంలోని చెన్నై సమ్యక్యము చెట్టిగారు కుమార్తె వివాహకాలముందు సమర్పించినది. 10.0.0
దూపాటి అప్పయ్య చెట్టిగారు కుమారుని వివాహ కాలముందు సమర్పించినది. 5.0.0

15.0.0
గడ్డ రంగయ్య నాయుడు, కార్యదర్శి.

* * * * *
నెల్లూరుజిల్లా కావలి తాలూకాలో వసూలు అయిన గాంధీపూజానిధి చందాదారుల జాబితా

Table with 2 columns: Donor Name and Amount. Includes entries like 'పువ్వుపేట వెంకటసామయ్యగారు' (7.0.0), 'గంగిసేని చినలక్ష్మయ్య నాయుడుగారు' (3.0.0), 'కొప్పిపాటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు' (1.0.0), etc.

మొ|| 20 0.0

గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య,

కావలికొంగుసంఘం 16.6.24, కార్యదర్శి.

కార్యోచనము ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు: కానున్న కార్యోచనము ఎన్నికల సందర్భమున ఈదిగువ కేర్నూరు జిల్లాను అనుసంధానించు ప్రత్యేకముగ నిలుచునట్లు తయారైనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు ఉపసంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు. మిగత విద్యుత్తానములకు మరెవరు అభ్యర్థులను కేర్నూరుకు పై సంఘములవారి తరపున అనుబంధముల ఓటులను ఇతరులును వీరికి తగినసహాయమును జేయవలెనని కోరుచున్నాను. కార్యోచనములో తయరైన కార్య విధానము, ఈ అభ్యర్థులంగీకరించిన కొన్ని మరతులను మిగిలిన స్థానములకు అభ్యర్థుల నామములు మూచింపబడినపుడు ప్రకటించబడును.

మరరాసు కార్యోచనము జాతీయవాదుల సకలమైన పరిస్థితులను. కార్యోచనమునందు అభిమానము గలవారెల్లరును, దేశసేవజాతీయతాభిప్రాయములు గలిగి తాగబుద్ధితో శాకపక్షముగా కేర్నూరు జాతీయకార్యక్రమమును జరుపవలెనని కాంగ్రెసు సభ్యులకు కార్యోచనమునందలి కారణము గలిగి యుండుట అవశ్యకమని గర్హించియుండును. ఈరీతిగా నేమి కార్యములు చేయవచ్చునో అలవాదు మునిపాలియోందు జవహర్లాలుగారి చర్చను గమనించిన దెలియగలదు. ఎన్నికలలో విశేషధనము చెచ్చించు అభ్యర్థులకు మార్తము ఓట్ల సీయగూడవని నేమి ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నాను. తక్షణధనము ఖర్చుజేయువారే సభ్యత్వమునకు తగినవారు. మేము మూచించినవారికి సహాయము జేయవలెనని పౌరులను గోరుచున్నాను.

ఎన్ కేనివాసయ్యంగారు.

అభ్యర్థులు:

- 1. శ్రీ ,, వి. చక్రయ్య చెట్టిగారు:— చురై జింజను.
2. ,, భాసిమాలీ సాహెబు:— తిరువట్టిక్కోడపేట.
3. ,, సి. మీనాక్షి సుందరం పిల్ల:— చింతాడ్రపేట.
4. ,, ఎన్. ఎ. మోసీ వహమ్మదు:— వేడే.
5. ,, సి. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం చెట్టి:— పెద్దనాయంకొండపేట.

హైకోర్టు వార్తలు

గంజాం మాత్యక్తేషు నలుగురి కురిశేక్షితవ్యులు

గంజాంజిల్లా జైల్లము ఆసు గ్రామమున నొక దండసి (పంచమడు)ని చంపినదేరనునకై జిల్లాకోర్టులో ఉరిశేక్షు పొందిన నలుగురి చంద్రో పాణిగ్రహి మరెవరు తేర్చుటలయలనందు నేడు న్యాయవాదులు, వేరీటుల ద్వారా వచ్చు గార్లు తీర్పుచెప్పవ నలుగురు ముద్దాయిలకును క్రిందికోర్టు క్రితను రద్దుపరచిరి.

ప్రాసెక్యూషన్ సందర్భము లివి: చంపబడిన దండసి యారేడు సేవజాతీయవాదినను కొంచెము ప్రవృత్తమును చేకూర్చి తనయారేడు జైల్లమునం దొక దేవాలయమును కట్టించెను. నీచ జాతీయము దేవాలయమును కట్టించుట అగ్రవర్ణములకు సంబంధించిన హిందువులకు వెగటు గనుండున. అదియునుగాక, ఈ సందర్భమునబట్టియు, ఇతరవిషయాలకు తుర్కనబట్టియు సివిలు క్రిమినల్ వ్యవహారములు ఈరీతికిని, ఇతర అగ్రవర్ణముల హిందువులకును కలరెగను. అవి మరెంత వివరముకాదను దాల్చుచుండును. ఆక్టోబరు 15, 1923 నాడు ముద్దాయిలు దండసియారేడు హయి అరెస్టు కేసులోకి తీర్చి వచ్చుచు 15.0 మందిరెవరుల తీర్పు గయరులకేసి చంపిరి. గంజాం జిల్లా నెవమ్మజిడ్డి విచారణచేసి ముద్దాయిల నలువురికిని ఉరిశేక్ష తీర్పుచెప్పిరి.

హైకోర్టులో ముద్దాయిల సత్తుమన పొరిస్తన దాల్చు ఎన్. స్వామినాథనుగారు హాజరై ప్రాసెక్యూషన్ సత్తుపు సాత్తుము అవకతనగ నుండెననియు ముఖ్యమైన సాత్తుము గూడ ఇరవురు జిల్లాబండ్లవారు అనియు, వారి సాత్తుము నమ్మదగినదాదనయు చెప్పిరి.

న్యాయమూర్తులు సందర్భములను పరిశీలించి దండసిని చంపినది వాస్తవమేయని యంగీకరించిరి. కాని జిల్లాబండ్లవారి సాత్తుము వైసే ముద్దాయిలను క్షేమములకు విలులేకుండున. అనేకులయెదుటపట్టవగలు ఒకరిని నడివిధిలో చంపుట విచిత్రముగను అమానుషముగనుదోచెను. హత్యజరుగునపుడు ఎందరో యుండినను, వారిసాత్తుము శోర్తనకు లభించకుండుటయ్యునో ద్వయగ కన్పించెను. ముద్దాయిలును అపరాధులుకారని చెప్పటకు విలులేదు. కాని వారియపరాధము రుజువు కానందున, న్యాయమూర్తు లిరువురును క్రిందికోర్టుతీర్పును రద్దుపరచిరి.

వెంకటగిరి

స్వరాజ్యకాకమురు తగులబెట్టుట మహాత్మునిపట్ల ముత్తొక్కుట

నిన్నటివరమున తేరువీధిలో నొక చలేవందిరి నిర్మింపబడినది. దీనినేర్పాటుచేసినవారు కాంగ్రెసువారు. వీరు చలేవందిరివద్ద ఆనేకమైన ఆలంకారములు చేయుచు నొక స్వరాజ్య పతాకమును నిలిపి ఒక స్వరాజ్య పతాకతోరణమును కట్టిరి. వెంకటగిరి రాజాగారు నిన్నటిరాత్రి తేవుని ఉన్నతము:కు సదరుతోరణ మువ్వయెడల భంగము కలుగునను గనుక తోరణమును తీసివేయవలసిందిగా ఉత్తరువుచేసిరి. అందులకు కాంగ్రెసు శాశిబరేగారు తోరణమును తీయులేదు. అంగ్రవైస పోలీసువారికి కరురు పంపి వాటిదార్శవ్యముతో తమ నాకర్లవ్వారా తోరణమును తెంపివేసి జెండాలును తగులబెట్టి మహాత్ముని పట్లమును కాలక్రింద ప్రొక్కిరించిరి. బహు దార్శవ్యముతోటి యుత్సవమును వాటికాత్రి జరజిరి. మరల కాంగ్రెసువారు రప్పించే తోరణమును గట్టిరి. నేటి దుండయమన మరల పోలీసు సబ్ యిక్తరు స్కూల్ యిక్తరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు ఇరువరి చంపి పోలీసువారి సహాయముతోటి వచ్చి దార్శవ్యముతో జెండాతోరణమును తీసివేసిరి. మరల కాంగ్రెసువారు తోరణమును గట్టిరి మరల పోలీసువారు తీసివేసిరి. మరల కట్టియున్నది. ఇంక నేమి జరుగనున్నదో తెలియజున్నది. ఈసంగతులను తంఱి యివ్వక పోవుమాధువు గారు తేనిపోనిసాకులు చెప్పి ప్రెస్సునకు సకాలమునకు సంగతి అందకపోయినందులకు చింతిల్లుచున్నాను. వెంకటగిరిటవుకె, } (స్వకీయ విలేజిరి) 16.6.24.

రాకపోకలు:—భారత ప్రభుత్వవిద్యాశాఖకు అండరు కెక్రటగిరినియమింపబడిన ఎం. ఎన్. ఎ. హైదర్. బి. సి. ఎన్. గారు ఈఉదయము ఉదయమండలమునండి మద్రాసును చ్చిరి అవ్యతసరమునకుతిరిగివెళ్లుదు, సర్దారు లాలిసంగారును మరి అయిదుగురు అకాలీలును ఈయమయముమద్రాసునుచ్చిరి. రంగూనునుండి తపాలకు, ప్రయాణికులు గొని వచ్చుచున్న “అగ్రా” నాక వాతావరణపరిస్థితులు సరిగాలేకపోవుట ఈ మద్యాహ్నము 11 గంటలకు మద్రాసుజేరెను. పరిస్థితులుసరిగనున్నచో ఈ నాక నిన్నమధ్యాహ్నము ఇచ్చుచుజేరవలసియుండున.

నాభావిచారణ

ఇంక 15 రోజులవరకు తీర్పుచెప్పున నాభా, జూను 16:—అకాలీజరిలను విచారించుచున్న న్యాయో మేజిస్ట్రేటు: కింకను జబ్బుగానుండుటచే నాతడు నీర్లుడు బోవుచున్నాడు. కావున నింక 15 రోజులవరకు తీర్పుచెప్పున. (ఆ. కె.)
కలకత్తా, 16 జూను — గవర్నరు నేమి దాడిరింగుకు చెల్లెను. (ఆ. కె.)

(The Acme of Poetry) Who is a Poet "Who is not a Post" Part I 1.0-0 Part II 1.8-0 I Jerry Sneak or a Hen-Pecked Husband "A. (Romance)" Price one Rupee.

By. A. K. Muni Srotriamdar Proddatur post. Thousands have been offered for selling the copyright by famous Book-Sellers, but the author has reserved the right to himself. With the author's previous English works great personages like J. K. Gokhale, N. G. Chandra-Varkar, Mr. H. J. Allen M. A. Bar-at-Law, and Rev. Montiech Macphail vice chancellor of the Madras University, etc. already highly appreciated. Scholars of brilliant intellect like the Hon'ble Mr. Justice M. D. Deva Doss, Sir, C. V. Kumaraswamy-Sastry..... T. V. Srinagiri Iyer..... C. R. Reddi, M. A. Cantab (M. L. C.)..... Y. G. Somayajee M. A. B. L. Dt Judge..... Mr. S. Nilakantam Pantulu B. A. B. L. Sub-Judge, N. S. Narasima-Chari Dt. Munsiff C. Sambasiva Moodaliar B. A. Dt. Collector..... K. Kupiaswamy Iyer Dt. Collector, M. Venkataramaiah Dt. Munsiff, Chilakamarty Lakshmi Narasimham Pantulu and Abhinava Kalidasa Panuganti Lakshmi Narasimha Row etc. have very highly spoken of this "Who is a Poet and who is not a Poet."

చారిత్రక వక్రము

ఇంగ్లీషు భాష చక్కగ మాట్లాడగలగుట

లండను ప్రముఖులు

(లండను ప్రముఖుల ప్రత్యేక విశేషములు వివరించుచుండి ఆవృత్తిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నాను)

ఇది నా ఆవృత్తిమీద తలచెను. విద్యావంతులగు భారతీయులకు గల విదేశభాషాజ్ఞానము నాకు ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది. విదేశభాషను ప్రయోగించుటయందు వారికి అలవాడైన ధోరణి, వ్యాకరణాద్యములు తెలుసుట శ్రోతలకు అన్యాయముగ మాట్లాడుట ప్రత్యేకముగ గమనింపవలసిన విషయములు.

పెద్దసమస్యలను పరిష్కరించుచు వింత ధోరణిని మాట్లాడు బెంగాలీభాష లింకనున్నాడు. కాని ఇట్టివారు చేయు హాస్యాస్పదములకు తప్పులను చూచి మనము ఎంతాని చేయుకూడదు. పరిశుభ్రము వారు ప్రస్తావనలనే కఠినపాతము చేసినవారు. వీరు స్వభావాన్ని ఇంగ్లీషు భాషయందే అధికముగ పరిచయము గలవారు. వివిధసర్వస్వలయందు ప్రస్తుతమున్న ఉద్యోగలకు ముందున్న ఉద్యోగల కన్నంత జేతభావల పరిచయము లేదని తెలియుచున్నది. ఆశీసులయందే పనియంతయు ముగియుట చేతన, మోటారుబస్సు ప్రబలములు చేతన, ఉన్నతోద్యోగము గ్రామములందు పర్యటనము చేయు పద్ధతి చాలావరకు తగ్గిపోవుచున్నది. ఉన్నతోద్యోగలకు జేతభావల పరిచయము లేకుండుట కిదియొక కారణము. ఇంటికాక చక్కగ ఇంగ్లీషు వ్రాయుట మాట్లాడుట నేర్చుకొనిన భారతీయులసంఖ్య నానాటికి అధికముగ చుండుటచే ఆంగ్లేయోద్యోగులు కష్టమున జేతభావలను తెలిసికొనవలసిన అవశ్యకత తొలగిపోవుచున్నది.

బ్రిటిషు ఉద్యోగలకున్న బ్రిటిషువర్తకులకు జేతభాషాజ్ఞానము ముందే శూన్యముగ నున్నది. రైల్వేవ్యూసాఫ్టులు, యంత్రాలయములందలి ఉద్యోగులు తమక్రింద పనిచేయువారు పయోగించుభాషను వ్రాయలేరు. చదువలేరు. కడుగు సమముగ మాట్లాడవలెదు. కావున భారతీయులు ఇంగ్లీషు మాట్లాడునప్పుడు గావించు తప్పులను మనము పెద్ద చేయకూడదు. మనము ఉడుడు, మరాటి, అరవము మన్నగు జేతభాషల మాట్లాడునపుడు ఇట్లే తప్పుగ మాట్లాడుచుందుముగదా!

శాసనసభలయందు ఇంగ్లీషు చక్కగ మాట్లాడగలిగినవారు ఆంగ్లేయులకన్న భారతీయులే అధికముగ నున్నారు. వికసిత మహారాజు, రవీంద్రనాథ టాగోరు, చింతామణి, బిషుచంద్రపాలు గార్ల వలె విదేశభాషయందు ముఖ్యప్రవేశము గలిగినవారు మనయందే తెలియకుండు యున్నారు?

స్వల్పముగ విషయముల గురించి మాట్లాడునపుడు మాత్రమే అనవసరముగ గాంధీర్ష్యము ప్రకటించుటచే భారతీయుల ధోరణి కొంత విరసముగ నుండునని కొందరు ఆశ్చర్యించుచున్నారు. ఆ ఆశ్చర్యముయందు కొంతసత్యమున్నది. కాని వక్రల ఉపన్యాసముల వివరము సామాన్య భారతీయులు ఆవేశము ఉద్వేగము గలవారను విషయము మనసునందుకొనవలెను. భారతదేశపు వాఙ్మయమునందును కళలు ఈ పద్ధతియందే యున్నవిను విషయమును పాడ గుర్తింపవలెను. 18 వ శతాబ్దమునందును, విక్టోరియా రాణి కాలమునందును ఇంగ్లీషును దున్నవక్రలను అధికసంఖ్యాకములగు భారతీయులు ఆచర్యముగ నుచుకొనుచున్నారు. అపహాస్యముగ ఒకమాటయిన సరిపోవు సమయములందు, గంభీర పన్యాస మొసగుట అప్పటివారి పద్ధతి.

వీధిపట్టున్నను శాసనసభలయందు ఇంగ్లీషునందు మాట్లాడు భారతీయులు ఆభాషను తప్పులలేక మాట్లాడవలయునని మనము కోరుకునపాజయి. శాసనసభలలో అనేకులు పట్టి తప్పులు లేక ఇంగ్లీషునందు చక్కగ మాట్లాడగలరు. కాని కొన్ని రాష్ట్రములలో కొంతమంది ప్రతినిధులు జేతభాషాపాండిత్యమున్నను ఆభాషనువలె తమకు చక్కగరాని ఇంగ్లీషుభాషయందు తప్పులతో నిండిన ఉపన్యాసము లొసగుటకు సాహసించుట చింత కలుగజేయుచున్నది.

రాష్ట్రీయశాసనసభలయందు, అందు ముఖ్యముగ బెంగాలు మద్రాసు శాసనసభలయందు చక్కగమాట్లాడువారు నాదమునందు నిపుణులైనవారనేమలు వున్నారు కాని పార్లమెంటుసాంప్రదాయముల ననుసరించి మాట్లాడగలిగిన ముద్ర సిద్ధులు కేంద్రశాసనసభలందు నున్నారు. వీరందరిలోను క్రింది

వాసతాస్త్రిగాను అగ్రగణ్యులని చెప్పవచ్చును. వీరు ప్లేటుకొన్నిలునభ్యులు.

ఆవేశమును పురికొల్పు సామాజికశాసనసభయందు పండితమాల్యద, రంగాచారి, పోగార్లు ముఖ్యమైనవక్రలని చెప్పవచ్చును. పండిత మాల్యదగారి ఉచ్చారణ స్పష్టమైనది కాదు. రంగాచారిగారి ఉచ్చారణతో కొంతవరకు పోలియుండి శ్రోతలకు ఆనందము కలుగజేయును. బలముగ నిరసనములు చూపుచు నిర్భయముగ ధోరణియందు మాట్లాడగలరు. బాలిమైయ్యమును పెంపొందించుటయందు వారికి ప్రత్యేకవైఖ్యము గలదు. ప్రభుత్వమువారి యందును, మహమ్మదీయులయందును తప్పులు చూపుటయందు వారికి అధికముగ మతాపాలము గలదు. కాని వీరి ఒకవిధానమును సమర్థింపవలసినపుడు రంగాచారిగారి కన్నంతసాహస్యము వీరికున్నదా యని సంభోధింపవలసియున్నది. రంగాచారిగారు మితవాదినలను, ప్రతిపక్షులను నొప్పికలుగకంపనలయందు నను ఉద్వేగము గలవాడగును మాట్లాడుచుండును. కాని ఒకొక్క సమయములందు అధికముగ ఉద్వేగమును పురికొల్పగల గంభీరపన్యాసమివ్వగలరు. సర్వజన సమృద్ధిమునవాదములచేతను, విశేషావశ్యతను జేతను సమయస్ఫూర్తితో మాడిన సరససర్లపములతోడను వారిఉపన్యాసములు నిండియుండును.

బిషు చంద్రపాలుగారిది తుపానధోరణి. ప్రభుత్వమువారివైనను ఒక్కొక్కపర్యాయము ప్రభుత్వమువారి వైనను వారు తీవ్రముగ ఆశ్చర్యించునపుడు వాచ్చు ఉపన్యాసములు వివరియుండును. నిజముగ వక్రలకుండలసిన లక్షణములువారి కున్నవి. సరసముగ మాట్లాడగలరు. ప్రతిపక్షులవాదము నందలి గుణములను అంగీకరించెదరు. సమయానుగుణ్యముగ అవకాశమును గుర్రెటికి ఎప్పుడు డెల్టమాట్లాడవలయునో ఆ విధమున మాట్లాడగలరు. వారు మాట్లాడిన వివరవలెదని చెప్పవచ్చుట నుండదు.

మంగరాష్ట్రపు మహమ్మదీయ ప్రతినిధి యను ముహమ్మద్ అబ్దుల్ కాసింగారుమాడ చక్కని వక్రలు. వీరు ప్రభుత్వ పక్షమునకు చేరినవారు. స్వరాజ్య పక్షమువారికి కోపము వచ్చు విషయన మాట్లాడెదరు.

నేను నల్లపక్షపు నాయకులగు పండితమోతీలాల్ నెహ్రూ గారు మరొకరు. కాని వీరికొకపద్ధతి మాట్లాడుట, ఒకపద్ధతి గనే వ్యాకృతముదాయమును ప్రయోగించుట వీరి న్యాయవాదకాళియను తెలుపుచున్నది. తన పక్షమువారి వాదమునకు బలముగ ఆధారములులేకున్న ఎడటివారి నోడింపగల శక్తి వీరికున్నది. వాదప్రతివాదములందు చెప్పవలసిన ప్రతిపక్షులను గౌరవించుచునే యుండును. బొంబాయి నాస్త్వలను సుప్రసిద్ధులగు మహమ్మదీయ న్యాయవాదులను అను జేన్నా గారు కొన్ని పర్యాయములు కతనముగ మాట్లాడినను ఎప్పుడు ఉద్వేగమునకు దిగరు.

సర్ మాల్గాము హెయిలిగారిట్లు ఇతర ఆంగ్లేయ వక్రల కెట్టికేరు రాలేదు. సర్ మాల్గాం హెయిలిగారు పార్లమెంటు సభయందున్నను కీర్తినందించిన శక్తిగలవారు. వారి ఉచ్చారణ ధోరణి వినులసరసముగనుండును. మాటల ప్రయోగము, అపహాస్యము చేయుటయందును అతిసమర్థులు. సభ్యులకు సభ్యులకు ఆంగ్లేయులలో సర్ కాంచులకోమ్మ, హార్సీకొడ్నె గార్లు చక్కగ మాట్లాడగలరు. శాసనసభలనుమీస, ఆది సాంఘికాదినల ఉపన్యాసము చెప్పవారు వేరొకరు లేరని చెప్పవలసియున్నది.

ఇతరదేశములమీ పార్లమెంటులయందులైన భారత తేంద్ర రాష్ట్రీయ శాసనసభలయందు ఉద్వేగము ఆవేశము పురికొల్పు విషయన దట్టముగ ఉపన్యాసములను అప్పటిప్పుడు కొంత రిమప్పుచుండును. కాని ఇతరదేశములందలి వివరములు భారతదేశపు శాసనసభలయందు కనపడవు. స్వరాజ్యపక్షము నందలి ఆనెహ్రూగారు యువకులుగూడ నిరాధారములైనను కనమహిమలను గడింగలేదు. ఇంకపార్లమెంటు ఒకనొకరు కొట్టుకొనలేదు. బాలిమైయ్యములను సభ్యులు పరస్పరము మిత్రత్వముతోనే మెలగుచుండును. అగ్రతరని నిష్ఠయులు తమకు గురువుకున్నను కామత్సభయందువలె అపహాసము వర్షువారు ప్రవర్తించుటలేదు. పట్టుచుతోడను మిగుల నేర్పుతోడను సామ్రాజ్యశాసనసభ అభ్యుత్థులగు సర్ వైగారు తమసభ్యులను సర్వసాధారణ ఆపాదమునవర్ణమువారికి పార్లమెంటు సాంప్రదాయము లేర్పడునట్లునర్పిరి. ఇది సులభమైన పనికాదు. కాని హిందూదేశమున విదేశపుక్షులకు ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వము వృద్ధిచెందుటకు ఇట్టి అనుగుణ్యమున పట్టి తేర్చు డుట అత్యవసరము.

శ్రీ జగద్గురు మధ్వాచార్య

శ్రీ సత్యధ్యాన తీర్థలవారి నిర్ణయము

శతావధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి ఆప్తాధానము

శ్రీ సత్యధ్యాన తీర్థ స్వామిలవారు మా పురమునకు (గంటూరు) రమారమి రెండుమాసములక్రింద విజయముచేసి, కడచిన శనివారము నందిమొగ్గు గ్రామమునకు వెళ్ళిరి. ఈరెండు మాసములకుండి యెరుగుచున్న శాస్త్రచర్యలు, ప్రపంచములు, కాలతేషములున్నట్టి మా గర్భపుష్పము విద్యాపురముగ మారెను. శ్రీవారు ఆసమానసాంక్షిత్వసంపన్ను లగుటచే సందర్శింపవచ్చిన పండితులకు సభలను సమస్త దృక్పథముల నేలుచుధర్మమార్తి గదా మన జగద్గురుడు కీర్తి సహారముగ గడించిరి. వీరికరుణచే బ్రహ్మశ్రీ దేందుకూరి నరసింహశాస్త్రి, శతావధాని కాశీ కృష్ణాచార్య, బ్రహ్మశ్రీ పానకల శాస్త్రిగార్లు మున్నగు వారి వాగ్విలాసమును గాంచు సమకాలము గలిగెను. శ్రీవారి యాథానవిద్యాను లగు శ్రీ జగదాచార్య, కృష్ణాచార్య, శ్రీనివాసాచార్య, శామంతాచార్యులు గార్ల నిరుపమాన వైరుష్యమునుగూడ నాంధ్రపండితలోకము చవిచూచు భాగ్యము బైదు. శ్రీ వారు తమ విద్యాపక్షపాతమును, అభిమానమును నోకాశాస్త్రపాతకాలూపమున నీపురమున స్థిరముగా నెలకొల్పుదురను కదంతకలకు.

ఆవధానము

శ్రీవారి కోర్కెపై శ్రీ ఆవధాని శోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారు వెనుకటి చతుర్దశి సోమవారమున ఆప్తావధాన మొనర్పిరి. ఆచార్యులుగారి లోకోత్తరధారణా పటిమ నేటికిని చెక్కుచెదరకుండు ఆశ్చర్యము. మహారాష్ట్రమున వ్యస్తాక్షు, డత్తాక్షు, కవిత, భుంట్ గణనము, తిండితీర్చిగణనము, వారవిద్యవనము, యాంత్రికచిత్రము, తురంగోద్ధమము, అపస్తంభ ప్రశంస, శాస్త్రార్థము, మొదలగు 10, 11 విషయములతో నవధానముజరిగెను. ఆచార్యులవారి నిరుపమానధారణ సభ్యులను స్వామిలవారిని విస్మితుల జేసెను. ఆవధానమువెనుక శ్రీ ఆచార్యులుగారు 'భక్తి'ని గూర్చి యిందుక ఉపన్యసించిరి. ఉపన్యాసానంతరము శ్రీవారు ఆవధానిగారి సర్వతంత్రవికాల సాండిత్యమును సాహిత్యమును వక్రత్వమును కవితాసంపదను సమయస్ఫూర్తిని హాస్యరసమును తర్కవేదాంతాదిశాస్త్ర ప్రక్షిప్తము నుతించి వారి లోకోత్తరప్రతిభ ఆంధ్రలోకమునకే గాక పండితలోకమునకెల్ల గర్వహేతుని నుడిచి యాశీర్వదించిరి.

శ్రీవారికి సన్మానవక్రము

మధ్యమహాజలంబలు సమావేశమై శ్రీవారి ప్రయాణ సందర్శనను సభచేసి తమ భక్తివిశ్వాసముల నూచించు నొక సన్మానవక్రమును శ్రీ శ్రీ రంగాచార్యగారిచేత చదివించి శ్రీవారి పాదములకు సమర్పించిరి.

ఒక పాదము.

ఎవరెను శిఖరారోహణము

మరీయొక అభ్యంతరము

ఆరోహణవర్గమువారి తుదిప్రయత్నము

కలకత్తా, జూను 16:— ఎవరెను శిఖరారోహణ వర్గమునకు జెందినవర్తలు వార్తనుగాదు. ఈస్తురాంతు బకాన్గేసి యునునొక మేనెల 16 తేదీన వ్రాయును 22, 23 తేదీల రాత్రి కేతలమును మంచును ఆముముగ నుండుటచేత ప్రయాణము నకు తిరిగి భంగముగలిగెనని తెలిపెను. ఇంతవరకు 56 కిగ్రీలకు టు నెక్కునకేతల ప్రవేశమునకు జనలేదు. మారు పరియులులను కేం కే కు క్కాపులలో ఆయురగిరములు నిలువవలసి వైను. అందుచే తిరిగి విశ్రాంతి పుచ్చుకొనుటకు కే 1-వ గ్యాంపును రంగులని వైసెను. కేం 4-వ గ్యాంపునకు నెల్లూ పోవట్టులు నుంచులో చిక్కుచుపోవుటచే తిరిగివెనుకకు వచ్చుట కష్టమయ్యెను. తుదకు వాసునకిగా తుదిక్షణమున రక్షింపబడిరి. వర్షమువారు తమ స్థానములను పునర్నిర్మాణ మొనర్చుకొనుచున్నారు. ఎవో హతాస్త్రముగా మంచినము యమున చిక్కి-చప్పును బయలుదేరివైకి జనుటకు వారుజ్జేరించి కి. వైకిపోయి గమ్యస్థానమును చేరుకుయో లేక ప్రయత్నమున మడియుటయో చచ్చి నేరొక మార్గమునుజూపమని హెచ్చరికలు నుడివి.

అగ్రా

మైనూరు ప్రతినిధిసభ

బడ్డెయిచ్చ
(స్వకీయవిలేఖరి)

మైనూరు, జూన్ 11:—నేటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బడ్డెయిచ్చ చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. దివాను గారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. చర్చ ప్రారంభముగటకు మునుపు బడ్డెయిచ్చనందలి వోటలు నాన్ విటములగురించి దివానుగారు వివరములను తెలిపి చట్టమునందలి నిబంధనల చదివిరి. చట్టము ననుసరించి సందేహమున్న ఆస్తి సమయములందు ఇది వోటలు ఇది నాన్ వోటలులు విటము అని నిర్ణయించు అధికారము దివానుకున్నది. ఇట్టి ప్రత్యేకాధికారములు అధ్యక్షున కుండవలసినవి. కృష్ణమూర్తిగారు ఆక్షేపించిరి. కాని ఈవిధజనముకేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణాధికారము లుండవలసి దివాను చెప్పెను.

మహారాజగారి ఆతిథ్యమును ఆదరించుటకు రూ. 31200 రూపములు ప్రత్యేకింపబడినవి. ఇది నాన్ వోటలులు విటము. ఇది వోటలులు విటము గ నుండవలయుననియు ఈ ఖర్చును తగ్గింపవలయుననియు బి. నరసింగరావుగారు మాట్లాడిరి. నరసింగరావుగారు నిబంధనను వ్యతిరేకముగ మాట్లాడుచున్నారని దివానుగారు నిర్ణయమొసగిరి. ఇదేవిధమున రైల్వేకు అలవన్సులకై ప్రత్యేకింపబడిన 1202200 రూపముల ఖర్చును ఒకసభ్యుడు ఆక్షేపించినపుడు దివాను గాట్టినిర్ణయమే యొసగిరి. ప్రతిసంవత్సరము ఈ ఖర్చుమొత్తము అధికమగుచున్నది. కొంతమంది రైల్వేకు ఆక్షేపనలకు వెయ్యి రూపముల అలవన్సుకూడ ఇయ్యవలయునని. ఇట్టివిషయములందు ప్రజాప్రతినిధులకు తమ ఆభిప్రాయములను తెలుపుటకు అవకాశముండదు అవకాశముకాని ప్రస్తుతవిధానము ననుసరించి ఆట్లు చేయుటకు విఠలేకున్నది.

జీతముల నిర్ణయించు అధికారముకూడ ప్రభుత్వము వారికే యున్నది. ఉన్నతాధ్యక్షుల శీర్షములు అలవన్సులను నిర్ణయించు అధికారము ప్రతినిధులకు లేకున్న లాభముండదు. ఆరోగ్యము, విద్య పరిశ్రమలు మున్నగువానిని వృద్ధి కేవలయుననిన క్రొత్తపన్నులైన విధింపవలెను. అనవసరవ్యయములైన తగ్గించుకొవలెను. ఈవిషయమై కొంతమందిసభ్యులు మాట్లాడగ ఖమ్మలను హెచ్చింపవలయునని దివానుగారుచెప్పిరి. ప్రజలు స్వల్పమును హెచ్చుపన్నులైన భరింపజాల కుండు బట్టి దివానుగారు ఆచరణయందు దుంచవలయునను ఉద్దేశముతో ఈ సలహా ఇయ్యలేదని తలపవలయున్నది. ఖర్చులు తగ్గింపవలయునని సభ్యు లిచ్చినసలహా ప్రభుత్వమువారికి రుచింపలేదు. దృఢముగ ప్రజాభిప్రాయ మేర్పడినగాని ప్రతినిధులకు జీతముల నిర్ణయించు అధికార మేర్పడదు.

ఖర్చులను తగ్గించు విషయమై ఆచారాణానుయోగ్యములను సలహా నియ్యవలయునని దివానుగారు సభ్యులను కోరియుండిరి. అనవసరమును ఉద్యోగములను రద్దుచేయవలయుననియు అధికమును అలవన్సులను తగ్గింపవలయుననియు సభ్యులు వాదించిన ఆ ఉద్యోగములు అవసరమనియు అలవన్సులు లేకున్న ఉద్యోగములు పనిచేయ జాలరనియు ప్రభుత్వము సభ్యులు వాదించుచుండిరి. ఏదో ఒక పెద్ద ఉద్యోగిజీతము తగ్గింపవలయునని సభ్యులు సలహా ఇచ్చిన ప్రభుత్వసభ్యులు ఆ ఉద్యోగి నుగములను ఏ గడి ఆ ఉద్యోగి దొరకుట ప్రభుత్వమువారి ఆస్తుప్రభుని చెప్పమండిరి. సభ్యులేమయు చేయునదిలేక ఉన్నతాధ్యక్షుల శీర్షములు బత్తెములు అధికముగా నున్నవని మాత్రము తెలిపిరి.

అబ్బాసుఖానుగారు మైనూరురాష్ట్రమునకొన్ని శాఖలఖర్చు వివరము ఇండియా యందలిరాష్ట్రములందుకన్న అధికముగ నున్న దని నిరవచ్యతార్థముగ చెప్పిరి. దివానుగారికిని అధిక కార్యదర్శికిని ఏవియు తోచలేదు. ఈ విషయమై కడపట ప్రత్యుత్తర మిచ్చెనని దివానుగారు చెప్పిరి.

తెక్కలలో 69 వేల రూపముల నిలువ మూపబడినను నిజముగ ఈబడ్డెయిచ్చ లోటుకలగజేయుచున్నదని కొంతమంది సభ్యులు చెప్పిరి. ఈసంవత్సరము రాటకనివారణప్రయత్నములకు ఇన్నుకేసుకు ఎట్టి మొత్తము ప్రత్యేకింపబడలేదు.

బడ్డెయిచ్చలో ఖర్చుమొత్తము రూ. 8,35,84,000 రూపములు. ఇందు 1,14,29,000 రూపములపై వోట్లు ఇచ్చుటకు సభ్యులకు అధికారములేదు. ఉద్యోగసలహాకేములకు కార్యాలయముల ఖర్చులకు కొట్టి రూపములు ప్రత్యేకింపబడినవి.

విద్య ఆరోగ్యముమున్నగువాటికి 80 లక్షలు ప్రత్యేకింపబడినవి. ఈ 80 లక్షల ఖర్చువిషయముగురించియే సభ్యులందరూ తగవులాడవచ్చును. ఉన్నతవిద్య కేంద్రమునను వ్యయముచున్నదని కొందరు, మాత్రములో పాఠశాలలు కలయునని కొందరు ఇష్టమువచ్చినట్లు సభ్యులు సలహా లిచ్చిరి. ఇదంతయు సలహాలు కావచ్చునగాని బడ్డెయిచ్చ చర్చకాజాలదు. అనవసర ప్రసంగమును ఆపుటకు అప్పడప్పడు దివానుగారు సభ్యులను వాదము నిలిపి తీర్మాన ముపపాదించవలయునని కోరుమండిరి. మొత్తముమీద ప్రతినిధిసభయందు బడ్డెయిచ్చ ఎట్టిచర్చ జరుగలేదనియు ఎవరో కొంతమంది సభ్యులు తమ విన్నపములను తెలుపుకొనిరిని మాత్రమే చెప్పవలయున్నది.

మాడవదిన చర్చ

అబ్బాసుఖానుగారు బడ్డెయిచ్చ చర్చ ప్రారంభించిరి. సిబ్బందిఖర్చు తగ్గించి ఆమొత్తమును విద్యకొరకు ఆరోగ్యము వైద్యసహాయముకొరకు వినియోగింపవలయునని చెప్పిరి. ఎవ్వరేమను బోధలయందు నిమ్మజాతులప్రతినిధులండవలయునని చెప్పిరి. ఒక్కపంచములకుమాత్రము (విద్యకు) 80 వేల రూపములు ప్రత్యేకించుట ఉచితమాయని అబ్బాసుఖానుగారు ఆక్షేపించిరి.

ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము అబ్బాసుఖానుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తనసంఘమునకు ఎక్కువమొత్తము కావలయునని కోరవచ్చుననియు ఇతరసంఘములఖర్చుకై ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తమును ఆక్షేపించుట ఉచితము కావనియు చెప్పిరి.

వెంకటాచలంపంతు నీటిపై సౌకర్యములు లేవనియు అందులకు 18 లక్షల గ్రాంటు మంజూరి చేయవలయుననియు అబ్బాసుఖానుగారు కోరిరి. ఈవిషయమై కడపట ప్రత్యుత్తర మిచ్చుటకునని దివానుగారు చెప్పిరి.

ఖర్చులను తగ్గింపవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు అబ్బాసుఖానుగారు కొంతకాలము మాట్లాడిరి.

వీరిపిమ్మట బి. నరసింగరావుగారు మాట్లాడిరి. బడ్డెయిచ్చ అంతయు కాకితపురక్క యనియు నిజముచూచిన లోటు కనుపడు ననియు చెప్పిరి. రాజప్రతినిధి ఆతిథ్యఖర్చు విషయమై వీరు మాట్లాడుటకు ప్రారంభింపగ దివానుగారు ఆక్షేపించి అడ్డుపెట్టిరి. న్యవసాయశాఖకింద ఉద్యోగలభ్యులు అధికముగనున్నవనియు తాను రైతునియు, రైతులకు ఈఉద్యోగలవల్ల ఎట్టిలాభము గలుగలేదని వరసింగరావుగారు చెప్పిరి. రావుగారు రైతుల ఆభిప్రాయములను తప్పక ప్రకటించుచున్నారని ప్రభుత్వసభ్యుడు ఆక్షేపించెను. అలవన్సులు అత్యధికముగ పెరిగిపోవుచున్నవని రావుగారు చెప్పిరి.

మిగిలినవిషయము గారు బడ్డెయిచ్చ ఆక్షేపించుచు వ్యాపారస్థులకై ప్రభుత్వమువారు బడ్డెయిచ్చ తయారుచేయవలయుననియు, దేశీయవైద్యభివృద్ధికి ఎక్కువధనము ప్రత్యేకింపవలయుననియు చెప్పిరి.

లాండురెవిన్యూయందు 11 లక్షల ఆదాయము ఎక్కువగా హావించుటకు వల్లపుగారు ఆక్షేపించిరి. రైతులు మిగుల బీదస్థితియందున్నారనియు వారిని పీడించుట యుచితముకాదని వీరుచెప్పిరి. వైద్యశాలల ఖర్చులవిషయమై మాట్లాడుచు రోగులకు చికిత్సకై అనుచున్న ఉద్యోగలభ్యులకు ఎక్కువ ఖర్చు అనుచున్నదని చెప్పిరి.

ప్రభుత్వసభ్యులు మల్లపూవాదములను ఖండించుచు వైద్యశాలపరిస్థితులు మిగుల తృప్తికరముగ నున్నవని. ప్రాథమికవిద్యకై ప్రత్యేకింపబడిన 65 వేల రూపములు చాలవనియు మల్లపూరు చెప్పిరి.

ఆర్. గోపాలస్వామి ఆయ్యగారు నిమ్మజాతులకు విద్యావిషయములందు అధికముగ సౌకర్యము కలుగజేయుట అవసరమనిరి.

గ్రామములను అభివృద్ధికి తెచ్చువిషయమై ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధతో పనిచేయవలయునని మురుగేశం పిల్లెగారు చెప్పిరి.

విశ్వవిద్యాలయమున కంకను అధికముగ ధనము కావలయునని ప్రతినిధిసంఘపుసభ్యుల కొక పుస్తకభాండాగారముండవలయుననియు శ్రీకంఠయ్యగారు చెప్పిరి. అన్నివిషయములపై తీర్మానముల నుపపాదించుటకు సభ్యులకు అధికారముండవలయుననిరి.

అనంతయ్యగారు ప్రతిసంవత్సరము ఉద్యోగలభ్యులను హెచ్చించుట ఆక్షేపించి స్పృహివిద్య పాలిట్రామికవిద్యగరపు పాఠశాలలను స్థాపించుట ఉచితమనిరి.

మాడవదినగతి రైల్వేస్టాండుల కట్టుములను ప్రభుత్వమువారు తొలగింపవలయునని వేషారెడ్డిగారు కోరిరి.

రాజారీలో పన్నుల నిరాకరణము

నాల్గవత్సరము ల తీవ్రమగు టాముము

పన్నులకొరకు జప్తులు

నాయకుల అరెస్టులు - ప్రజలలో కలవరము

పూనా 16 జూన్:— పూనా జిల్లాలో జన్నారూ తాలూకాయందు చంటెలను వ్యాపించియున్న తీవ్రమగు టాముము వలన రాజారీప్రజలు నాల్గవత్సరముల నండియు పీడింపబడుచుండిరి. క్రిందటిసత్సరముగూడ కలుపు సంవత్సరమే. 1920 సం॥ము నుండియు భూమిశిస్తు వసూళ్లు నిలచియుండెను. రివెన్యూ అధికారు లిప్పుడు 1920-21 సంవత్సరముల శిస్తుల నిప్పుడు వసూలుజేయుటకు ప్రారంభించిరి. ప్రజలు 1920 సం॥ శిస్తులను చెల్లించుటకు నిరాకరించి పన్నుల నిరాకరణోద్యమమును ప్రారంభించిరి. అధికారులు ప్రజలను ఆస్తులను జప్తుజేయుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమున డాక్ పంతులరాజు, చినీలూలు స్వయాపచందు, తుకారాము హుషివలేగార్లు అరెస్టుచేయబడిరి. తాలూకాయందంతటను చాల కలవరముగనుండెను.

ఒక లక్షాధికారి - తహత్య

ఒంటరిగా నుండుటవలన వివారము.

కరాచీ, జూన్ 16:— రాజీబ్రహ్మసం దుక్కోగ మొన్న విరమించుకొనిన ఇ. జి. రాఫ్స్ ఫోల్స్ అను నాతడు ఈ యువయు ఆత్మహత్య యొనర్చుకొని తనగదియందు పడియుండెను. ఆతని మెదడుగుండా నొక తుపాకీగుండు చూరియుండెను. ఆతనిప్రక్కనే ఒక రివాల్వరును, ఒక అడ్డమును గలవు. మృతునకు 68 సంవత్సరముల వయస్సుగలదు. దాదాపు 40 వత్సరములు పనిజేయుండెను. ఆతనికి అయిదులక్షల రూపములుగలవు గాని తానొంటరిగా నుండుటచే చాల విచారము గలుగుచున్నదని నడుపుచుండెవాడు. ఆతనికి స్వదేశముందు బంధువులును స్నేహితులును చాలమందిగలరు. స్వదేశమున నున్న నాతడిట్లాత్మహత్య నొనర్చుకొని యుండదు. ఆతనిమరణమునకు ముందటి సాయంత్రము, చాల దీర్ఘములగు జాబులను వ్రాసి అందు తాను ముసలివాడనైననియు, జీవితమువలన నుపయోగము లేదనియు, అందుచే మరణించుటే మంచిదని ఎంచుమంటిననియు అందులో వ్రాసెను. 16 తేదీన తాను మరణించెదననిగూడ నాజాబులలో వ్రాసెను. సాధ్యమైనంత గొప్ప ఆహంబరముతో తన కంత్తక్రియలు జరుపవలెనని ఆతడుగోరెను. తనధనము నెట్లుపయోగింపవలసినదిగూడ తెలిపెను. ఆతని కీసాయంత్రము అంత్యక్రియల జరుపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. (ఆ॥ ప్రె॥)

పంజాబు యిండ స్ట్రీయల్

బ్యాంకు నేను

అప్పీలులో న్యాయమూర్తి క్రిందికోర్టు చేసిన నిందారోపణను త్రోసిపుచ్చుటకై విచారింపుమనెను

లాహోరు, జూన్ 16:— పంజాబు యిండిస్ట్రీయల్ బ్యాంకు డైరెక్టు డైరెక్టులసభలో తమ వోటింగ్ అధికారమును దుర్వినియోగ వరదినందులకై జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యిండియన్ కంపెనీ చట్టము 91 వి శెక్షనుక్రింద రూ. 1000 మొదలుకొని రూ. 2000 వరకు వేరువేరు జరిమానాలు విధింపగాదానిపై దివానుమంగళనేనును మరిముగ్గురు డైరెక్టులను అప్పీలు చేసికొనిరి. జిల్లా నెవన్సుజడ్జి నేడు తీర్పుచెప్పెను. క్రిందికోర్టులో ఆరోపించిన నిందను త్రోసిపుచ్చి న్యాయమూర్తి తేసును తిరిగి విచారింపవలసినదని పంపివేసెను. ఆ॥ ప్రె॥

అంజుమాన్ - ఇస్లామియాసభ

బెంగాలు మంత్రులయందలి విశ్వాసతీర్మానము

డక్కా, జూన్ 16:— అంజుమాన్ యిస్లామియా సాధారణసభలో యిప్పుడు బెంగాలు మంత్రులయందలి విశ్వాసమును తెలియజేయుచు వచ్చినెలలో వారి జీతములకొరకు పక్షి మెంటరీ బడ్డెయిచ్చ ఆమోదింపుడని కాసనసభలోని మహమ్మదీయసభ్యుల నడుమ ఒక తీర్మానము గావించబడినది. ఆ॥ ప్రె॥

అప్పలక్ష్మి తానరూపము

[మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రిచయశులుగారు]

(నిన్నటితరువాత)

ఇదిగాక అట్టికార్యములను అతికర్తవ్యము (విధానం) యనునట్లు కరణాకరములందు గుణదోషములు అనగా పనుల నాచరించినయెడల పాపభావకలభయము, మానసియెడల నష్టము, చెన్నబును అట్టికర్తవ్యములు రాగద్వేషములకములు గావు. ఉదాహరణకు: మృతాపహరణకర్తవ్యము చందాల కోటిజన్మము అని నింద కలదు. కాన ప్రత్యక్షిక (బ్రాహ్మది విషయకస్మృతి) రాగమాలకము గాదు. అటులే పరాశరస్మృతి 6 వ అధ్యాయము 24 శ్లోకము 'చందాలపర్యవేక్షక ఆతికర్తవ్యమలోకయే' చందాలునియడగనే ఆదోషనివృత్తికై అదిత్యుని మాడవలయును. 'చందాలపర్యవేక్షక సచేలంస్నానమాచరేత్' చందాలుని ముట్టుకొనినయెడల అట్టిదోషనివృత్తికై సచేలస్నానము చేయవలయును, అని చెప్పబడినది. ఇటుల చందాలపర్యవేక్షకములు పాపపాదములనియు, సచేలస్నానములు ప్రాయశ్చిత్తములనియు చెప్పబడియున్నందున నీస్మృతులు ద్వేషమాలకములు గావు. పరా 6 అ 26 శ్లో|| చందాలభాండ సంస్పృష్టం శీత్యా కూపకంజలం, గోమూత్రయాచకాహార స్త్రిరాత్రా చ్ఛుద్ధిమా ప్నయాత్ - చందాలభాండముతో కలసికొనిన బావిలోనినీరును ద్విజాదుపానము చేసినయెడల పాపము ఘటించును. ఆపాపనివృత్తి గోమూత్రములో కలిపిన యవపిష్టమును, మాడుదినములు భుజించినయెడల శుద్ధుడగును. అనిచెప్పబడినది. పాపాపహరణము ప్రాయశ్చిత్తమునియు చెప్పబడియున్నచందాలములను చాతుర్వర్ణ్యము వారలు తమవాడుకబావులలోనికి రానియ్యవలసిన చెప్పకస్మృతి పాపనివారణార్థమై ప్రవర్తించినది. బృహదారణ్యకశ్రుతిమాలము ద్వేషమాలకము గాదు. పరా 12 అ. 53 శ్లో|| యుగంయుగద్వయంధైవ, త్రియుగంధైవ తు ద్విగం, చందాల సూతి కోద క్యాపతితా నామధాక్రమాత్|| చందాలు నకు నాలుగు కాండధారమునను, బాలింతకు మూడుకాండధారమునను, రజస్వలకు రెండుకాండ ధారమునను, పతితునకు కాడినను, రజస్వలకు తొలగియుండవలసిన చెప్పబడియున్నది. ఇక్కడ రజస్వలతో పోల్చుచున్నది. అది కారణాంతరమున వచ్చినవని శ్రీ శాస్త్రులవారు నెలవిచ్చిరి. పతితునకే కారణము కలదు. "తతస్సన్నిధిమాత్రేః సచేలస్నాన మాచరేత్, స్నాత్యావలోకయేత్సూర్యం" అని చందాలసాన్నిధ్యము పాపాపహరణము చెప్పబడినందున ఇదియు ద్వేషమాలకముగాదు. ఇటులే రాగద్వేషమాలకములుగాని స్మృతుల నెఱుంగవలయును.

ప్రబలద్వేషముచేతనే చందాల దర్శనాదులు దోషపాపకములనియు తన్నివారణార్థము ప్రాయశ్చిత్తముల జేయవలయుననియు స్మృతికారులు కల్పించిరింటిమే? కల్పనాగౌరవముగలదును. దాని శాస్త్రకారు లంగీకరింపదు. అటులేల్ల నాగారవ మంగీకరించునెడల "మృతాపహరణ పరిత్యజ్యచందాలః కోటిజన్మము" అనుస్మృతియు రాగమాలకమనియే చెప్పవలసివచ్చును. అప్పుడు వేదములు ధర్మశాస్త్రములు ఇవన్నియు రాగద్వేష మాలకములు స్వప్రతిభయే ప్రమాణము అను చారావవాదములోనే చేరవలసివచ్చును. అట్టియన్నిటి మనకెప్పటికిని ఘటించకుండు గాక.

ఇక "హేతువర్తనాచ్చ" అనుమీమాంసానుక్రమమున విషయమెట్టిదని యడిగదరా, వినుడు. వై సర్వ హోమీయం బాసోధ్యుర్వర్ణ్యోతి, అనియొక స్మృతివాక్యము కలదు. జ్యోతిష్సోమకర్తవ్యమందు వై సర్వహోమము జరుగవచ్చును యజమానకుటుంబమువారు కప్పకొనిన ప్రోత్సవస్త్రిమును అగ్నిద్యుడు తీసికొనవలసినది అని దానివర్ణము. ఈవస్త్రమును ఈయనియెడల యజమానకుటుంబ దోషమనిగాని, పుష్పకొననియెడల అగ్నిద్యుని ను దోషమనిగాని చెప్పబడియుండలేదు. మూలధర్మాశ్రుతియును గమనించలేదు. ఇది రాగమాలకము. కనుక అక్రమాణము. అనగా న ప్రస్తావన సర్వద్యు న కిచ్చినను, ఈయకుండినను, క్రతుభంగము లేదని తాత్పర్యము. ఇటులే పాపక్షుగార్థమును శ్రేయస్సంపాదకములుగాక కేలలోభద్వేషాదిమాలకములను. కొన్నివాక్యముల కప్రామాణ్యము చెప్పిరిగదా యని పవిత్రతాసందేహాగములకు సాంఘికధర్మముల నిరూపములు చేయ నెంచుట సాపకార్యము. జానుపితము. హేయము.

ధర్మాధికారము

సంకీర్ణుడగు రథకారునకు అధానాధికారము కలదని వేదము దున్నది. శ్రీమనిమహర్షియు నిరూపించియున్నాడు.

నిమిదుకు బోయవాడు. అనులోమసంకరుడు. వానికి నోక యిష్టియందుమాత్ర మధికారము కలదు. పంచముడు సర్వకర్మ బహిష్కృతుడు గాన నితనికేవిశేషధర్మముందును అధికారము లేదు. ఒకపంచమునకు నానాధము లుండవచ్చునని ఇదివరకే నిరూపించినారము.

ఇక వేదము

ఋగ్వేదే పంచమాష్టకే ద్వితియాధ్యాయే. 18 వశ్లోనితీయోమంత్రః యఃపంచవర్ష జీరభినిసాదవమేవమే కవిగ్వృహః సత్కువా.

భాష్యం. యోగ్వి, కవిః ప్రాజ్ఞః గృహపతిః గృహజాం పాలయతా. యువానిర్వరణాస్సకా, పంచవర్షణీపంచజనాః మనష్యానభిముఖుంసమేవమేగృహేగృహేనివసాన నిశీదతి. ఉత్తరగావాక్య సమాప్తిః. సర్వజ్ఞాదుః గృహములపరిపాలించువాడును, నిత్యతపఃబుధుడును, అను నీ అగ్ని వసుష్మలనుగూర్చి అభిముఖముగా ప్రతిగృహముందు నివసించియున్నాడో అట్టి అగ్ని మయు పాపములనుండి రక్షించుగాక. అనిదీనియర్థము. అగ్నియనుజేవుడు పంచభూతములలో జేరినవాడుగనుక సర్వవ్యాపకుడై దేవతారూపముచే సర్వజ్ఞుడును, నిత్యతపఃబుధుడు నగుచు పంచనాగ్నిరూపమున నందరుమనుష్యుల గృహములలో నివసించియుండునని చెప్పబడినది. గృహపతిః అనగా గార్హపత్యధిష్ఠ్యము నందునివసింపుచు వాడని యర్థము గాదు. కనుకనే గృహజాం పాలయతా యని విద్యారణ్యులు వ్రాసిరి. పాలయరాజవేయని యింద్రేయకాలము సురక్షితముగా నుండగలవు. కనుక పంచనాగ్ని గృహపరిపాలకుడు లోకికాగ్నికిని వైదికాగ్నికినిఅగ్ని దేవతకును అభేద వివక్షచే సర్వవ్యాపకత్వము. చెప్పట కిటుల దేవతల ప్రతిమలు ప్రతిస్వభావము 'వాత్సప్రమ' అను వాక్యమున శ్రేతాగ్నుల ప్రార్థనామంత్రములతో,

"దివస్వరి ప్రథమంజజ్ఞే, అగ్నిరస్మ ద్వితియం పరిజాత వేదాః" ఇత్యాదివాక్యములు అగ్నిద్యులలోకమందు భూలోకమందును సముద్రములోను ఉండునని జేయుమన్నవి. దీనినిబట్టి సముద్రములో చేపలు అగ్నిహోత్రము జేయుననియు కర్మాధికారములేని దేవత లగ్నిహోత్రము జేయుదురనియు జేప్పవచ్చునా? సర్వవ్యాపకత్వమున కీవిధమున నుతించెను. అటుగా నియెడల కవిః యువా అను విశేషణములు గార్హపత్యాగ్ని క్షేపవర్తింతురా? కనుక లోకికాగ్ని యందరిగృహములలో నుండును. అట్టియగ్నియు అగ్నిదేవుడు ఒక్కడేయనది అగ్నిప్రాయమేగాని చందాలును శ్రేతాగ్నులస్థానము చేయవచ్చుననిగాని చేయవలయుననిగాని ఈమంత్రము చెప్పజాలదు. ఇది విధివాక్యముగాదు. పంచవర్షణీః ఐదుగురు వసుష్మలు అనగా ఐదువాడులవారి గూర్చి యభిముఖముగా ప్రతిగృహమున నుండునని చెప్పినను త్రైవిర్ణికేతరులను ఆనిరవశితులు, నిరవశితులు అనిరెండుగా విభజించి యెరుజాతులవారని శ్రుతి చెప్పినవని సమన్వయము జేయవచ్చును. ఈశ్రుతియందు స్వతంత్రజాతులనిగాని అస్వతంత్రజాతు లనిగాని గ్రహించుట కారాధములు లేవు. స్వతంత్రజాతులు పరమేశ్వరునివలన వైదును కలవంటిరేని ఋగ్వేదాంతర్గతమున పురుషనూక్తమందు నాలుగుజాతులే చెప్పనేల ఐవనజాతియొక్క యుత్పత్తిస్థానముగూడా, చెప్పబడలేదు. కొన్నిస్థలములలో స్వతంత్రజాతులు నాలుగు సంకీర్ణజాతి మరయొకటికలసి యొందింటినిగాలేకొంచుటకలదు. మరి కొన్నియెడల సంకీర్ణల నందరిని గ్రహింపక కించిత్రాగ్నాధికారముగల నిమిదునిగాని రథకారునిగాని సంఖ్యాపూరకునిగాని 'పంచవర్షణీః' అనియు 'పంచక్షేత్రయః' అనియు చెప్పట కలదు. కనుకనే సర్వజ్ఞులగు విద్యారణ్యులు రిదనుసారముగనే సకలశ్రుతిస్మృత్యైవిరుద్ధముగా వ్యాఖ్యానము జేసిరి.

ఋగ్వేదము 3 అష్టకే 5 వశ్లో రిమంత్రే మిత్రాయ పంచయేమిరే జనా అభిష్టిశవసే సదేవా విశ్వానిభిర్తి. భాష్యం: పంచజనాః నిమిదపంచమాశ్చత్వారోవర్ణాః, అభిష్టిశవసే. కేత్రానానుభిగంత్య బలయుక్తాయ మిత్రాయ యేమిరే హవీంష్యుర్వచ్చంతి సతాదృతోమిత్రే విశ్వా సర్వాః దేవాః భిర్తి స్వస్వరూపతయాధారయతి. మహాబలంపన్ను డగు మూర్ఖునకు నాలుగువర్ణములవారును నిమిదుడును హవిస్సుల నిచ్చుచున్నారని యర్థము. నిమిదుడనగా బ్రాహ్మణునకు శూద్రస్త్రియందు పుట్టినవాడు. అనులోమసంకరుడు. ఇతనికి కొన్ని కర్మలయందు ధికారము కలదు. ఇట్టి యర్థము సంభించుచుండగా శ్రుతిస్మృతివిషయము చందాలునకు సంధ్యానందన హవిః ప్రధానాధ్యధికారము ఈ శ్రుతివలన జేప్పబడు ననుట కేవలసంకరము.

విభేత్సల్పశ్రుతాద్వేదో మామయం ప్రతివ్యతి ఇతిహాస పురాణాభ్యాం వేదం సముపబృంహయేత్ అని పురాణవచనము

కలదు. కొద్దిగా చదువుకొనినవానిని బూచి వేదము తనకవార్థము కల్పించునని భయపడును. ఇతిహాస పురాణములతో వేదార్థము సరిమాడవలయునని దీనియర్థము. ఇతిహాస పురాణములు చందాలరు. స్వరూపులు కారనియే చాటుచున్నయవి. వాని కనుకూలముగ శ్రుత్యర్థము సంభవించుచుండగా సవాతన ధర్మవిముఖులగు జనులశ్రీతికై యిట్టి యసంగతార్థములకు జేప్పనేల బ్రాహ్మశాస్త్రీలమృత్యువారములన గలిగిన పంచమజాతి యధికసంఖ్యాక మనిన మనపూర్వీకుల కగౌరవము వాటిల్లునని గ్రహించిన యా సంకీర్ణులు శివుసమాధిసంపన్ను లై యరణ్యములలో నివసించి లోకకనుఖువిముఖులగు మహర్షులు రాగద్వేషాపహతులని చెప్పట వారి సగౌరవించుచు యని యేల గ్రహింపగూడదు. హేతువర్తనాచ్చ అను సూత్రమునకు విషయము నిరూపించియే యున్నవారలము.

అశేవసములకై స్వరాజ్యము అభింతునను వై హిక సుఖ ప్రత్యాశచే పారలొకములగు ధర్మనేతువుల నుల్లంఘింపదలచినట్టిపాశ్చాత్యవాసనావాసితులలో సమయ సమచిత్రతయూ భూతదయయు మనపూర్వీకులగు మహర్షులకు లేదని గ్రహించుట యసంగతము కాదా? అది కేవలము సారభాటము.

ఉపసంహారము

ఋగ్వేదములో నోకమంత్రము అగ్నికి పంచనాగ్నిరూపముచే సర్వగృహవాస్యవీని జేప్పును. మరియొకమంత్రము అగ్ని వర్ణములవారు నూర్వనకు నమస్కరింతురనిచెప్పును. ఇంధుకు విరోధము లేదు. అందరునూర్వనకునమస్కరింపవచ్చును. రెండవమంత్రమును బావీంష్యుర్వచ్చంతి అనగా తిమయాహరపదార్థములనూర్వనీకి సమర్పించుచున్నారని అర్థము. వేదమంత్రములతో నన్నివర్ణములవారు నియతకాలములలో సంధ్యావందనము చేయుదురని యర్థముగాదు. పంచజాతి జేప్పినమాత్రమున ఆయిదు స్వతంత్రజాతులనుట చెల్లదు. స్వతంత్రతాస్వతంత్రత లిచ్చట జేప్పబడలేదు. వివక్షాధీనముగా స్వతంత్ర జాతులు నాలుగు సంకర జాతియొకటికలసి అయిదనిగాని నిమిదునితో కలిపిగాని వచనాంతరవిరోధములేకుండా సమన్వయము జేయువచ్చును. కనుకనే వేదాంతశాస్త్రమున దంతకరణ మొక్కటియని కొన్నియెడలను, మరికొన్నియెడల మనోబుద్ధులు రెండనియు నుంకొనవలసి మనోబుద్ధ్యహంకారములు మాడనియు మరియొకచో మనోబుద్ధ్యహంకారచిత్తములు నాలుగనియు వృత్తిభేదమునుబట్టియు వివక్షాధీనమును బట్టియు జేప్పబడినవి. ఈ సభాధ్యక్షులు చెప్పినరీతిని పంచములు నిరవశితులగు లగును నాల్గువర్ణములలో పరిగణింపబడినప్పుడు పంచయేమిరే పంచవర్షణీ అనుశ్రుతులలోనిపంచత్వ సంఖ్యాపూరకు లేవ్వు? అనివేషితశూద్రులు నాల్గువర్ణముగను, నిరవశితులగు పంచములుగా జేప్పబడినని చెప్పవలెకదా? అటులే జాతిశూద్రుల నాలుగువర్ణములగు సంకీర్ణుల వైదవ వారిగా వాడి రనిన బాధకమేమి? సంకీర్ణత్వే న సంకీర్ణ లాక లే గయే నను అనులోమ సంకరులు కించిత్రాగ్నాదులు. ప్రతిలోమసంకరులలో కడపటివాడును చందాలు పంచమకల్పబాహ్యుడు. సర్వకర్మ బహిష్కృతుడు.

ఇటుల చెప్పినందున పంచములపై మాకు ద్వేషము కలదని యూహింపవలదు. వారు సుఖినివాసము కలవారై అన్న వస్త్రసమగ్ధులగు చాతుర్వర్ణ్యమునకు వేరుగా నివసించి వారి వలన నుపకారముబొందుచు తమకు సాధ్యములగు నుపకారముల వారికి జేయుచునుండుట మా కభిమతము.

వారికులవృత్తియగు చర్యసంస్కరణము చర్యమయోపకరణనిర్మాణము గ్రామసంరక్షణము మొదలగువానిని మే మభిలషింపము. ఇప్పటి నవనాగరికులే చెప్పలదుకాణముల పెట్టుట మొదలగుపనులచే వారికి జీవనభంగము కలుగజేయు చున్నవారలు.

అట్టిపను లాచరించినయెడల దోషము ఘటించునని ప్రాయశ్చిత్తములు చెప్పబడినవో యట్టిపనుల నిషేధించువచనములు ద్వేషమాలకములుగావు. అటులే చెప్పినెడల బ్రాహ్మబ్రాహ్మభోజనాది విధాయక వచనములుగూడా రాగమాలకములని యనవలసివచ్చును. ఇహపతి యంటిరేని అట్టివారు నాస్తికులు గనుక వారి బోధయతో మాకు ఆవసరము లేదు.

కరణాకరణములందు గుణదోషరహితము లగు వై సర్వ నీయనిస్త్రగ్రహణస్మృతులే రాగమాలకములు గాని ఇట్టివి కావు.

చందాల నిషేధస్మృతులు బృహదారణ్యకశ్రుతిమాలకములు. స్మృతులలో నిషేధింపబడిన చందాలర లక్షణములగు బహిష్కారప్రతిశ్రయాపపాత్రత్వాదులు ఇప్పటిపంచములందు గమనించుటచే వీరే వారనుటకు సందేయము లేదు.

లింగచక్రధారణాదులు వ్యవస్థితములు తాత్త్వికము
వానిని ధరింపకపోయినయెడల తప్పు. ఇవియు వానిం ధరించిన
యెడల తప్పు. అవిధినిపేదముల కర్థవాదములు గలవు.

తురుష్కులు సున్నతులు చేసికొనినయెడల తప్పు. హిం
దువులు అవి చేసికొనినయెడల తప్పు. ఇటుల వ్యవస్థచేయుటలో
భాధక మేమున్నది?

పంచములు మనలో కడబాటివారుగా లెక్కింపబడుట
జేసి మతాంతరములో జేరుట నరకప్రదము. తనభర్త వద్ద నెంతటి
దార్శిన్యము ననుభవించినను పతివ్రత క్రిమంతుడగు పరపురు
షుని శివంగిరూపా? అక్కడను వారగారముగానే చూతురు.
‘స్వధర్మ నిధనం శ్రేయః’ అని క్రిష్ణార్జునే ఆజ్ఞానొసంగెను. పం
చమునకు భగవన్నామసంకీర్తనము ఏయాసత్యాది సామాన్యధ
ర్మములు భగవదాలము నిర్యాణపూర్వక భగవత్పూజాదికము
కృతార్థతాపేతువులు. తురుష్కులును హిందువులును ఒక్కొ
కరి దేవాలయములలోనికి మరియొకరు వెళ్లరు. ఒకరిధర్మములను
మరియొక రాచరించుటలేదు. ఇటులనే వైపులును వైపులును
పరస్పరవిరుద్ధధర్మాలవలె యున్నారు. అయినను వీరింద
రును గ్రామక్షేమమునకైగాని దేశక్షేమమునకైగాని యత్నిం
చుటలేదా? అటులనే పంచములు మనమును వేరుగా నుండినను
అందరము దేశక్షేమమునకై యత్నించుట క భ్యంతర
ముండదు. ఇప్పటి దేశ నాయకులందరును మే
రునగధీరులు, స్వార్థస్థాగులు, దేశమహోన్నతికై పాటుబడుమ
హోయులు. అయినను కలికాలవశంబుననో సనాతనధర్మరీతుల
దురదృష్టవశంబుననో విదేశవిద్యాభ్యాసవాసనా వశంబుననో
వారి హృదయంబులకు మావాక్యంబులు రుచింపవయ్యె. “పరిత్రా
ణాయ సాధూనాం వివాదాయ చ దుష్కృతాం, ధర్మసంస్థా
పనాథాయ సంభవామి యుగేయుగే” అని యజ్ఞవల్క్యసగిన
క్రిష్ణార్జునే దేశప్రముఖులమనంబులంధర్మప్రమాణంబులజేయుగాత్రే!
నిరంకుశ ప్రభుత్వమువారిని ఎదిరింపబాలక దేశప్రము
ఖులు సహాయార్థము భగవత్పూర్ణము చేయుచున్నవారలు.
దేశప్రముఖులు చేయు నిరంకుశధర్మోల్లంఘనమునకు వైపర్యాలక
సనాతనధర్మార్థిమానులమగు మేమందరము సర్వశక్తులగల ధ
ర్మసంరక్షకుడగు భగవంతుని సహాయార్థము బ్రార్థించుచున్నవార
లము. గుణదోషవిమర్శనశీలు రగు సజ్జనులు గుణములం గ్ర
హించి దోషముల త్తమించురుగాత్రే!

ఈవాక్యము పంచమస్వర్ణమునందు దృఢాభినివేశము
గలవారల కుపయోగింపకపోయినను, కాస్త్రీయత్వభ్రాంతిగల
మగ్గస్థుల కుపయోగించునేమో యని వ్రాయబడినది. అస్పృ
శ్యత్వనివారణమున కెన్నియో ప్రమాణములు గలవని వీరు వ్రా
సిరి. అస్పృశ్యత్వనిరూపణ మింతకంటె ప్రబలప్రమాణము తె
న్నియో గలవని వీరులు గ్రహించుతుగాత్రే.

చాకులు - తాళములు
మంగళి కత్తులు.
అంగణాదలచే చేయబడినవి మేలయినవి.
వెలునే ధరలకాట్టలగుట్టవ్రాయుడు.
బి వెంకటేశ్వర్లు ౯౦డ్ కో లిమిటెడ్
కట్టప్ప అండ్ లాక్ మేకర్సు cel.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
టెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెసు. “ఇంద్రప్రస్థ” పెద్దాపురం.

మెన్దరిజము నేర్చుకొనుడు
మెన్దరిజము, హిప్పటిజము, తాట్ రీడింగు, మెన్దరి
జసహాయమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు
విపులముగ మర్మ రహితముగ గురువు
తేకనే ఆ భ్యాస
యోగ్యముగ రచింప
బడిన సమ్మోహన
గ్రంథము తక్ వి
ద్యా వ్యాపకాక్షే
ముతో వెలగ్గించి

ఒక రూపాయకు
మాత్రమే అమ్ముడును. వి. పి. ఛార్జీ నాలుగు అంశములు
అ. డెన్:-
మేనేజరు హిక్కుటిక్ హోము, ఏలూరు.

వృత్తాంతలేఖలు

కావలి (స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 15:- ఒంగోలు పురవాసులు క్రియత పాంచాల
సుబ్బారావుగారు ముగ్రామమునకు విచ్చేసియుండిరి. వీరు తమ
పాండిత్యమును, జ్ఞాపకశక్తియు, వెలిబుచ్చుగల కొన్ని
వివేదములను బోర్డు హైస్కూలులో చూపిరి. వీరు చెన్న
పురికి బోవుచున్నారు.

త్రాగుడు

పోస్తుఆక్సు రొడుట (ట్రాంస్ జోర్జియా) నుండు వంశ
వద్ద యొప్పుడును త్రాగుబోతువారు చేరి అల్లరిచేయుచుందురు.
రాకపోకలకు చాల యిబ్బంది. మూడురోజులనాడు నోక
త్రాగుబోతు యింకొకనిని కత్తితో పొడిచి 4 గాయములు
చేసెను. ఇట్టి తగవులు సర్వసామాన్యము. యూనియన్ వారు
రోడ్డువెంబడి అంగళ్ళనుంచుటకు శ్రీలకు లైసెన్సులు యిచ్చి
రి. ఈ అంగళ్లు అన్నివిధముల అల్లరిలకు అవకాశము నిచ్చు
చున్నవి.

స్కూలు ఫయినల్

బోర్డు హైస్కూలులో 11 నుండి మాత్రమే జయము
గాంచిరి. లోకడ సంవత్సరములో 100కి 50 మందికి పైగా
జయముగాంచుచుండిరి. ఈవివరీత మేమో?

నాటములు

అల్లూరు క్రిష్ణవీలిన సభవారు నిన్న రాత్రి రామ
దాసునాటకము ప్రదర్శించిరి. రు 250 లు వసూలు ఆయెను.
17 వ తేదిన సావిత్రినాటకము ప్రదర్శించుదురు.

కాలమానము

మృగశిర ప్రవేశము తర్వాత బౌద్ధిక వానలేదు. పడ
మటిగాలి అతితీక్షణముగా వీచుచున్నది. నీళ్లు యెండిపోవు
చున్నవి.

రాజమహేంద్రవరము (స్వకీయవిలేఖరి)

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

జూన్ 15:- శ్రీయత అన్నపూర్ణయ్యగారి వీరెల
18 వ తేదిని పెంటలు జైలునుండి విడుదలచేసెవ్వడు జైలు
గేటుకద్ద నాయనకు కలిసిగొనుటకు కాంగ్రెస్ ప్రచారకులను
అన్నపూర్ణయ్యగారి బంధువులను మిత్రులను జాతీయ విద్యా
లకు విద్యార్థులకు చాలమందినిచ్చేసి ఆయనకు పుష్కలాలం
కృతులుగ జేసి అలింగముజేసి సంతోషముతో నింటికి దీసి
కొనివచ్చిరి. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు పీఠానగరమునండి
ప్రత్యేకముగా దయచేసిరి. భవిష్యేపాటి శత్యవారాయణగారు,
మొసలికండి తిరుమలరావుగారు, మామిడి లక్ష్మీవతిగారు, గణి
పాటి ఆంజనేయ నూర్యప్రకాశరావుగారు, నాళం పట్టాభి
రామారావుగారు, నాళం చినభీమరాజుగారు, మామిడి దేవేం
ద్రుడుగారు, అవసరాల శేషగిరిరావుగారు, నేత్రకండి శేషగిరి
రావుగారు, ఖండవిల్లి రాజారావుగారు, మరికొందరు ప్రముఖులు
జైలుగేటువద్దనువచ్చి అన్నపూర్ణయ్యగారికి స్వాగత మొసంగిరి.

కాంగ్రెస్ కార్యాలయమునద్దకు వీరందరుకలిసి యూ
రేసింపుతో నచ్చి అక్కడ కొంతకాలముగి యిష్టానోష్టిపలిపిరి.
మధ్యాహ్నము భోజనానంతరము డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యగారు,
శ్రీయత అన్నపూర్ణయ్యగారు, నాళం చినభీమరాజుగారు,
మొసలికండి తిరుమలరావుగారు, మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య
గారు కలిసి కోటిలింగములవద్ద నూతనముగా నేర్పరుపబడిన
గాంధీ పుత్రహలయమును జూచుట కరగిరి. అచ్చట జరుగు
చున్నపని యావత్తు క్రి భీమరాజుగారు అన్నపూర్ణయ్యగారికి
జాపి ఆయన జైలులోనుండగా జరిగినవ్యూహము దెలియజేసిరి.
ఆసాయంత్రిమే ఆంధ్ర యావజన స్వరాజ్యభవారు
యొక ఛాయాపటము డీయించుకొనిరి.

సభ

సాయంత్రము 6 గంటలకు క్రిందితామడినాటకాలలో
అన్నపూర్ణయ్యగారికి స్వాగత మొసంగుటకు పురమహాజనసభ
జరిగెను. జాతీయవిద్యాలయమునకు పూర్వము ప్రధానోపా
ధ్యాయులుగానున్న శ్రీ లక్ష్మణరాజు ప్రకాశరావుగారు రథ్య

క్షతపొందిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారి గుణగణములను ఆయన
యొక్క స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును స్వేచ్ఛాసాహసములను పట్టు
దలను గురించి కొద్దినిమిషములు మాట్లాడి ఆయనయెడల తమకు
చాల గౌరవముగలదని స్పష్టపరచిరి.

మొసలికండి తిరుమలరావుగారు తరువాత నుపన్య
సించుచు అన్నపూర్ణయ్యగారును ఆయనయు సహాధ్యాయు
లనియు చిన్న నాటినుండియు అన్నపూర్ణయ్యగారు స్వాతంత్ర్య
ప్రియులనియు పట్టుదలగలవారనియు యుత్సాహ పూరితులని
యు దేశభక్తి గలవారనియు జెప్పి కాకినాడ కాలేజిలో వీరిరు
వురు గలసి చదువుకొనుచున్నప్పుడు జరిగిన కొన్ని విషయము
లను కథలను జెప్పిరి. గోదావరిజిల్లా జాతీయోద్యమము లన్నిటి
లో నూడ చాలముందుగానుండి బనిచేయుచున్నను ఈజిల్లాలో
మంచి పత్రిక యేదియు లేకుండుట చూచి
అప్పుడప్పుడు పత్రిక నొకదానిని స్థాపింప నాలోచ
నలు జరిపెదేవారమనియు జెప్పి అన్నపూర్ణయ్యగారు స్థాపిం
చిన కాంగ్రెస్ పత్రిక ఆకొరత దీర్చినదనియు, ఈజిల్లావాసు
లందరు ఆపత్రికకు సహాయమొనరించి వృద్ధిజేయవలయుననియు
చెప్పిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారు

అన్నపూర్ణయ్యగారు రుపన్యసించుచు శ్రీ ప్రకాశ
రాయుడు తిరుమలరావుగారు జెప్పినదంతయు వారివాత్సల్యము
వలననే అనియు; తాను జైలునందున్నప్పుడు తనపత్రికకు
సంపాదకులుగానుండి పత్రికను నిలువజేసిన శ్రీయుతులు
కాండ్రేగుల రామచంద్రరావుగారు, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం
గారుకు కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనముల నర్పించిరి. రాజమహేం
ద్రవరములో నేయుద్ద్యమమైనను ప్రజాదరణ లేక పనిపోదనియు
ఆయుద్ద్యములో పనిచేయువారు పట్టుదలతో పనిజేసినచో
తప్పక విజయము నొందుననియు జెప్పిరి. కాంగ్రెస్ పత్రిక
నణగ్రొక్కటకు ప్రభుత్వమువారి వివరణజేసిన ప్రయత్న
ములు విఫలమైనదనియు, ఇకముందుగాడ నట్లే విఫలము
లగుననియు ఆపత్రిక యెన్నటికి చావదనియు చెప్పిరి. తాను
కొద్దికాలములో సంపాదకత్వము స్వీకరింతుననియు, తనయభి
ప్రాయములలో నేవిధమగు మార్పుగలుగలేదనియు, మహాత్ముని
నాయకత్వములో దనకు అఖండసమ్మక్యము గలదనియు జెప్పిరి.
సభ రాత్రి 7 గంటల 15 నిమిషములకు ముగిసెను.

అన్నపూర్ణయ్యగారికి రాజమహేంద్రవరము లొసంగిన
స్వాగతము హృదయపూర్వకముగా నున్నది.

కృష్ణా డెల్టా

రాధాకీ మార్గములు

డెల్టాలో రాధాకీమార్గము లన్నియునుగ నున్నవి.
నీ గ్రామము చూచినను వర్షాకాలము. విల్లండు దీవులు డెల్టా
యొద్దను సుమారు 80 ఏండ్లనుండియు, కాలవలకు వంతెనలు
లేవు. రాధాకీ ప్రజలయొక్క ఇబ్బంది వర్షనాతీతము. డెల్టా
వలన 50 లక్షల రాబడినందుచున్నది. డెల్టా, రాధాకీమార్గములకు
భంగము కలుగజేసినది డెల్టా అయియుండగా, యీకాలుము
పైన లక్షలకరబడిగ ఖర్చుపెట్టు, వంతెనలు నిర్మించుట పని
లోకల్ బోర్డుల నెత్తిపెట్టినది. ఇది యెట్టిన్యాయమో తోచ
లేదు. లోకల్ బోర్డులు నిర్వహింపవలసిన పనులు చాలా వున్న
వి. రాబడి అత్యల్పము. ప్రజలు ఇంక నెక్కువగా పన్నుల నివ్వ
జాలరు. వంతెనల గట్టు బాధయట్లుండ వంతెనలు నిర్మించుట
కు ఇన్ఫ్రామెంట్ వారి వత్తవు లుండువలెను. వారి సలహాప్ర
కారము కట్టవలెను. వారి యాజమాన్యముక్రింద నడువవలెను.
నూపర్వేషన్ ఫీ నూటికి 15 గాని, 10 గాని, వారిఇష్టప్రకార
మియ్యవలెను. లేదా వారికి కంట్రాక్టులనివ్వవలెను. లేకున్నచీలు
లేదు. లోకల్ బోర్డులు ఎందరు ఇంజనీరులున్నను సరే, ఎంద
రు సబ్ ఇంజనీరులున్నను సరే, ఎంతెంత జీతము లిచ్చుచున్నను
సరే, వారెంత ఇంజనీరింగు పరీక్షలు ప్యాసయినను సరే, డి.
పి. డబ్ల్యు. ఇంజనీరుల సలహాలే ముఖ్యము. జిల్లాలో కట్ట
వలసిన ప్రదేశములు కాలతరబడి వంతెనలున్నవి. అవి న్యాయ
ముగా డెల్టాకాలువలపైన మాత్రము డెల్టావారు కట్టెతిరవలసిన
వేరుగును. వీనివిషయమై, ప్రభుత్వదృష్టి మరలునటుల గౌరవ
సభ్యులు పోయితిండి, డెల్టా ప్రజలయొక్క బాటలసౌక
ర్యము నభివృద్ధిపరచెదరు గాకయని కోరుచున్నాను.

ఒక డెల్టారాధాకీ బాటసారి.

జాబులు

అనంతపురము జిల్లా కల్యాణదుర్గము తాలూకా ముడిగల్లు గ్రామమున సెటిల్ మెంటు రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగానుండిన బ్రహ్మశ్రీ లింగరాజులుగారు శ్రీరామస్వామియను జరుపుచు న్నారు. ఈ క్రతువు 9.6.24 తేదీనుండి ప్రారంభమై అతివైభవముగా జరుగుచున్నది. —సోంపల్లి వెంకటరమణయ్యచౌదరి.

రాజమండ్రి

ఇదివరలో సెటిల్మెంటు రివిన్యూ పురపాలకసంఘము చేసిన ధర్మవైద్యకాలకు శాఖను ఇన్ స్పెక్టరు పేటలో బ్రయినింగ్ కాలేజీవద్దనున్న పంచాయితీకోర్టుయందు నున్న వడ్డాదివారి గృహమునందు 15.6.24 తేదీని స్థాపించబడినది. ఇచ్చట ఆయాశాఖలను పరిక్షించి శిక్షణాపథముల ఉచితముగా నివ్వబడును. చావలి రామమూర్తి శాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిశారద.

ఫిజిషన్ యంచార్జి మునిసిపల్ ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీ.

కొత్తపేట తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

30.6.24 తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు కొత్తపేట స్వరాజ్యకార్యాలయములో తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క ప్రస్తుత విషయపరిశీతుల నాలోచించుటకు గాను సమావేశమవునుగాన సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయ కోరెదను. కార్యనిర్వాహకవర్గముకూడ ఆ తేదీనే సమావేశమవును. విషయములు

- 1. జమాఖర్చులు 2. కార్యదర్శి గోపేటి వెంకట్రావు గారి రాజీనామా 3. కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు సంతృప్తి కరముగా పనులు జరుగుచుండుట లేనందునను మరియు విషయ పరిశీతులవల్లను కార్యాలయమును మార్చుట 4. ఖద్దరు ప్రచారము నిమిత్తం కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సంపూర్ణాధికారమును వినియోగించుకొనుటను గురించి 5. ఇతర ముఖ్యవిషయములు. గోరుగంటు వెంకటేశ్వర్లు, కార్యదర్శి.

కడపమండల జాతీయోపసంఘము

1924 సంవత్సరము మే నెల 30 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు కడపపట్టణమున మండల జాతీయోపసంఘము సమావేశమై గావించిన తీర్మానములు.

- 1 శ్రీయుత కేతు వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనబడిరి.
- 2 శ్రీయుత ప్రతాపగిరి రామమూర్తిగారు కార్యదర్శిగ యెన్నుకొనబడిరి.
- 3 ఈ క్రిందివారు మండల కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు ఎన్నుకొనబడిరి.
- 1 సాధు వెంకటసుబ్బయ్యగారు (2) భూతపురి నారాయణ స్వామిగారు (3) యర్రనట్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు (4) కానుగో శ్రీనివాసరావుగారు (5) చింతకుంట సుబ్బరావుగారు (6) ప్రతాపగిరి కాంతాబాయిగారు (7) సాయం వరదహనుగారు (8) కాకర్ల పెద్దవీరయ్యగారు (9) కంచి రాజు లక్ష్మీనరసింహంగారు (10) మండపల్లి పిచ్చిరాజుగారు (11) కంచంరెడ్డి వోబులరెడ్డిగారు (12) వెలుగోటి నారాయణరెడ్డిగారు (13) ప్రతాపగిరి రామమూర్తిగారు (14) కేతు వెంకటరెడ్డిగారు (15) షేకు ఖాదర్ హుసేనుసాహెబుగారు.
- 4 ఈ క్రిందివారిని ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము నకు సభ్యులుగా యెన్నుకొనవలెనని.
- 1 కేతు వెంకటరెడ్డిగారు (2) భూతపురి నారాయణ స్వామిగారు (3) ప్రతాపగిరి రామమూర్తిగారు (4) చింతకుంట సుబ్బరావుగారు (5) సాధు వెంకటసుబ్బయ్యగారు (6) ప్రతాపగిరి కాంతాబాయిగారు (7) సాయం వరదహనుగారు (8) కాకర్ల పెద్దవీరయ్యగారు (9) కానుగో శ్రీనివాసరావుగారు (10) భద్రాద్రితాలమయ్యగారు (11) నూకల వెంకట సుబ్బయ్యగారు (12) కంచంరెడ్డి వోబులరెడ్డిగారు (13) వెలుగోటి నారాయణరెడ్డిగారు (14) పాలేటి వనమమారాజుగారు (15) సాయం పాపయ్యగారు (16) కంచిరాజు లక్ష్మీనరసింహంగారు (17) సి. పి. బాబురావుగారు (18) జె. పిచ్చయ్యగారు.
- 5. ఈ క్రిందివారు మండల విద్యకళాపంఘమునకు ఎన్నుకొనబడిరి. (1) ప్రతాపగిరి రామమూర్తిగారు (2) ప్రతాపగిరి కాంతాబాయిగారు (3) సాయం వరదహనుగారు (4) కాకర్ల పెద్దవీరయ్యగారు (5) మండపల్లి పిచ్చిరాజుగారు.
- 6. మండల జాతీయోపసంఘ కార్యాలయమును ముద్దలనుండి తాళ్లపాకకు మార్చవలెనని.

ప్రతాపగిరి రామమూర్తి కార్యదర్శి

గ్రంథాలయములు

III

(1) మన ఆగ్నేయ ద్రవీణుల పూర్వకాలమున గురుకులములు, ఋషివాటిక లెట్లు సర్వవిద్యల కాలవాలములై యుండి కోరిన విద్యారంతులను చేశమన కర్పించియుండెనో, నేడు వానిస్థానములలో “గ్రంథాలయములు” గురుకులములై ప్రతిగ్రామమందును వెలయుచుండలేదు. తిద్వారా రాజకీయ, సాంఘిక మత నైతికాది వివిధవిషయ జ్ఞానము ప్రజలకు కలుగజేయు సవకాశముగలదు. ఏలకో “గ్రంథాలయములు” మాట నేటి రాజకీయ కేంద్ర మెవడలో నెక్కియుండలేదు! శరీరములో నొక్కభాగము నకు బలమెక్కించి, తక్కిన భాగములమాట మరచిన శాశ్వత సౌభాగ్యమేమని చెప్పవచ్చును? ఆవిధముగనే గ్రామవాసులకు యొక్కరాజకీయసంగతులనే చెప్పి, తక్కిన విషయముల నే, తలపెట్టుకుండినయెడ, ఎట్టిజ్ఞానంతులగుదురో చదువరులే యూహించ బ్రాధితులు. అందుచే నొకసంస్థను గ్రామమందు నెల కొల్పినయెడల, వాసంస్థయే యెల్లజ్ఞానము నివృన్దిగా నుండును. అట్టిసంస్థలెల్ల గ్రామముల స్థాపించినయెడ “స్వరాజ్యము” స్థాపించుట ముఖ్యసాధ్యము. ఇట్టిసంస్థలు యెల్లెడ వెలయనలయునన్న ముందు శిలకంతులగు చేతభక్తులు కావలసి యున్నారు. కాని వారివారి దినచర్యలునున్నను లెఖించబడక, క్రమ శిక్షణలేని తాత్కాలిక యుద్దేశపూరితులగు యువకులవలన చేశమునకు మేలేమాత్రమున లేదని నానమ్మకము! ప్రెగా కీడువాటి లైన వాటిలవచ్చును.

(2) “భారతమాత” యొక్క ఆరాధనకుందిర ఋకటి ప్రతిగ్రామమునుండి తీరవలెను. అయ్యదియే “గ్రంథాలయము” తోగూడిన “గురుకులము” ఇందు బ్రహ్మచర్య ప్రాప్తియొక ముఖ్య శిక్షణబొంది విద్యల నెర్పి గ్రామసౌభాగ్యమునకు తోడ్పడుచుండురు. గ్రామవాసు లెల్లరు కులభేదముగాని మతభేదముగాని లేక ప్రతినెత్యము యీమందిరమున దర్శించి మాతను నేవించి వెనుమండినట్లు నియమముండవలెను. నియమము లేనియెడల యే కార్యము నెఱవేరజాలరు. ఈమందిరముయొక్క కవాట కము యెల్లపుడునూ తెరిచియుండును. సర్వమానవ సమత్వము యిచ్చట గ్రహింపవలెను. ఈమందిరమున భారతమాత మూర్తి వంతెముగ నెలకొల్పబడియుండును. భారత నాయక నాయకీమణు లెక్కిన లిందుంచబడును. యువయువతీజను లెల్లరు వీనినందీ గుణపాఠముల నేర్చుకొనుచు తామును తమ జీవిత కాలములో నింతటిస్థానముల నలంకరింపవలెనని పాటుపడుటకు ప్రోత్సహింపబడుదురు. అవియుంగాక వాగ్రామములలో తయారుచేయబడునట్టి వస్తువుల నెల్ల సంగ్రహింపబడి యుంచబడును. అగ్రామ సరిహద్దుల భూభాగమున నున్నవస్తువుల సంగ్రహించి యందుంచబడును. ఈవస్తువులు వానియుత్పత్తి, వాని యుపయోగము ఇత్యాదు లొక గ్రంథమునందరకు తెలియునట్లు వ్రాసి యందుంచబడును. వ్యవసాయవస్తునామగ్రంథము యందుంచబడును. వివిధభాష్యములందుంచబడును. ఒక టననేల? అగ్రామవాసుల సౌకర్యములకు తగినవిద్య నందు నేర్పబడుచుండవలయును.

(3) సర్వవిద్యలకాకరంబగు నొక “గురుకులము” ప్రతి గ్రామమున నుండవలయును. పూర్వకాలమున పల్లెల నుండు బ్రాహ్మణ గృహములెల్ల గురుకులములై బ్రహ్మచర్యులకు నిలయమై విద్యల కాలపట్టగుండెడి. నేడు కేవలము అబద్ధ సాక్షులు చెప్ప లేక బోధించ విషవాటికలైయున్నందులకు చింతిల్లలేనీ వచ్చినది. ఎక్కడైన నొకరు పూర్వసాంప్రదాయానుసరించి నుండవచ్చును. ఎవరి కేవిద్య కాలయనన్న ఆవిద్యను నేర్చుచు నాటిగురువులు సత్కాలక్షేపము చేయుచు నిర్మలమైన జీవనము చేయుచుండెడి వారు. అంతకు పోనేల? మన తండ్రితాతలవాటి కాలముయొక్క చరిత్రకు బోధకము కావా? జ్ఞానవాసుకంబగు “గురుకులము”ను అగ్రామవాసు లే పోషించి కాపాడుబాధ్యులై యుండలేదు. తమకు పండిన పంటలో సాలునకు పదియారవపాలు ఈగురుకులమున కియ్యవలయును. గ్రామ ఆయకట్టు భూమి లో నొకకుచ్చెలభూమిఅనగాయ 25ల భూమిని యీగురుకులము క్రింద నుండవలయును. ఇచ్చట గోరక్షణము జరుగవలయును. ధర్మసంరక్షణార్థము. ఈ గ్రంథాలయముతో గూడిన గురుకులవాసులు పాటుపడుచుండ వలయును. తీరక 10 యేడ్ల వయసుబాలర నుంచుచేర్చుకొనుచుండురు. 10 సంవత్సరము లిందు విద్యనేర్చుచుండురు. ఇందు ప్రాణసంక్షాతక ధనుర్వేదము నేర్పబడును. శారీరకమానసికవిద్య లిందు కరపబడును.

(4) ఈ గురుకులము సర్వాంగములతో సౌష్ఠవముచేంచి సర్వవిద్యల కాలవాలమై యున్నయందును. ఏనాడు “గురుకులవాళము” అనేదమాటయే మన భారతభూమినుండి తొలగి యెనో, అనాడే “స్వరాజ్యము” తొలగి పరాధీనత ప్రాప్తించి

జేశనీవాటికావరకుండు లగు బ్రహ్మచర్యుల తయారుచేయగలుగునో, అనాడే స్వరాజ్యస్థాపనదిన మని వమ్మనలయును! అనాడే భారతీయుల “బెండా”కు మరొకసారి ద్వీపాంతరములలో నెగిరియుండగలుగును! అనాడే భారతమాత నేత్రములదుడుచుకొని పకపక నవ్వునాగును! అనాడే ధర్మసంక్షేమమునుఖండఖండంతురములకు పంప కత్తికలిగియుండగలదు! అనాడే కేశోపంతులు తపోపంతులు, వీర్యవంతులు, మేధావంతులు, శరపరంపరలుగా బయల్పెడలి జ్ఞానలేజమును జేశజేశములకు పంపగలుగుదురు! ఈవిధమున ప్రతిగ్రామమునను పని ప్రారంభింపబడి, గ్రామము సంస్కరింపబడినయెడల, భారతజేశమందు మరొక్కసారి “స్వరాజ్యకేత్తి” నేర్చుగా తాండవమాడకుండునా! జేశము కి జేశారాధకులపై నిలిచియున్నది. క్రమశిక్షణ బొందిన జేశారాధకుల తర్పితచేసి జేశవిముక్తికై పంతుల “సంస్థల”ను జేశీయమహాసభవారు గ్రామ గ్రామములందు వెంటనే నెలకొల్పవలెను. ఒక్కరాజకీయ విషయములనే బోధించుసంస్థగా నుండనూడదు.

చట్టి నరసింహారావు, గుంటూరు.

సాధుమహాజనసభ - పల్లాకిమిడి (ఒక విలేఖరినుండి)

జాను 13:— 8వ తేదీని పల్లాకిమిడి తాలూకా ఆదర గ్రామమున వైసభ సమావేశమయినది. ఘమారు వెయ్యిమంది సాధువులు 2000 మంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. అందుగా 500 మంది శ్రీలు. వీరందరికి నూకయ్య శనాపతిగారు భోజనములు ఫలహారములతో సంతృప్తుల చేసిరి. ఉదయం 6 గంటల 7 1/2 గంటవరకు సంతోర్తన, ధర్మలింగేశ్వరపూజ జరిగినది. సుమారు 9 గంటల సభ ప్రారంభింపబడెను. శ్రీయుత తరిణి వీరభద్రాచారిగారు మహారాజశ్రీ జేపూరి సింహాచలంగారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనిన పిమ్మట భగవద్గీతాను బలపరచిరి. సభారంభమున అధ్యక్షునిచే రచింపబడినపద్యములు శ్రీయుత ఎరుకోల చంద్రశేఖర శ్రీధర్గారిచే చదువబడెను. పిమ్మట అధ్యక్షులు ఉపనిషత్తులలో చెప్పిన శ్లోకములతో తమ ఉపన్యాసము ప్రారంభించిరి. అందు ఇట్టి సభల ఆవశ్యకతను గూర్చియు సభల జువు విధము, సాధుజనులు సుచరించు మార్గముల గూర్చియు విప్పిచెప్పిరి. పిమ్మట పల్లాకిమిడి వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత బాబాయి ఆచారిగారు ఆత్మభక్త్యమును గూర్చి ఉపన్యసించిరి. కొరసండ గ్రామవాసులగు శ్రీయుత రామయ్యగారు మృత్యు భయము గూర్చి చదివి వినిపించిరి. వీరభద్రాచారిగారు కూడా రహస్యము గూర్చి కొంత నడిచిరి. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి తమ అంత్యోపన్యాసమున జీవశారీరమానసత్వములను ఉపనిషద్వ్యాఖ్యానములతో పొందుపరచి పాశ్చాత్యసాధన కార్యమునకు విశోధము లేకుండా సంయుక్తముగా రుజువు చేయుచు నున్నారు రెండు గంటలకాల ముపన్యసించిరి. పిమ్మట భోజనాంతరమున తిరిగి సభసమావేశ మయెను. మహారాజశ్రీ పాలేపు పోలిరాజుగారిని కవిరాయని సత్యన్నా యణ గారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొని పిమ్మట వీరభద్రాచారిగారు బలపరచిరి. అధ్యక్షులు సభవారిని కొన్ని ప్రశ్నలు చేయుచు కొరగా కొంతకు లేచి రహస్యము 2 పృష్టిక్రమము 8 ఆక్రమముల ఆవశ్యకత మొదలగు వాని గురించి ప్రశ్నించిరి వాట్ల ఉత్తరపులు కూడ సభవారే ఇచ్చుట అవసరమి యియ్యగా శ్రీయుత జేపూరి సింహాచలంగారు రహస్యము గూర్చియు సృష్టిక్రమముగూర్చి వుడయమున ఉపన్యాసము జరిగెను. కాన అనవసరమని ప్రోసిజేయబడెను. పిమ్మట కవిరాయని సత్యనారాయణగారి ఆత్మోపన్యాసము జరిగెను. ఉపన్యాసముధ్యమన, గురంగి వాస్తవ్యులొకరు సభాసభ్యులను లేచి జేతాంతమంతయు అనవసరమనియు శ్రీకృష్ణుని పాదముల సతతము భజించిన ముక్తికల దనియు శ్లోకములతోడను పాటల సతతము భజించిన ముక్తికల దనియు శ్లోకములతోడను పాటల తోడనులేచి అగ్రాసనాధిపతి అడ్డు తగిలెను. అగ్రాసనాధిపతియొక్క అనుమతిలేని జేపూరి సింహాచలంగారు కృష్ణుడన నెవరో రాధయన ఎవరో ఏస్థితిలో నున్నారో ఏసాధన ఆవశ్యకమో పురాణములు భారతము భాగవతము పుట్టుటకు కారణము లెవ్వియో నిరూపించుచు బోధించిరి. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి తన ఉపన్యాసము ప్రారంభింపగా గల్లంకు లేమట వల్ల సభ విరమించడమైనది. తుదకు శ్రీయుత సింహాచలంపంతులు గారు శాంతిశ్లోకములతో గల్లంకు ఆసీ ప్రతిసంవత్సరము యిట్టి సభను యాప్తులమన జరుపుటకు ఉపపాదింపగా ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

అధ్యక్షులకు సభ్యులకు నూకయ్య శనాపతిగారి కృతజ్ఞతాభివందనములతో సభ ముగిసెను.

batore! మరల నెన్నడు యిట్టిగురుకులములు చేసవేలు బయల్పెడలి

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టిపిడి మదరాసు.

ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగ ప్రభయాకాశి

మనశితనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరమల బలహీనత, ముడుతలుబడిన దవడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకృత్యము, భిక్షులేకయే పొగుచేసి, శాశ్వతయశస్యము నిచ్చును, శాస్త్రసమృద్ధిగా తయారుచేసిన ఈవైద్య మధ్యము నిరపరాగమైస్త్రి ధీమతులలో కూడ శ్రోతరుతులనమును పుష్టినిచ్చుచును యింద్రజాలమునలె నూతనమాయను కలిగించును. పూర్తిగాగల వికరములకు వ్రాసిన యీనామగా పంపబడును. 30 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ. 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈతైలమును వైకివాడుటచే నపుంసకత్వము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సంసారసౌఖ్యము తప్పక కలుగును. ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 10-0-0. ఇతరవికరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరుపిడి, మదరాసు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	0 4 0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	2 4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	0 6 0
హిందీ మొదటివాచకము	డిటా	...	0 6 0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి	వెల 0—8—0
సత్యవత్సవ్యాసము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మొండు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	1 0 0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	1 8 0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	0 4 0
శబ్దకాముడి (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
తత్వమచండీక	వెల 1—0—0 సతీకా ఆధ్యాత్మబుద్ధితామస
...	0-12-0

తెనాలిపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 6, 7 తంబు శెట్టిపిడి మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి వేగు మందులు వివిధ కలరా మందులు

అనేక వేల జనులను మృత్యువువారనుండి కాపాడినవి

స్టూ రూ. 2—2—0 లు, రూ. 1—2—0 లు.

ప్యాసింగ్, పోస్ట్ జి భర్తలు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగులు ఉచితము.

నకలవిధ వ్యాధులకును ఆయుర్వేద దివ్యమధము లిందుగలవు.

తంజినిలాసము: వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

పండిట్, మదరాసు. } ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారపుకవిడి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

నెంట్లు:— } దాదా కంపెనీ, చైనాబాదుపిడి, జి. టి, మదరాసు.

స్వస్తిపార్వతి, పెద్దపిడి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

వెలనుభవము! (పోస్తుభర్తలుప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి నైత్యకాల

కిమాత్రలు దివ్యమృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులంతలు,

అగ్నిమాంద్యము, అతివాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,

ప్రేక్ష, అస్థులు, మొదలగువారియందు గలిగిడి నొప్ప

లను బోగొట్టి నేనామను మంచి యారోగ్యమునకు

జెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేకానాత నొప్పలను వెంటనే

మాన్యును. యిందు అనేకవిషయము చేరినవి. అనుభవము

గల వైద్యులుగల వేదము పరమపూర్వమున యి

వచ్చును. ఒక్కసారి వాడినాచిన నిజము తెలియగలదు.

చరునామా:—

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమెలలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

కృపవారి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. టి. భవా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యానకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును.

ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున

శ్రుబలించు దగ్గు. క్యానకోశముల నూత్ని వాశములందు

ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తయగగ్గు దగ్గుల సేవించుటన

మందు దగ్గు విధమున బట్టి యుండును.

మృతాంజనము డిపో మదరాసు - బొంబాయి

The Zandu Pharmace-

utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటికల్ వర్కుస్

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది కలెక్టర్ లోనాధిస్థములు, హాక్స్ ధర్మము

మొదలగువాటిని శరీర శాస్త్రాత్మకముగా తయారు చేయ